

ÅRSBERETNING 2021

Innhold

LEDERENS BERETNING	4
1. ANSVARSOMRÅDE	9
2. MÅLOPPNÅELSE, RESULTATER OG RISIKOVURDERING	11
2.1. Situasjonsbeskrivelse	11
2.2 Måloppnåelse	68
2.3 Styring og kontroll	68
3. SAMMENLIGNING AV BUDSJETT OG REGNSKAP	70
3.1 Driftsregnskap	70
3.2 Selvkostkapitlene.....	71
3.3 Investeringsregnskap	71
3.4 Investeringsregnskap på prosjektnivå	72
3.5 Noter i regnskapet	73
4. SÆRSKILT RAPPORTERING.....	75
4.1 Erfaringer og læring fra koronapandemien	75
4.2 Tiltak for å forbedre service overfor innbyggere og næringsliv	76
4.3 Saksbehandlingstid.....	76
4.4 Handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse	76
4.5 Universell utforming	77
4.6 Tiltak/aktiviteter i tråd med Oslo kommunes folkehelseplan	77
4.7 Likestillingstiltak rettet mot byens innbyggere	77
4.8 Rapportering innen HR-området og helse- miljø og sikkerhet (HMS)	78
4.9 Bruk av konsulenter	83
5. MILJØ- OG KLIMARAPPORTERING 2019 [Henrik]	84
5.1 Kortfattet omtale av miljø- og klimaarbeidet i egen virksomhet	84
5.2 Klimabudsjett	85
5.3 Status for miljø- og klimaarbeidet i Oslo kommune	86
6. OPPFØLGING AV VERBALVEDTAK OG FLERTALLSMERKNADER	88
6.1 Utkvittering av bystyrets verbalvedtak og merknader	88
6.2 Merknader fra kommunerevisjonen og kontrollutvalget	88

LEDERENS BERETNING

Etter mange år med planlegging, forberedelser og bygging av nytt museum i Bjørvika, kunne dørene til det nye MUNCH åpnes for publikum 22. oktober 2021.

HM Kong Harald holdt en vakker og sterk tale hvor Edvard Munchs betydning, kunstens viktige rolle i samfunnet og det nye museets muligheter for den generelle tilgang til kunst ble fremhevet, før kongeparet foresto den offisielle åpning. Munchmuseet ønsket hele byen velkommen til åpningsfest, og nærmere 25 000 gjester deltok i åpningsuken, hvor bare barna fikk VIP-behandling. Åpningen skulle være for alle, og heldigvis gjorde en lite luke i koronarestriksjonene det mulig å gjennomføre en stor folkefest. Statsministeren med flere statsråder og Byrådsleder med flere byråder bidro til å understreke kunstens og det nye museets betydning for samfunnet og byutviklingen. Åpningen ble dekket av lokale, nasjonale og internasjonale medier, med nærmere 6 000 oppslag.

Åpningen av det nye museet ble en formidabel suksess, og vil kunne være et symbol på en svært godt organisert og forberedt organisasjon med et bredt spekter av ekspertiser og dyktige medarbeidere som «ga alt» for at alle som deltok både fysisk og digitalt skulle få en opplevelse for livet. «Glem alt du kan om museer, dette er noe helt annet» ble en av mine spissformuleringer (som også ble adoptert av internasjonal presse), som understreker at reisen fra det gamle museet på Tøyen og det nye museet i Bjørvika er et paradigmeskifte i Munch-historien. Mens rundt 50 mennesker arbeidet på Tøyen i 2010, vil mer enn 350 ha sin faste arbeidsplass i Bjørvika.

Med den unike Munch-samlingen på nærmere 27 000 kunstverk etter Edvard Munch ble det besluttet å fylle hele det nye museets utstillingsrom med verk fra samlingen, dog med ett unntak. Den engelske kunstneren Tracy Emin ble invitert inn i åpningsprogrammet for å vise at det nye museet også vil ta en sentral posisjon innen samtidskunsten. Museet åpnet med syv ulike utstillinger, hvorav tre temporære. Det er nedlagt mye arbeid i en ny bred presentasjon av Munchs kunstnerskap i utstillingen *Uendelig* i hele 4. etasje, supplert med en utvidet presentasjon av Munchs monumentalverk i 6. etasje, Munchs kunstnerskap i kontekst i utstillingen *Stenersen Munch* og en interaktiv fortelling om Munchs liv i 7. etasje under tittelen *Skygger*. De temporære utstillingene *Alt er liv* og *Inntil* bidro til å «fylle» museet med Munchs kunst i åpningsprogrammet.

Under åpningssekvensen ble det også gjennomført en rekke arrangement i MUNCH live, MUNCHs nye satsing på livearrangement innen musikk, dans, teater, performance, samtaler og mye annet innenfor et bredt spekter av kunstneriske uttrykk og formater.

Det er ingen tvil om at det nye museets beliggenhet ved fjorden og dets vertikale arkitektur med spektakulær utsikt til byen, fjorden og åsene bak, i det alt vesentlige skaper stor begeistring. At enkeltes forestillinger og forventninger til et nytt Munch-museum ikke innfris, er forhåpentlig et uttrykk for at museets strategi om å senke terskelen for besøk, sette de besøkendes behov i sentrum og ikke minst snakke *med* folk og ikke *til* folk, virker fremmed og kanskje provoserende. Enkelte fagmiljø ser ut til å være opptatt av å sette kunsten og dens representanter i en høyverdig posisjon som i et moderne museumsperspektiv må kunne sies å være umoderne og i motsetning til å skape kunstinteresse, sette kunsten i sentrum av samfunnsutviklingen og være relevant for et mangfoldig og bredt spekter av mennesker med ulik bakgrunn, forutsetning og

sosial tilhørighet. At det er ulik oppfatning av arkitektur, interiør og design, og at bygningen ligner på et eller annet, bør vi ikke ha problemer med å leve med. Det nye museumsbygget inntar en markant posisjon i bybildet med sin vertikale form og med den karakteristiske knekken på toppen. En kanskje uvanlig utforming i vårt nasjonale og lokale arkitektoniske repertoar fungerer etter min oppfatning fint i relasjon til bydelen og dets arkitektoniske landskap, og ikke minst som et symbol på Edvard Munchs betydning som en markant, utfordrende og sterk kunstnerisk stemme.

I det nye museet er det lagt stor vekt på å gi kunstopplevelsen omgivelser som skaper en helhet og som inspirerer til gjentatte besøk. Dermed er matopplevelser en integrert del av museumsbesøket. Samarbeidet med serveringsstedenes «drifter» MUMA har vist seg å skape gode mat- og drikkeopplevelser tilpasset et bredt spekter av besøkende både i kafeen i første etasje, restauranten i 12. etasje og i baren med uteservering i 13. etasje. Det å legge mye vekt på design, utforming og ikke minst menyvalg (god kvalitet til gode priser) har vist seg å være en viktig del av det nye museets suksess.

I tillegg la den strategiske og systematiske satsning på forskning, barn og unge, digitalisering, sosiale medier, nasjonale og internasjonale medier, medlemsprogrammet, og ikke minst utviklingen av samarbeid med en rekke aktører innen næringsliv, reiseliv, kulturliv, media og utdanning grunnlaget for å skape den forankring og forventning i befolkningen som bidro til at åpningen av det nye museet kan sies å være en stor suksess med hensyn til oppmerksomhet og deltagelse. Strategiske samarbeidspartnere som UD med utenriksstjenesten, Bjørvikaforeningen, Visit Oslo, Innovasjon Norge, serveringsstedene i Bjørvika og solide støttespillere som Idemitsu Petroleum Norge, Viking Cruises, Stiftelsen Canica, Sparebankstiftelsen DNB, Bergesenstiftelsen og Aker BP bidro til den store suksessen.

Byggeprosjektet ble ferdigstilt i 2021. Museet overtok bygget som leietaker 9. april 2021. I det alt vesentlige må en si seg godt fornøyd med bygget, men en evaluering av organisering, prosess, brukermedvirkning og ikke minst valget av totalentreprise og grunnlag for prioriteringer mellom fremdrift, økonomi og kvalitet vil kunne gi Oslo kommune verdifull kunnskap for nye byggeprosjekter i kommunal regi. Mange av løsningene i det nye museet svarer godt til bestillingen og forventningene. Etter museets oppfatning førte nedleggelsen av byggekomiteen og den derpå følgende endring av brukermedvirkningen i en avgjørende fase av byggeprosjektet til noen mindre heldige løsninger. For øvrig har det vært en god og konstruktiv dialog og stemning i prosjektet, og samarbeidet med Oslo Bygg utviklet seg positivt nærmere overtagelse og særlig i overgangen til drift. I tillegg til klimaanleggets robusthet og kapasitet er det nå kun marginale elementer og justeringer som gjenstår i bygget.

Det å flytte en stor organisasjon og en omfattende, delvis svært sårbar samling av kunstverk og andre objekter krever god planlegging og trening av personell og en rekke andre samarbeidspartnere. Flyttingen av kunst og en del andre objekter vil fortsette i 2022. En av grunnene til at det var mulig å holde museet på Tøyen åpen med et utstillingsprogram for publikum var å kunne pakke og flytte etter åpning av nytt museum, noe som var svært viktig for å bevare forventning og forankring frem mot åpningen blant annet ved å være synlig tilstede med utstillinger og andre aktiviteter, utvikle medlemsprogrammet, andre samarbeidsrelasjoner og ikke minst gi et tilbud til barn, unge, tilreisende og andre grupper.

Organisasjonen har vært gjennom omfattende endringer gjennom de siste årene. Endringen fra linjeorganisering til prosjektorganisering var avgjørende for å skape kultur for utvikling og innovasjon samt en mer effektiv og systematisk anvendelse av ressursene. Organisasjonen har

også økt fra 50 til 190 medarbeidere, hvor i tillegg tre avtaler med leverandører innen servering, vakthold og renhold utgjør anslagsvis 180-200 mennesker noe som til sammen gir i overkant av 350 personer som vil ha sitt daglige virke i det nye museet. Museet gjennomførte i 2021 en bredt forankret strategiprosess parallelt med planlegging, forberedelser og innflytning i nytt museumsbygg. Til tross for at det kom på toppen av en travel hverdag, var det viktig å utvikle en bred forankring av nye mål og en ny retning i overgangen mellom fullt fokus på åpning av nytt museum - med alt det det innebar - og en mer normal driftsfase etter åpning. Organisasjonen må få anledning til å bli kjent med den nye infrastrukturen med sine muligheter og utfordringer, med nye arbeidsformer, en del nye medarbeidere og ikke minst et vesentlig mer omfattende program. Samtidig er det viktig å etablere en riktig ambisjon og et riktig tempo i det nye museet knyttet til en godt forankret visjon og med nye store og små mål for virksomheten som motivasjon for virksomheten og hver enkelt medarbeider. Den gjennomførte strategiprosessen ble basert på ytre og indre rammevilkår, fem fokusområder vi spesielt må forholde oss til (*Samhandling og tverrfaglighet, Mangfold og internasjonalisering, Innovasjon og brukerorientering, Digital transformasjon og Finansiering og egeninntjening*), og med delstrategier, målformuleringer og tiltak innenfor de leveranser vi leverer til samfunnet rundt oss (*Samlingsbevaring og samlingspresentasjon, Skiftende utstillinger hjemme og ute, Publikasjoner, Digitalt innhold og digitale opplevelser, Samtidsprogram herunder Munch Live, Forskning og utvikling, Kommersielle områder*). Strategien legger grunnlaget for en riktig tilpasning av kompetanse og kapasitet i forhold til ambisjoner, en bedre organisering av ansvar og arbeidsoppgaver, behov for kompetanse- og kapasitetsutvikling, en sterkere satsning på HR, arbeidsmiljø og individuell utvikling, bedre struktur og fokus på leveranser, samfunnets behov og vår egen samfunnsrolle og samfunnsforståelse.

Den vesentlige utvikling av organisasjonen representerer i tillegg til kompetanseutvikling, en vesentlig styrking av aktiviteter både i volum og i nye produksjonsområder/tilbud. I tillegg til en vesentlig utvidelse av utstillingsprogrammet både hjemme og ute, også innenfor samtidskunst, kommer en betydelig satsning på publikasjoner, digitale opplevelser, digital kommunikasjon, tilbud til barn og unge, interaktive tilbud, skreddersydde tilbud til medlemmer og samarbeidspartnere, Munch Live (med satsning på konserter, forestillinger, samtaler, litteratur etc), forskning og utvikling, satsning på kommersielle områder som butikk (også på nett), salg av utstillinger, utleie, servering og samarbeidsavtaler. En vesentlig bredere sammensetning av kompetanse og ekspertiser danner nå organisasjonen. Dermed er HR, arbeidsmiljø og medarbeidernes medvirkning gjennom AMU og MBU ekstra viktig for å pleie, utvikle og ivareta en kompetent, kreativ, ambisiøs og attraktiv stab.

Organisasjonen taklet koronapandemien på en god måte. Pandemien hadde svært liten konsekvens for fremdriften av flytteprosjekt, byggeprosjekt og andre aktiviteter. Et fåtall medarbeidere ble smittet gjennom pandemien, noen måtte av ulike årsaker være i karantene. Sykefraværet holdt seg lavt frem mot slutten av året. Utstillingen på Tøyen ble en kortere periode stengt, deretter åpnet med restriksjoner, og aktivitetsprogrammet med debatter og samtaler ble nokså redusert. Utstillingen vakte likevel stor oppmerksomhet, hadde etter forholdene stort og (mangfoldig) besøk, og startet flere debatter og medieinnlegg. Jeg vil takke alle mine medarbeidere for å ha fulgt smitteverntiltakene på en utmerket måte, og dermed bidratt til lave konsekvenser for virksomheten og for hver enkelt av oss.

Den nye strategien har som overordnet mål å tydeliggjøre og styrke museets samfunnsrolle. Det er nedlagt mye ressurser på forskning for bedre å forstå hvordan museet kan være relevant og

interessant for en vesentlig større del av befolkningen, hvordan kan museet legge bedre til rette for at en større del av befolkningen kan føle seg hjemme og føle eierskap til museet, og ikke minst hvordan museet kan nå barn og unge slik at de utvikler egne ferdigheter innen kreativitet og refleksjon. Det ligger som et solid grunnlag for museets aktiviteter at kunst er viktig for samfunnsutviklingen og for individet, og at det er en stor og viktig oppgave å bidra til at så mange som mulig lar kunst berike livene sine gjennom kunnskap, refleksjon, kritisk tenkning og sosial praksis.

Av den grunn er det nedlagt mye ressurser i å gjøre museet synlig og relevant, samarbeide med en lang rekke andre aktører innen ulike deler av samfunnet, delta i den offentlige debatten, jobbe systematisk med presse hjemme og ute fysisk og digitalt, og utvikle gode programmer for gjenbesøk i form av medlemsprogram og andre verktøy: Både utstillingsprogrammet, kunstneriske aktiviteter rettet mot barn, digital kunstproduksjon, digital formidling, MUNCH live programmet og ulike møteplasser og sosiale arenaer bidrar til dette. I tillegg har NRK laget en dokumentarserie om flytteprosessen som består av 8 episoder der det omfattende arbeidet med å flytte et museum dokumenteres.

Museets ledelse har igjen i 2021 lagt frem en sak til byrådet om organisasjonsform. Dette er en svært viktig sak for museet, da dagens organisasjonsform ikke svarer til en hensiktsmessig forvaltning av den viktige samlingen etter Edvard Munch eller driften av et moderne kunstmuseum. Det er understreket i saken, at på lik linje med Nasjonalmuseet som ble stiftelse i 2004, skal samlingen fortsatt eies av kommunen, men den daglige driften trenger en vesentlig mer hensiktsmessig organisasjonsform. Etatsformen er laget for å gjennomføre byrådets og bystyrets vedtak, og står i skarp kontrast til grunnloven i vestlige demokratiers viktigste prinsipp for kunst- og kulturpolitikk, armlengdes avstand prinsippet. Et prinsipp som har til formål å garantere for kunstinstitusjonenes uavhengighet fra politiske interesser og deres forvaltning. Prinsippet er også godt omforent og etablert i Norge både på statlig og kommunalt nivå. MUNCH er den eneste kunstinstitusjon av noen størrelse eller betydning som er en del av et politisk system. Kulturinstitusjonenes organisasjonsform skal sørge for at det ikke kan oppstå mistanke om politisk styring og kontroll. Det vi nå opplever internasjonalt når det gjelder ulike regimers bruk av kunstinstitusjonene til sine politiske formål gjør at museet i saken også har lagt vekt på at organisasjonsformen bør være optimalt robust for politiske svingninger. Tanken om at en museumsledelse ansettes og rapporterer til politisk ledelse er utdatert, uhensiktsmessig og i konflikt med viktige prinsipper. Museet ønsker en organisasjonsform som gir en nødvendig kompetanseutvikling og styringsmodell i form av et bredt sammensatt profesjonelt styre, og et vesentlig bedre økonomisk system for en moderne økonomisk drift som ikke handler om tjenesteproduksjon (som en kommunal økonomisk modell har til formål), men som delvis genererer inntekter gjennom kommersiell aktivitet. Ledelsen på museet har anbefalt en stiftelses- eller aksjeselskapsmodell, som begge ville være en fordel for museets aktiviteter og behov for legitimitet og kredibilitet, og som ville skape vesentlig større verdier for byen og for de til enhver tid politiske interesser. Både for byrådspolitikere og for museet ledelse ville det være vesentlig mer ryddig å opprettholde armlengdes avstand. Gjennom stiftelsesdokumenter, tilskuddsbrev og styreoppnevning, vil kommunens interesser kunne ivaretas uten å komme i konflikt med museets behov og interesser.

Det er også i 2021 satt i gang en sterkere satsning på forskningen. En egen stiling som forskningsansvarlig på museet er for første gang etablert med formål å trappe opp forskningen gjennom utarbeidelse av en egen forskningsstrategi, utarbeidelse av policy og ikke minst gjennom den gjennomførte strategien definert mål og virkemidler. Det vil utarbeides

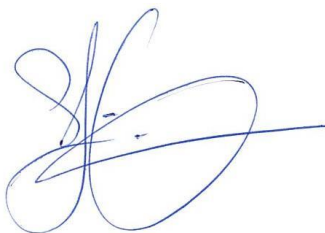
forskningsplaner for alle avdelinger. Særlig innen Munch-forskningen er det store behov. Av den grunn ble det i 2021 også lyst ut en stilling som leder for et autonomt forskningscenter knyttet til Edvard Munch og hans liv. Mens det for eksempel foreligger over 180 doktorgrader knyttet til Henrik Ibsen og hans arbeider, foreligger det tilsvarende rundt 15 på Edvard Munch. Forskningen på museet gjennom årene har primært vært knyttet til teknisk konservering og en nokså leksikal kunsthistorie. Det nye senteret vil ha til oppgave å inspirere og styrke Munch-forskning globalt gjennom årlige konferanser, nettverksbygging, informasjonsutveksling og finansiering av forskningsprosjekter og stipender. Det nye senteret vil være autonomt med et eget faglig råd som premiss for arbeidet og senterets prioriteringer.

Mens den interne forskningsansvarlige vil systematisere og trappe opp forskningen internt i et bredt spekter av kunnskapsutvikling innen en rekke fagområder, vil forskningscenterets oppgave være å styrke forskningen over hele verden. Mye verdifull forskning foregår allerede både innenfor og utenfor museet. I tillegg til oversikten over forskningsaktiviteten i 2021 i denne meldingen, vil også arbeidet som foregår med ny biografi bidra positivt til en bredere forståelse av Edvard Munch og hans kunstneriske arbeid.

Ved utgangen av 2021 er det nye museet i Bjørvika åpnet, en profesjonell, hensiktsmessig og effektiv organisasjon med svært mange dyktige og godt motiverte medarbeidere er etablert. I tillegg er en rekke verdifulle samarbeid inngått, besøkstallene og medlemstallene er høye, oppmerksomheten museet oppnår gjennom sine fysiske og digitale aktiviteter er eksepsjonell. MUNCH har inntatt en solid og synlig posisjon nasjonalt og internasjonalt, og virksomheten har en solid og robust økonomi.

En stor takk til alle som har bidratt på ulikt vis til svært gode resultater i 2021; besøkende, medarbeidere, sponsorer, samarbeidspartnere, Byrådsavdelingen og Oslo kommunes politiske ledelse.

Oslo den 2. februar 2022

Stein Olav Henrichsen
Direktør

1. ANSVARSOMRÅDE

Munchmuseet forvalter Norges viktigste kunstsamlinger. De testamentariske gavene etter Edvard Munch og Rolf Stenersen omfatter en av verdens største monografiske kunstsamlinger (fra en og samme kunstner) og inneholder nærmere 27 000 kunstverk av Edvard Munch fordelt på nær 1 200 malerier, over 7 000 tegninger og skisser, mer enn 18 000 grafiske blad og 14 skulpturer. I tillegg forvalter museet Edvard Munchs originale fotografier, hans trykkplater og litografiske steiner, mange tusen tekster og brev, samt rundt 10 000 personlige eiendeler.

I tillegg forvalter Munchmuseet kunst donert av Rolf E. Stenersen, donerte verk av Amaldus Nielsen og Ludvig O. Ravensberg. Dette utgjør nærmere 900 kunstverk hvorav cirka 600 malerier.

Munchmuseets misjon oppsummerer museets eksistensberettigelse og primære samfunnsoppdrag:

**MUNCH skaper sterke kunstopplevelser
for et bredt og mangfoldig publikum og
trekker linjer mellom fortid, nåtid og framtid**

Munchmuseets visjon belyser styrken i museets samlinger og hva kunsten faktisk kan bidra til hvis vi gjør jobben vår best mulig:

Med Edvard Munch beveger vi mennesker over hele verden

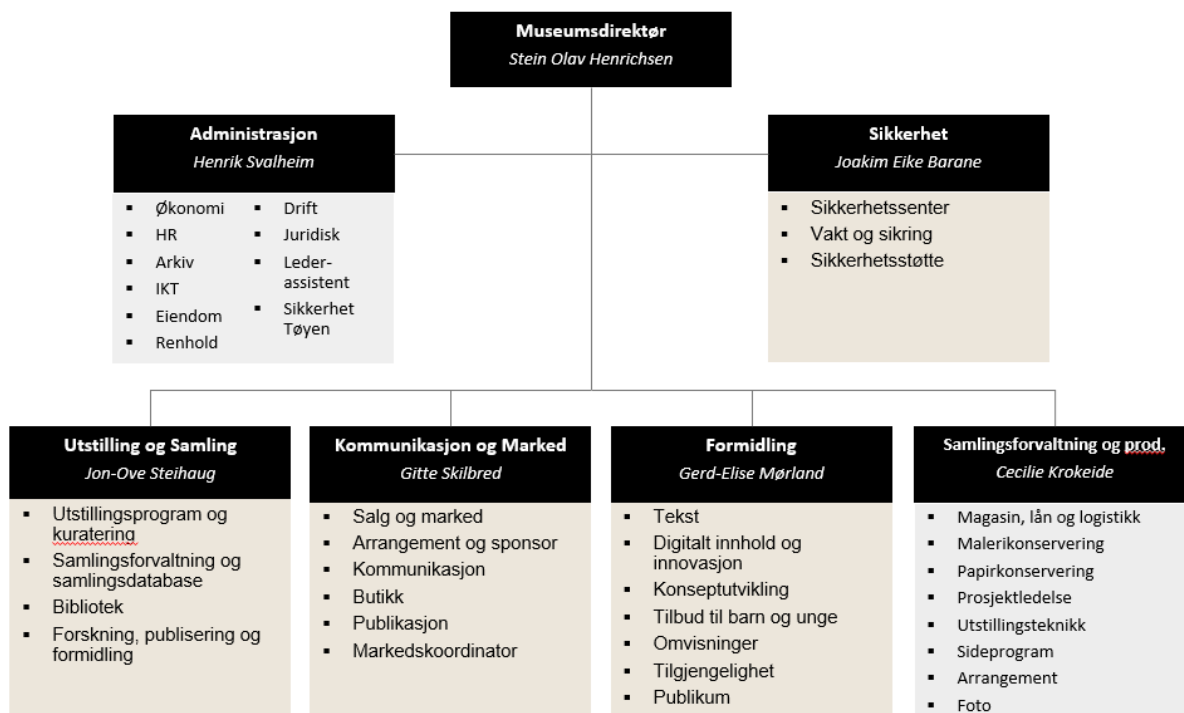
Munchmuseets løfte er det vi ønsker å bli forbundet med og som skal svare på publikums behov:

Ingen går fra Munchmuseet uberørt

Direktøren ved Munchmuseet er administrativ og faglig leder i samsvar med lover, forskrifter og kommunale rundskriv.

Munchmuseets virksomhet omfatter i 2021 følgende kapitler: 504 Munchmuseet.

Museet har følgende organisering:

I løpet av året har vi fått 57 nye medarbeidere og 12 har sluttet. Av de som har sluttet var 7 ansatt på engasjement, en har gått av med pensjon.

	01.01.2021	01.01.2022	Endring
Ansatte	143	188	45
Årsverk	129,37	155,31	25,9

I 2021 har vi behandlet 1 711 søknader til 79 ansettelses. Mange nye stillinger er opprettet for å forberede åpningen av nytt museum. Vi har blant annet rekruttert 22 personer til arrangementscrew, 11 butikkmedarbeidere og 26 kunstteknikere.

Vakttjenesten ved Munchmuseet er konkurranseutsatt og blir levert av Avarn. Serveringsstedet på Tøyen har vært drevet av Stockfleths, men på grunn av redusert besøk under pandemien var det ikke mulig å forlenge avtalen. For å ha et tilbud til våre gjester på Tøyen var det derfor egne ansatte som drev serveringen frem det nye museet åpnet i Bjørvika der MUMA står for serveringen. TOMA driver renholdet innvendig mens Oslobygg og deres leverandører står for mye av service og vedlikehold på bygningen.

Det er altså mange flere enn MUNCHs ansatte som har sitt faste arbeidssted på MUNCH.

2. MÅLOPPNÅELSE, RESULTATER OG RISIKOVURDERING

2.1. Situasjonsbeskrivelse

I det følgende resultatbeskrives mål, strategier og tiltak per aktivitetsområde.

I. Kunstprogram

Kunstprogrammet består av kunstprogram på Tøyen våren 2021 og deretter i Bjørvika fra oktober 2021, samt internasjonalt og nasjonalt utstillingssamarbeid.

Utstillinger på Tøyen og i Bjørvika

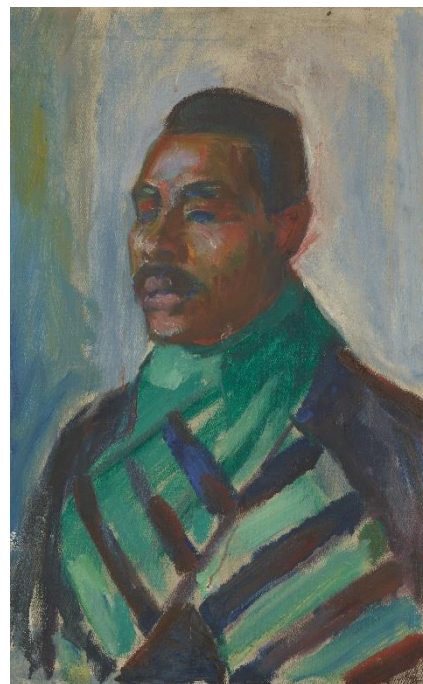
I 2021 gjennomførte museet én ny utstilling på Tøyen, samt videreførte utstillingen med Munchs fotografier fra 2020:

- *Gi meg et navn*, 13. mars 2021 – 30. september 2021
- *Det eksperimentelle selvet. Edvard Munch og fotografiet*, 15.6.2020 – 30.9.2021

Med utgangspunkt i Edvard Munchs bilder av Sultan Abdul Kareem reiste vi med utstillingen *Gi meg et navn* en rekke spørsmål knyttet til den aktuelle debatten om mangfold, inkludering og rasisme. I utstillingen spurte vi publikum om Munchs bilder av Kareem kan hjelpe oss å forstå våre egne fordommer. Med denne utstillingen rettet vi fokus mot fortidens forestillinger om etnisitet og rase, og aktualiserte museets egen rolle i lys av vår tids spørsmål omkring rasisme, identitet og mangfold.

«Neger med grønt skjærf» var lenge tittelen på et av bildene i museets samling. Dette er et portrett av en mann av afrikansk opprinnelse, som Edvard Munch møtte da han besøkte det tyske sirkuset Hagenbeck som var på turné i Oslo i 1916. Munch malte flere bilder av denne mannen, som på sirkuset gikk under navnet Sultan Abdul Kareem. Da Munch stilte ut portrettene av ham, forble imidlertid Kareem navnløs. I stedet fikk bildene titler som i dag kan oppfattes som rasistiske og diskriminerende. Museet er nå inne i en prosess, hvor disse titlene revurderes med hensyn til hvordan disse verkene skal formidles i nytt museum. Denne prosessen dannet utgangspunktet for utstillingen og gjennom utstillingens formidlingsgrep tok vi publikum med på denne prosessen ved at de ble oppfordret til å sende inn forslag på nye titler. Dette grepet skapte et stort engasjement hos publikum, men også i pressen.

I denne utstillingen viste vi Munchs malerier av Sultan Abdul Kareem samlet for første gang. Ved å tegne opp en bred

Edvard Munch: *Abdul Kareem med grønt skjærf*, foto: Munchmuseet

historisk kontekst for kunstverkene og deres titler ga vi publikum anledning til å reflektere over datidens holdninger til etniske minoriteter, og da spesielt afrikanere. Samtidig trakk vi linjer til vår tids rasisme og diskriminering av etniske minoriteter. Med utgangspunkt i Munchs bilder inviterte vi publikum til å reflektere over vår tids holdninger til mennesker som er annerledes enn oss selv. Mohamed Abdis engasjement som medkurator for utstillingen var et viktig grep i dette henseende. Gjennom en tekst i utstillingen løftet han frem en rekke samtidsaktuelle perspektiver av relevans for utstillingen. Dette samtidige perspektivet ble videre understreket av at fire samtidskunstnere på ulikt vis ble invitert til å reflektere over utstillingen og Munchs bilder. Dette var Wendimagegn Belete, Guro Sibeko, Ahmed Umar og Musti. Utstillingen ble også ledsaget av et rikholdig debatt- og filmprogram, hvor historiske og samtidsaktuelle tema knyttet til utstillingen ble løftet fram. Utstillingen var kuratert av Lars Toft Eriksen og Mohamed Abdi, med Nikita Mathis som formidlingsansvarlig, Kristin Valla tekstredaktør og Gisle Sandvand som prosjektleder.

Utstillingen *Det eksperimentelle selvet. Edvard Munch og fotografiet* ble videreført frem til 30. september da den lukket sammen med *Gi meg et navn* som de to absolutt siste utstillingene på Tøyen. Dette var museets offisielle avskjed med 58 års museumshistorie. Utstillingen er omtalt i forrige årsberetning men kort beskrevet bygger den på et konsept av Patricia Berman. Den har vært vist i forskjellige sammenhenger. Denne versjonen ble kuratert av konservator Trine Otte Bak Nielsen ved museet i samarbeid med Berman. Utstillingen viste moderne kopier av hans foto, Munchs filmer og nyinnkjøpte film- og fotoapparater av samme type som de Munch brukte.

Det nye museet i Bjørvika åpnet med en rekke nye faste og skiftende utstillinger fredag 22. oktober 2021:

- Edvard Munch *Uendelig*. Fra 22. oktober – i 4. etg.
- Edvard Munch *Monumental*. Fra 22. oktober - i 6. etg.
- Edvard Munch *Skygger*. Fra 22. oktober - i 7. etg.
- Edvard Munch *Stenersen*. Fra 22. oktober i 11. etg.
- *Alt er liv*. 22. oktober – 14. november i 3. etg.
- *Tracey Emin / Edvard Munch. Sjelens ensomhet*. 22. oktober – 2. januar 2022 i 9 og 10. etg.
- *Inntil*. 22. oktober – i 7. etg.

Til åpningen av det nye museet sto fire nye samlingsutstillinger ferdig, som til sammen gir et mangesidig innblikk i museets samlinger. De er alle titulert «Edvard Munch» med hver sin etterfølgende tittel. De er planlagt med tanke på at de skal være en grunnstamme i museets utstillingsprogram de nærmeste drøyt fem årene eller så. Det mye større utstillingsarealet i det nye museet gjør det for første gang mulig å gi publikum et fast tilbud om å fordype seg i museets samlinger, ikke minst Edvard Munchs kunst og hans liv. Dette i tillegg til det skiftende utstillingsprogrammet.

Edvard Munch *Uendelig*

Dette er den største av samlingsutstillingene som vises over hele utstillingsetasjen i 4. etg. Den gir et helhetlig og representativt bilde av Edvard Munchs kunst og av museets samling av Munchs

kunst. Den består av 76 malerier, 41 arbeider på papir i form av grafiske trykk, akvareller og tegninger, to bronseskulpturer, Munchs filmopptak, 2 tekster (Alfa og Omega på norsk og fransk) og 9 av Munchs fotografier.

Foto: Munchmuseet

Verkene er inndelt i følgende 12 temarom eller seksjoner titulert på følgende vis: Kjærlighet – Å dø – Kjønn – Skrik – Alene - Ute – De andre – Seg selv – Naken – Variasjoner – På overflaten – I bevegelse. Temaene fordeler seg på tre hovedgrupper: a) det eksistensielt betonte, b) det som gjelder Munchs bruk av etablerte motivsjangre som landskap, akt, portrett og selvportrett, og dernest c) det som gjelder hans kunstneriske eksperimentering med det formmessige og maleriske.

Utstillingsarkitekt manthey kula ved Beate Hølmekjær og Per Tamsen m.fl. har bygget utstillingen ved å plassere tre romkuber med åpning i hvert hjørne i de to salene. De er stilt på skrå, en i den mindre salen og to i den større salen. Utstillingsarkitekt med samarbeidende lysdesignere har også vært ledende mht. valg av veggfarger, gulvsperre, lyssetting og i utviklingen av «kikkhullene» beregnet på barn og plassert lavt på enkelte av endeveggene i romkubene. De har også vært viktige i utviklingen av visningen av *Skrik*, sammen med hele prosjektteamet.

I «Skrik-rommet» vises tre forskjellige versjoner av motivet *Skrik*, en versjon tegnet med tegnestift, en versjon malt med tempera og olje, og en litografisk versjon, alle på papir/papp. Pga. de sterke begrensningene på hvor mye verkene kan vises, er kun ett av verkene tilgjengelig om gangen, basert på hvor mye lyseksponering de tåler. Hvert verk er plassert i et skap bygget inn i veggene med dører som åpner og lukker seg lydløst etter et forhåndsdefinert og tidsinnstilt program. Publikum kan dermed også oppleve hvordan et verk fades ut med dører som lukker seg og hvordan et neste verk så kommer til syne. Et viktig formidlingspoeng i denne presentasjonen er å fortelle publikum at det finnes flere versjoner av *Skrik*, at Munch arbeidet med motivet i flere omganger og at Munchmuseet sitter på en rekke av dem. Dernest ønsker vi å fortelle at dette er svært sårbare verk, som kun tåler en begrenset eksponering hvis de også skal finnes for senere generasjoner. Utstillingen er kuratert av Trine Otte Bak Nielsen, med Ute Kuhlemann Falck og Jon-Ove Steihaug som medkuratorer. Tove Aadland Sørvåg var konseptutvikler/formidling, Kristin Valla tekstredaktør og Mathis Junker Gran prosjektleder.

Edvard Munch *Monumental*

Den monumentale salen med dobbel høyde i 6. etg. er viet verk fra samlingen som Munch utviklet til Universitetets Aula. Maleriene *Forskerne*, *Solen* (med to «sidefelt»-malerier) og *Menneskeberget* (flankert av de mindre maleriene *Krigen* og *Freden og regnbuen*) dekker tre av utstillingens vegger. På den fjerde vegg er 11 malerier montert tett i tett i både høyde og bredde, der alle motivene er knyttet til Munchs arbeid med *Solen* som motiv. Det er et kuratorisk grep for å løfte frem *Solen* som et absolutt hovedverk, i tillegg til at det er det første verket man ser når man kommer inn i utstillingssalen. Ved å vise hvordan Munch arbeidet med flere utgaver

av samme motiv, får vi også vist en helt sentral del av hans kunstneriske praksis. Slik vi også viser et av de tidligste utkastene av motivet *Menneskeberget* fra 1909-10, i tillegg til den monumentale malte versjonen fra 1927-29 og skulpturen *Menneskeberget* fra 1925-29.

Foto: Munchmuseet

Maleriene som er montert på hver sin side av *Solen*, *Kvinner vendt mot solen* og *Menn vendt mot solen*, tilhører begge den mindre versjonen Munch malte av de 11 aulamotivene i omtrent halv størrelse, som gjorde det mulig for ham å stille ut serien som en del av et strategisk arbeid for å få prosjektet innvilget. Et viktig formidlingsgrep i utstillingen er et eget bord hvor det er samlet objekter fra naturen man kan studere, i tråd med tema i det største maleriet i rommet, *Forskerne*. Utstillingsarkitekt manthey kula ved

Beate Hølmebakk og Per Tamsen m.fl. har bygget utstillingen, valgt veggfarger og bidratt med lysdesign. Utstillingen er kuratert av Trine Otte Bak Nielsen, Tove Aadland Sørvåg er konseptutvikler formidling, Hanna Stoltenberg tekstredaktør og Mathis Junker Gran prosjektleder..

Edvard Munch Skygger

Blant samlingsutstillingene er en av dem satt av til å ta for seg Munchs biografi på en ny, banebrytende måte, og som også er egnet for hele familien. Edvard Munch tilbrakte de siste 30 årene av livet sitt på eiendommen Ekely utenfor Oslo. Selve huset ble revet i 1960, men i denne utstillingen gjenreiser vi første etasjen av kunstnerhjemmet 1:1 i en multimedial installasjon hvor

lys, lyd og levende bilder forteller historier fra Munchs liv og tid. Hensikten er at hver og en som besøker utstillingen skal få et innblikk i Munchs personlighet, og kommer nærmere til Munch. I tillegg til abstrakte rekonstruksjoner av møbler og arkitektur – til dels ved hjelp av projeksjoner – møter man interaktive hverdagsobjekter (radio, portrett staffeli, telefon, grammofon, stol mellom klokken og sengen, fotografiapparat, badekar og koffert). Disse kan utforskes enkelt og intuitivt,

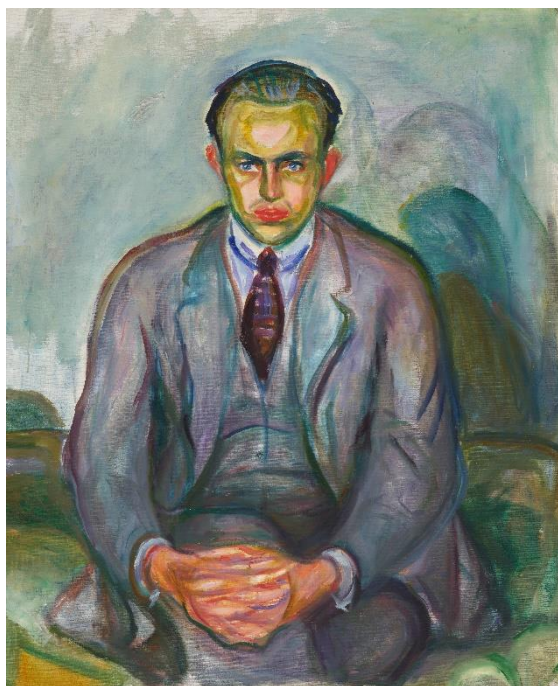
Foto: Munchmuseet

og dermed formidle fakta på en lekende måte. I Ekely-delen av utstillingen er det også integrert et barneløp, bestående av fem kikkhull med tablåer som viser en mus – Herr Storm – som modellerer livet sitt etter Munch. Kikkhullene (laget av Norwegian Toolbox) er gjemt i kjøkkenskap, piano, klokke, transportkasser og trappen. På sørsiden av utstillingen er det en

spesialbygget utstillingsvegg (ca 13 meter lang), som gjenspeiler oppbevaring av gjenstander i museets magasiner og arkiver. Her kan publikum komme tett på mer enn 150 objekter som Munch eide og brukte i hverdagen. Objektene og historier kan utforskes ved fem skuffer med tekst og bilder, og fire interaktive elementer. Den fjerde komponenten i utstillingen danner en ca 15 meter lang kronologi (til dels interaktiv), som er installert langs nordveggen. Utstillingskuratorer var Ute Kuhlemann Falck og Nikita Mathis, og prosjektleder Elise Kaspertu. Utstillingsarkitekter er Yoke (Danmark) og Expology (Norge/Sverige). Utstilling fikk betydelig støtte fra Sparebankstiftelsen.

Edvard Munch Stenersen

Det tidligere Stenersenmuseets samlinger ble lagt under Munchmuseet ved politisk beslutning i 2010. Denne samlingsutstillingen presenterer et utvalg verk fra samlingen som Rolf E. Stenersen ga til Oslo Kommune i 1936. Finansmannen Stenersen begynte å samle Munchs kunst

Edvard Munch: *Rolf Stenersen*, foto: Munchmuseet

på begynnelsen av 1920-tallet og utviklet datidens største private samling av verk av Munch. Han ble også en god venn og hjelper for Munch. Etter hvert begynte han å samle andre norske kunstnere fra sin egen samtid, med vekt på kunstnere som blant annet Ludvig Karsten, Kai Fjell, Olav Strømme, Rolf Nesch og Jakob Weidemann. Denne samlingen gjør at Munchmuseet i tillegg til Munch-samlingen besitter en samling som gir et bredere bilde av moderne norsk kunst fra første halvdel av 1900-tallet.

Vi presenterer et utvalg fra Stenersensamlingen i form av seks temarom som også går inn på typiske trekk i moderne kunst, vektleggingen av den maleriske flaten, fargens egen karakter, det ekspressive penselstrøket og interessen for psyken. Titlene på rommene er hhv. «Friheten i flaten», «Fargekraft», «Materialberøringer», «Heftige penselstrøk», «Trykk» og «Nakent liv». Vi

har valgt å supplere disse temaene med verk av Edvard Munch og på den måten understreke forbindelsen til Munchs kunst. Mange av kunstnerne Stenersen samlet på var naturlig nok inspirert av Munchs kunst i varierende grad, og i hver av de tematiske rommene er det ett eller to verk av ham. Vi har også valgt å supplere utvalget med innlånte verk fra Canica Kunstsamling som tilfører et nordisk perspektiv med kunstnere som Asger Jorn, Richard Mortensen, Edvard Weie og Else Ahlfelt, og dernest Tangen-samlingen som tilfører verk av norske kunstnere fra samme periode som ikke er i Stenersensamlingen, som Anna Eva Bergmann og Johs Rian. Presentasjonen setter Munchs kunst inn i en videre kunstnerisk kontekst og peker på noe av dens virkningshistorie i norsk og nordisk sammenheng. Utstillingen var kuratert av Lars Toft-Eriksen og Kari Brandtzæg, Luisa Aubert var formidlingsansvarlig, Kristin Valla tekstredaktør og Mathis J. Gran prosjektleder. Utstillingsarkitekt var manthey kula.

Alt er liv

Utgangspunktet for utstillingen *Alt er liv* som ble vist i den store salen i 3.etg., er en stor og tung perm som Edvard Munch etterlot seg og som kalles *Kunnskapens tre*. Her limte han inn mange grafiske trykk, samt en del tegninger. I tillegg til 99 tykke innbundne kartongark, omfatter permen også mer enn tyve løse ark, stukket inn mellom de faste sidene. Her har han skrevet og

Foto: Kilian Munch © Munchmuseet

malt en rekke tekster, oftest med mangefargede bokstaver og ikke sjelden illustrert med tegninger som enten er fastlimt eller tegnet direkte på kartongen. Denne mappen er litt av et mysterium, fordi vi ikke vet noe nærmere om hvorfor Munch laget den og heller ikke har noe særlig grunnlag for å datere den, bortsett fra at den er fra den senere fasen av kunstnerskapet, kanskje fra 1910-årene og inn på tredvetallet. Dette fascinerende prosjektet har aldri vært behandlet i en utstilling tidligere.

I forbindelse med åpningen av museet var tanken å kunne by publikum på en ekstra «skatt» fra museets store samling som var lite kjent fra før, og valget falt på *Kunnskapens tre*. Man kan si at Munch i dette prosjektet kuraterer seg selv ut fra en slags assosiativ metode. Tanken med utstillingen var å tenke videre i slike baner og utvide bladene i mappen med andre verk fra museets samling. Utstillingen var strukturert med selve mappen liggende i et monter i sentrum av rommet, omgitt av et tyvetalls frittstående utstillingsvegger som hver spilte videre på en eller flere motiver fra *Kunnskapens tre*. Hver av veggene dannet således en avgrenset, assosiativ «sky» av verk, som gjensidig skapte gjenklanger i hverandre på mange forskjellige vis. Til sammen ble utstillingen et dypdykk i Munchs motivverden langs mange akser.

Som del av formidlingen og som et supplement til den assosiative sammenstillingen av verk, ble publikum også invitert til å lage assosiative sammenstillinger med bildekort av Munchs verk, hvor de valgte ut motiver og også kunne velge hvor på veggen de hang dem i forhold til kort hengt opp av andre. Utstillingen ble kuratert av Nora C. Nerdrum, Tove Aadland Sørvåg var formidlingsansvarlig, Kristin Valla tekstredaktør og Maria Fonnelop prosjektleder. Utstillingsarkitekt var Vilhelm Christensen.

Sjelens ensomhet

Tracey Emin/Edvard Munch. Sjelens ensomhet føyer seg inn i museets rekke av utstillinger som ser på samtidskunstneres relasjon til Edvard Munch, noe som har bidratt til å aktualisere Munchs kunst samtidig som det er en del av museets samtidskunst-satsning. For Tracey Emin (f.1963) har Munchs kunst vært en viktig inspirasjon helt fra tenårene og dette var utstillingens utgangspunkt. I løpet av prosjektet kom det også i gang et samarbeid med Royal Academy of

Arts i London og på grunn av utsettelse av åpningen av museet ble denne noe mindre versjonen vist først fra november til juli 2021 i London.

Utstillingen tematiserte ensomhet, seksualitet og aldring gjennom seks avdelinger og over to etasjer (9. og 10. etg.). Den endte i 10. etg. med Emins foto-installasjon *Insomnia* (2019) og neon-arbeidet *More Solitude* (Mer Ensomhet) (2014) i dialog med Munchs maleri *Sammenkrøpet akt* (1917-19). Tracey Emin valgte ut seks malerier og ti akvareller av Munch, alle med fremstillinger av kvinnekroppen. Til utstillingen spesielt malte Emin motivet *Jeg er den siste av mitt slag* (2019). De fleste av Emins 45 verk var imidlertid

Foto: Munchmuseet

fra det siste ti-året, med unntak av filmen *Homage til Edvard Munch og Alle Mine Døde Barn* (1998), tekstilarbeidet *Alltid Vondt* (2005) og den ikoniske installasjonen *Senga mi* (1998).

I løpet av utstillingsperioden ble det gjennomført en rekke arrangementer som belyste Tracey Emins kunst og utstillingens tematikk. Kurator for utstillingen var Kari. J. Brandtzæg, Hanna Hille Stoltenberg var tekstredaktør og Maria Fonnelop prosjektleder. Utstillingsarkitekt var MMW Arkitekter.

Inntil

Som et tilskudd til samlingsutstillingene er den minste utstillingssalen (7. etasje med vindu inn til Monumentalsalen) viet Edvard Munchs tresnitt-produksjon. Munch eksperimenterte med ulike kunstneriske metoder hele livet, og oppdaget grafikken som 30-åring. Tresnitt var den siste

Foto: Munchmuseet

grafiske teknikken Munch tok i bruk, og kanskje var det den som tillot ham å utforske med størst frihet. Utstillingen tar utgangspunkt i en kuriositet i museets samling, den ikke ferdigstilte trykkplaten *Møte i verdensrommet* (ca 1899), som er til dels skåret ut og satt inn med svart trykksverte. Antagelig blir prosjektet forkastet, i hvert fall finnes det ikke noe avtrykk av platen. Utstillingen forsøker å demonstrere det kunstneriske potensialet av denne platen ved å presentere et variert utvalg av 22 tresnitt og tilhørende trykkplater, fra enkle motiver til intrikate fargekombinasjoner, fra puslespill-teknikken til kombinasjonstrykk, fra de tidligste motiver (1896) til det siste tresnittet (1943). I tillegg vises Munchs første trykkpresse, også brukt for tresnitt, og et utvalg av verktøy. I et åpent verksted, et frottasje-bord med diverse laser-skårete

motiver basert på de utstilte trykkplatene, får publikum mulighet til å lage sine egne bilder. Utstillingskurator var Ute Kuhlemann Falck, formidlingsansvarlig Tove Aadland Sørvåg og prosjektleder Mathis J. Gran.

MUNCH live

I 2021 etablerte museet MUNCH live; et nytt program for musikk, performance, film og samtale som skal bygge og forsterke museets samtidskunstprofil. Siden museet åpnet på Tøyen i 1963 har MUNCH programmert eksperimentell musikk og samtidskunst. MUNCH live viderefører denne arven fra Tøyen til det nye museet i Bjørvika.

MUNCH live ble kick-startet under nedstengningen i mars 2021 med den tre-delte digitale utstillingsserien Contemporary Art Digital Shorts (CADS) som blant annet inkluderte nye verk av kunstnere som er aktuelle i live-programmet i 2022. Den siste utstillingen på Tøyen, *Gi meg et navn*, ble utviklet med et omfattende samtale- og filmprogram som en integrert del av utstillingen. Programmet ble organisert i samarbeid med medkurator for utstillingen Mohamed Abdi og inkluderte blant annet samarbeid med organisasjoner som Black History Month Norway. Det ble også organisert en debatt som berørte sentrale tema i utstillingen under Arendalsuka i samarbeid med Sørlandets Kunstmuseum.

Museet fortsetter samarbeidet med Deloitte på debattserien Waterfront Ideas. Tre debatter ble arrangert i 2021, både på museet i Bjørvika og i Deloitte sine lokaler. Arrangementene ble arrangert digitalt og med publikum til stede når retningslinjene tillot dette. Tema for de tre debattene var: *Hvor er de moderate stemmene? Hvem bestemmer historien om pandemien? Norge – et klassesamfunn?*

En ny årlig tverrkunstnerisk festival, *Tekst på MUNCH*, innledet live-programmet i Bjørvika, seks uker før den offisielle åpningen av museet. Tema for første utgave var «uferdig», og festivalen samlet noen av de mest markante stemmene innen norsk kulturliv til samtaler, performance og et dypdykk i Edvard Munchs egne tekster med totalt 18 ulike arrangement fordelt i Festsal, lobby og amfi i det nye museet. Festivalen vil ha et nytt tema hvert år, knyttet Munchs kunstnerskap.

Som nevnt under avsnitt om kunstprogram, lanserte museet i forbindelse med åpningen en ny satsing på performance med bestillingsverk av kunstnere som jobber i skjæringsfeltet mellom samtidskunst, dans og musikk. I tillegg til performance av Manuel Pelmuş, Helle Siljeholm og Camille Norment ble det også under åpningshelgen premiere av et nytt verk av koreografene Ingri Fiksdal og Solveig Styve Holte som jobbet sammen med danser Amie Mbye og ni ungdommer fra Bydel Gamle Oslo for å skape forestillingen *HORDE*. Et nytt arbeid av komponisten Koka Nikoladzes var også en del av den offisielle åpningsseremonien til museet. Verket besto av samlet materiale assosiert med det nye bygget og kulminerte i en sonisk sky av lyder som triggert ringvirkninger som spredtes utover byen og fjorden, idet klokker og skipshorn ble med på å ønske museet velkommen. I tillegg til bestillingsverkene ble det også arrangert konserter i Festsalen under åpningshelgen med Karin Krog og Musti som begge har en tilknytning til det opprinnelige museet på Tøyen. Krog er en viktig del av MUNCHs musikkhistorie; sammen med Johs. Berg etablerte hun Norsk Jazzforum og deres konsertserie på Tøyen i 1965 brakte internasjonale stjerner til museet på sekstitallet, mens Musti bidro til museets siste utstilling på Tøyen, *Gi meg et navn*.

I etterkant av åpning ble det høsten 2021 arrangert 18 live-arrangement på museet som inkluderte konserter, klubbkvelder, kunstnersamtaler og filmvisninger. Blant høydepunktet var kunstnersamtale med Tracey Emin og premiere på verket *Wet Suit* av artisten Okay Kaya komponert spesielt til museet. Live-programmet har etablert et lengre samarbeid med den NY baserte organisasjonen Blank Forms, første samarbeid var konsert med komponist og cellist Judith Hamann og poeten Nora Fulton. Flere samarbeid med Blank Forms og andre internasjonale partnere er planlagt for 2022.

Performance-program til åpningen av museet i Bjørvika

MUNCH har startet en performance-satsning der samtidskunstnere som jobber tverrfaglig inviteres til å lage et nytt verk. Under åpningsuken viste vi *Permanent Collection* av kunstneren Manuel Pelmuş, fremført av fem dansere. I den spesialbygde salen viet Edvard Munchs monumentalverk, undersøkte danserne forskjellige måter å vise kunst og bygge kunstsamlinger på. Danserne gjenskapte ikoniske og mindre kjente kunstverk gjennom bevegelse og refererte særlig til de som omhandlet solidaritet og felleskap. Ved å bruke bevegelse som virkemiddel stilte verket spørsmål om historier om solidaritet kunne bli en permanent del av MUNCHS samling.

Som en forsmak på et større bestillingverk for performance-satsningen i 2023, laget Camille Norment *Shimmer my skin* som benyttet amfiet i museets lobby. Dette innglassede rommet i rommet fungerte som et gjennomsiktig avlukke for sangere fra vokalensemblet Oslo14, som fremførte deler av Norments nykomponerte verk.

Videre til åpningsuken laget Helle Siljeholm et videoverk basert på en performance i Østveggen på Kolsås i august. For Siljeholm er fjellet utgangspunkt for ulike undersøkelser av forholdet mellom natur og kultur sett i lys av dagens klima- og miljøutfordringer. I *The Mountain Body – Kolsås*, skapte Siljeholm både en konseptuell og konkret forbindelse mellom museet, byen og naturen gjennom en videoinstallasjon som «klatret» oppover skjermene i museets fulle høyde og «toppet ut» i en kikkertkonstruksjon i museets 11. etasje, rettet mot Kolsåsstupene.

Foto: Kilian Munch © Munchmuseet

Digitale utstillinger

To nettsidebasert utstillinger ble hhv. videreført og nyprodusert:

- *Det eksperimentelle selvet*. 20. mai 2020 – 31. desember 2021, på museets nettside: <https://www.munchmuseet.no/utstillinger/digital-utstilling-det-eksperimentelle-selvet/>.
- *Contemporary Art Digital Shorts (CADS)*. 11. mars – 18. juni 2021

Den digitale nettside-utstillingen *Det eksperimentelle selvet* med Edvard Munchs fotografier åpnet i 2020 og ble videreført gjennom hele 2021. Den bygger på ovennevnte utstillingskonsept og ble omtalt i forrige årsberetning. Som nevnt er dette den første heldigitale, interaktive utstilling som museet har laget, kuratert av Signe Endresen i samarbeid med Patricia Berman, i tett samarbeid med resten av prosjektgruppen som rommet avgjørende kompetanse på programmering, formidling m.m., ledet av Maria Fonneløp og bestående av Live Karoline Roaldset, Kristin Valla, Christer Gimse og Jens Johan Tandberg.

Contemporary Art Digital Shorts (CADS) #1-3 var en videobasert serie med korte, digitale kunstverk, tilgjengelige på museets nettside for en gitt periode. Serien var kuratert av Vilde M. Horvei og Vasuky Jayapalan.

Foto: Munchmuseet

CADS #1: Skjermkultur (11. mars – 6. april) viste verk av kunstnerne Camille Henrot, Sofia Caesar, Stine Janvin, Milad Forouzandeh og Lex Brown. De belyser ulike sider ved den skjermkulturen vi befinner oss i, og som nå er forsterket av den pågående korona-pandemien. Janvin deltok med et bestillingsverk hun laget til MUNCH, som rommet avgjørende programmeringskompetanse, formidling mm.

CADS#2: Livets spill (15. april – 11. mai) viste verk av kunstnerne Simone C Niquille/Technoflesh, Cory Arcangel, Sondra Perry, Sara Sadik og Cao Fei. De utforsker konsekvensene av at det ikke lenger er et klart skille mellom våre digitale liv og livet vi lever ellers, men at disse vever seg helt inn i hverandre. Arcangel spesialtilpasset et verk til MUNCHs nettside.

CADS#3: Skeiv lengsel (20. mai – 18. juni) viste verk av kunstnerne Bendik Giske, Jacolby Satterwhite, Erin Johnson, Zackary Drucker og Xanthe Dobbie. Betydningen av familieband, være seg biologisk eller valgt, feires, med musikk og bevegelse som nøkkelen. Dobbie laget en ny interaktiv quiz til museets nettside, mens Giske laget et bestillingsverk til serien, som peker frem mot en performance han jobber med til MUNCH i 2022.

17-18. juni var de tre utgavene alle de 15 verkene tilgjengelige i grande finale for prosjektet.

Internasjonalt og nasjonalt utstillings samarbeid og utlån

- Skagens Museum, Skagen og Den Hirschsprungske Samling, København, *Engelens kys. Syge piger i nordisk kunst*, 8.5. – 9.1.2022. Utlån av 1 litografi, 1 maleri og 1 tegning.
- *Det eksperimentelle selvet*, Telemarksgalleriet (8.5-5.9.2021) Videreføring av utstillingen på Munchmuseet basert på Pat Bermans konsept og med museets konservator Trine Otte Bak Nielsen som medkurator.
- Národní galerie, Praha (Nasjonalgalleriet), *Wood/Cut: Gauguin, Orlik, Klemm, Munch, Bílek, Váchal*, 14.5 - 8.8. Utlån av 6 tresnitt og 1 trykkplate for tresnitt.
- Rammestiftelsen for kunst, kultur og natur, Hvitsten, 24.10. - 19.12. Utlån av 7 malerier

- Oslo lufthavn - Avinor. Museet fortsatte sin visning av enkeltverk av Edvard Munch i et spesialbygget monter på Oslo lufthavn, i samarbeid med Avinor. Visningen ble skiftet i løpet av året (fra november) til maleriet *To småpiker med blå forklær* (1904-05) og en litografisk stein med det relaterte motivet *Sløret* (1913-15?)
- Museet har pågående avtale om langtidsdeponi med Rådhuset, Oslo kommune. 3 litografier og 11 malerier av Edvard Munch.

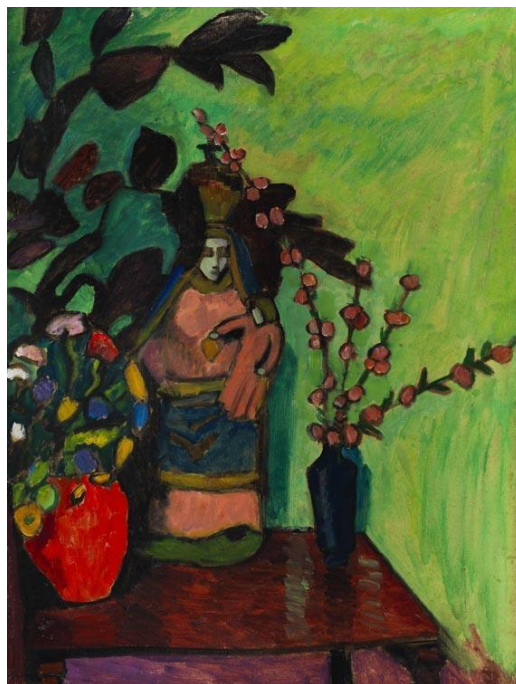
Samlingsutvikling

Munchmuseet har tidligere inngått et langsiktig samarbeid med Sparebankstiftelsen om kjøp og deponering i museet av utvalgte verk fra europeisk modernisme. Ambisjonen er å etablere en mindre samling av markante verk som relaterer til Munchs kunst, så langt særlig med vekt på fransk og tysk kunst på Munchs tid. Til nå har det blitt ervervet 5 malerier.

Det første verket i dette samlingsprosjektet, et maleri av Raoul Dufy ble ervervet sommeren 2019. Høsten 2020 ervervet Sparebankstiftelsen det andre verket i dette samarbeidet, et maleri av Alexej von Jawlensky (1864-1941), titulert *Frau mit roter Bluse* (1911, olje på lerret, 53x49 cm).

I løpet av 2021 er følgende verk blitt ervervet:

- Gabriele Münter: *Stilleben mit Madonna* (1911, olje på papp, 91,8x70 cm.)
- Erich Heckel: *Blaue Iris* (1908, olje på lerret, 76x56,5cm.)
- Heinrich Campendonk med tittelen *Mondschein – Akt vor einem Haus* (1918, olje på lerret, 73,5 x 57,5 cm)
- Museet har for øvrig ervervet en originaltegning av Edvard Munch, *Kongsemnene: Brodermordet* (1929), fra Sotheby's London

Gabriele Münter: *Stilleben mit Madonna*

II. Formidling

1. Formidling til en bredde av målgrupper, nasjonalt og internasjonalt

Innsikt og tiltak mot ikke-brukere

Publikumsinnsikt har blitt en viktig del av museets praksis, og arbeidet er styrket i 2021. I desember bestilte vi en større rapport fra Norstat og samfunnsforsker Nils Brenna for å få mer kunnskap om ikke-brukere av museet både i Oslo og nasjonalt. Vi ferdigstilte også et stimulab-prosjekt, et prosjekt som tok tak i en velkjent, men uløst utfordring: flertallet av den norske befolkningen går sjeldent eller aldri på museum. Vi ønsket å utforske hva som skal til for at museenes tilbud skal oppleves som tilgjengelig og relevant av museenes ikke-brukere og valgt barn og unge i Oslo som målgruppe, med den forutsetningen at arbeidet kan ha overføringsverdi til andre målgrupper. Gjennom dette prosjektet jobbet vi med brukerorientert innovasjon for å

undersøke hvordan en slik arbeidsform kan bidra til å sikre museenes relevans i et samfunn i endring, samt bidra til å rettfærdiggjøre og vise verdien av bruk av offentlige midler til kunst og kultur.

Vi igangsatte i tillegg et større innsiktsprosjekt i samarbeid med det svenske design- og innovasjonsstudioet EY Doberman mot besøkende på nye MUNCH. De hentet publikumsinnsikt fra barnefamilier, publikum i utstillingene og brukere av audioguiden ved museet. Resultatene fra undersøkelsene og Stimulab-prosjektet blir tilgjengeliggjort våren 2022.

Tilstedeværelse på bokmessen i Frankfurt

Bokmessen åpnet samme uke som nye MUNCH den 20 - 24. oktober 2021 på nytt messeområde i Frankfurt. I år åpnet messen igjen for et fysisk, besøkende publikum, og selv med strenge koronarestriksjoner rapporterte messen om godt og vel 73 000 besøkende over 4 dager, med over 2 000 utstillere fra 80 land. MUNCH var til stede på ARTS+-området der forlag kobles med kreative bransjer, som museer, design og arkitektur, spillindustrien m.m. I rammen av en sentralt plassert stand og ved hjelp av filmer, bøker og personlige møter presenterte vi nye MUNCH i alle bestanddeler, som reisemål, levende scene, forlag, og som kreativt hus for utvikling av innovative formidlingstiltak. Den internasjonale delen av bokmessen var naturlig nok den mest skadelidende gitt koronasituasjonen. Men med det langvarige samarbeidet MUNCH har hatt med Bokmessen i Frankfurt var det likevel viktig å delta - selv i et år der vi åpnet det nye museet i samme uke, og der pandemien gjorde planleggingen krevende både for MUNCH og messen.

Nettkurs for Utenriktjenesten om MUNCH og Munch

15. oktober 2021 lanserte MUNCH i samarbeid med Seksjon for kultur og næringsfremme og UKS ved Utenriktjenesten et tredelt nettkurs om Munchmuseet og Edvard Munch. Kurset er spesielt utviklet for UDs aspiranter som skal tjenestegjøre i utlandet. Lanseringen fant sted i forbindelse med en digital fagprat holdt på UD hvor museets rolle som del av byutviklingen i Bjørvika ble belyst av Ingvar M. Mathisen, direktør for Oslo havn og Henrik Svalheim, administrasjonsdirektør ved MUNCH. Arrangement ble sendt ut til alle Norges utenriksstasjoner. Nettkurset tilbyr både dypdykk i Edvard Munchs kunstproduksjon og en bred presentasjon av MUNCHs virksomhet med vekt på internasjonal tilstedeværelse.

Videoproduksjoner til nasjonale og internasjonale målgrupper

Det siste året har vi jobbet tett på tvers av avdelinger for å lage gjennomtenkt og godt videoinnhold som formidler Edvard Munch, Munchmuseet og utstillings- og liveprogrammet vårt. Selv om enkelte filmer kan være knyttet til spesifikke hendelser, som de omfattende åpningsfilmene vi lagde i 2021, lager vi stort sett filmserier med lang levetid. Seriene for 2021 var:

- **MUNCH-intervjuet** – En introduksjon til dristige samtidskunstnere tilknyttet MUNCHs samtids- og LIVE-program. Kunstnere for denne første serien inkluderer Helle Siljeholm,

Bendik Giske og Cory Arcangel. I denne humoristiske filmserien blir vi fordypet i kunstnerens praksis og arbeid, personlige historier, og filmene kulminerer til slutt i "Munch Questionnaire" der artistene forestiller seg Edvard Munch i vår tid, og får spørsmål som «Hva ville Munch ha til frokost?» og «Hvilken type musikk ville han vært interessert i?» Intervjuet med Helle Siljeholm er både produsert og lansert i 2021, mens Giske og Arcangel slippes i 2022. **Totalt tre produksjoner.**

- **Day-In-The-Life** – til utstillingen *Gi Meg Et Navn* jobbet vi med kunstnerne Musti, Guro Sibeko og Ahmed Umar som hver tolket et MUNCH-verk i utstillingen i en egenprodusert film som ble vist som del av utstillingen. I tillegg ble det laget egne filmmottak til nett – tre filmatiske portretter av noen av Norges mest innovative kunstnerstemmer. **Totalt seks produksjoner.**
- **Visste du at...?** – Vi leder med dette spørsmålet som et middel til å svare på aspekter rundt Edvard Munch som publikum kanskje ikke vet om og er fascinert av. Fra «Visste du at... Munch laget verk på papp» eller «Hadde sin egen skapelsesberetning?» (som refererer til Alpha-Omega-tegningene hans), fremhever vi i denne serien ekspertisen og kunnskapen til MUNCHs strålende konservatorer, undervisere og historikere. **Totalt seks produksjoner.**
- **Utstillingsturer** – Enten vi vandrer i Oslos gater, til Ekely eller til selve museumsrommene der publikum fordyper seg i Munchs verden, vil vi at alle publikummere skal føle seg velkommen og engasjert i MUNCH-universet. I tillegg til åpningsfilmene for voksne og barn laget vi i 2021 tre ulike videoomvisninger, en fra Ekely, en fra Munchs Oslo og en fra utstillingen *Gi meg et navn*. **Totalt seks produksjoner.**
- **Bestillingsverk** – I 2021 jobbet vi med den prisbelønte filmskaperen Gabriella Moses til utstillingen *Gi Meg Et Navn*, hvor hun nytolket et Abdul Karem-portrett og ga det tittelen *Man With The Green Scarf*. **Totalt en produksjon.**

Guro Sibeko, foto: Munchmuseet

Filmene ble laget av vårt interne produksjonsteam, Sanne Bergh (produsent), Ruth Steine (Produsent), Maria Sun Hansen (produksjonsleder) og Shruti Ganguly (regissør) i samarbeid med eksterne leverandører på klipp, lys, lyd og filmfoto.

Tekstformidling

Museet har over flere år satset ambisiøst på tekstformidling og har kompetente aktører i alle ledd, fra tekstredaktører med lang erfaring som journalister, redaktører og forfattere, til profesjonelle oversettere og språkvaskere. De har alle fått det samme oppdraget: tekstene i

museet skal åpne opp kunsten for et mangfold av lesere, som kommer til oss med varierende kjennskap til og kunnskap om kunst. Tekstene formidles til publikum både i audioguide, i veggtekster i utstillingene og i rike tekstsaker på nett.

Hva som er inkluderende kunstformidling er et spørsmål som i aller høyeste grad engasjerer og opptar oss på MUNCH, og som vi bruker mye tid og ressurser på å diskutere, utforske og finne nye svar på. Historisk har veggtekstene i museene vært informative og forklarende, men vi har i nye MUNCH gitt dem en mer ambisiøs funksjon: å åpne opp et refleksjonsrom og berøre de besøkende, slik at de får eierskap til motivene. Samtidig har vi ikke forlatt den informative formidlingen, som finnes både i audioguide og i katalogtekster. Det nye er at veggtekstene har fått den vanskeligste jobben, å nå og engasjere bredt.

2. Omvisninger

MUNCH hadde totalt 556 omvisninger/arrangementer med 19 590 deltagere i 2021.

Omvisninger for skolen og Den kulturelle skolesekken

På tross av pandemi har vi klart å opprettholde formidlingstilbudet til Den kulturelle skolesekken og det faste tilbudet for 7. trinn i Osloskolen. Her har det vært gjennomført totalt 195 økter med totalt 4 758 deltagere. Tilbudet ble gjennomført som 153 digitale sendinger for 3 741 elever hele vårsemesteret og frem til høstferien, under tittelen *Meme med Munch*, og som fysisk utstillingsbesøk for 42 klasser med 1017 elever i det nye museet fra november og ut året. *Meme med Munch* ble i tillegg nominert til gullsekken i kategorien «årets tilpassede produksjon».

Da Osloskolen havnet på rødt nivå i fjor vinter tilbød vi denne digitale sendingen til skoler over hele Norge, og gjennomførte 48 sendinger for totalt 1 200 elever nasjonalt.

I tillegg til det faste DKS-tilbudet har vi gjennomført 32 fysiske omvisninger med 737 deltagere fra grunnskoler utenom Den kulturelle skolesekken. For videregående skoler har vi gjennomført 48 omvisninger for totalt 1 226 deltagere. Flere av grunnskoleklassene besøkte museet med gratis kulturbuss finansiert av Sparebankstiftelsen de to ukene rett etter åpningen i Bjørvika.

MUNCH gjennomførte i 2021 totalt 323 omvisninger og sendinger for skoleelever for til sammen 7 921 deltagere.

Andre omvisninger

Omvisninger for skole og barnehage i det nye museet ble lagt ut for salg i november 2021, mens gruppeomvisninger for voksne ble booket inn som testgrupper høsten 2021, og lansert for salg med oppstart i januar 2022.

MUNCH hadde en omvisning for barnehager med 8 deltagere og 9 for studenter med 210 deltagere. For voksne fra private grupper, firmaer, kunstforeninger, seniorer utenfor Oslo m. fl. ble det arrangert 53 omvisninger med 1 092 deltakere, og 2 omvisninger for veldedige organisasjoner med totalt 25 deltagere.

I forbindelse med diverse utleiearrangementer etter åpning av nytt museum, ble det arrangert introduksjonsforedrag eller annen formidling, på totalt 17 arrangementer med til sammen 1834 deltakere.

Totalt antall deltagere for andre omvisninger fra 3 161 personer.

Den kulturelle spaserstokken

MUNCH fikk i 2020–21 midler fra Kulturdepartementet, via Kulturetaten, til et kulturtilbud for seniorer i Oslo. Totalt ble det gjennomført 16 omvisninger med 249 deltakere på Tøyen og i Bjørvika. Tildelingsperioden ble utvidet utover høsten pga nedstengingen våren 2021.

Omvisning for medlemmer: Ekely og byvandring

Det ble satt opp egne omvisninger for medlemmer i Munchs hage og atelier på Ekely og byvandring på Grünerløkka, som ble solgt via nettsiden. Totalt ble det arrangert 37 arrangementer for medlemmer med totalt 180 deltakere.

Deltakerne fikk høre om Munchs tid på Ekely og kunsten som ble skapt der.

I byvandringen tok kunstformidler Tonje Lieberg for seg Edvard Munchs barne- og ungdomstid i Kristiania. Vi besøkte utvalgte steder sentralt i Oslo sentrum der kunstneren gjennomgikk skjellsettende opplevelser.

Edvard Munch: Regnværsdag på Karl Johan, foto: Munchmuseet

På grunn av smittevern hensyn ble det kun solgt 10 billetter per tidsintervall til begge omvisningsformatene.

Det ble også solgt byvandring og omvisninger til det ordinære publikummet. Totalt: Ni byvandring for 31 deltakere, og 23 omvisninger på Ekely for 140 deltakere. Samlet besøk på alle typer omvisning på MUNCH i 2021 var 11 682 personer.

3. Verksteder

MiniMunch – Ekely spesial

På familiearrangementet *Mini Munch: Ekely spesial* fikk barna, i følge med voksne, være med på en rekke spennende og morsomme aktiviteter i Edvard Munchs hage på Ekely. Målgruppen for aktivitetene var barn i alderen 4-12 år i følge med foresatte.

Foto: Munchmuseet

Totalt besøkte 139 barn og voksne Ekely i løpet av de fire søndagene 5-6. juni, 29. august og 5. september.

I forbindelse med arrangementet ble det arrangert totalt 16 improvisasjons-omvisninger med skuespiller fra Det Andre Teatret. Det ble solgt billetter til angitte tidsintervaller for å ivareta smittevern. Arrangementsgruppa besto av team barn og unge fra formidlingsavdelingen, i samarbeid med ansatte i markedsavdelingen og butikken, og eksterne utøvere.

Programmet startet med en familieomvisning ledet av en improvisasjons-skuespiller, der publikums innspill var med på å forme det som skjer. Omvisningen tok deltakerne med rundt i hagen på Ekely, i Munchs mystiske og lekende ånd. Impro-omvisningen ble utviklet i samarbeid med Det Andre Teatret. Etter omvisningen fikk barn og voksne delta på et verksted ledet av en kunstner.

I hagen på Ekely kunne barn og voksne i tillegg få oppleve og være med å lage monstre. Kostymedesigner, og MUNCHs assosierte kunstner for 2021, Fredrik Floen brukte trærne som kropper, og publikum ble invitert til å være med å skape kostymene ved hjelp av nål, tråd, stoff og maling. Prosjektet utviklet seg med publikums hjelp fra dag til dag. Monstrene flyttet til slutt inn i formidlingslokalene i det nye museet i Bjørvika, der de ble montert som en vegginstallasjon.

Verksteder på Mini Munch:

5. juni var det *maskefest* med kunstner Helene Duckert. Helene er inspirert av de mange maske-liknende ansiktene i Edvard Munchs kjente malerier som uttrykker dramatiske følelser. Hun tar også utgangspunkt i en tid med pandemi der alle plutselig må gå med masker, og spør seg om maskebruk fortsatt kommer til å være vanlig når pandemien er over. Håpet om at vi snart er over denne vanskelige tiden, synes hun kvalifiserer til en skikkelig *maskefest*, der vi lager fargesprakende festmasker av kjedelige munnbind.

6. juni og 29. august var det eksperimentelt malerverksted i Munchs ånd med kunstner Jorunn Hancke Øgstad. I uteatelieret, der Munch selv sto og malte, ble det jobbet lag på lag med vann, tekstilfarge og sjablonger. Hver lille familiegruppe fikk et stort lerret til å eksperimentere på under Jorunns kyndige veiledning. I likhet med Munch kunne vi glede oss over at vi ikke visste

helt hvordan malingen og vannet ville oppføre seg. Helt til slutt ble maleriet et fargerikt festplagg til å leke videre med.

5. september var det designer og kunstner Sigve Knutson som sto for verkstedaktiviteten, som var inspirert av de gamle, krokete trærne i Munchs hage og skogen nedenfor, som Munch elsket å male igjen og igjen. Sigve er også inspirert av hvordan Munch eksperimenterte med å lage skulpturer i hagen og i uteatelieret sitt. Vi jobbet med grener og røtter med overraskende og spennende former. Hvilke fantasivesener ville vi kunne forvandle dem til?

Sommerverksted

Med midler fra Oslo kommune arrangerte MUNCH Tøyen utendørs sommerverksted i samarbeid med Oslo kulturskole og eksterne kunstnere. Verkstedet var knyttet til utstillingen *Gi meg et navn* og hadde tittelen *Gi oss et ansikt*.

Ahmed Umar, foto: Munchmuseet

Verkstedet ble arrangert torsdag til søndag fra midten av juli til midten av august, og det deltok totalt om lag 540 personer på de 20 dagene verkstedet holdt åpent.

Museets gjester ble invitert til å male sitt selvportrett inn i et felles maleri.

Verkstedet ble utviklet av kunstneren Ahmed Umar som også var bidragsyter på utstillingen *Gi meg et navn*. Verkstedet tok utgangspunkt i hvordan våre erfaringer og måten vi blir møtt av andre former oss som mennesker, og opplevelse av utenforskap og fordommer enten det handler om etnisitet, alder, kjønn, legning, funksjonsfriskhet eller sosiokulturell bakgrunn.

Verkstedet ble ledet av kunstnerne Ahmed Umar, Marie Cole og Dariusz Wojdyga i samarbeid med produsent fra MUNCH, Zeenat Amiri og Siddharta Kapoor, og kulturskolelærer fra Oslo kulturskole, kunstner Espen Iden.

MUNCHs Sommerskole 2021

Under sommerskolen 2021 deltok ca. 50 barn i alderen 8-12 år på kunstaktiviteter fra mandag til fredag i løpet av fire uker i skoleferien. Sommerskolen ble arrangert i uke 25, 26, 31 og 32, og det var 12 plasser per uke. Halvparten av plassene ble solgt til medlemmer og halvparten ble fordelt gratis til elever ved Gamlebyen skole.

Dette var de første barna som fikk ta i bruk de nye publikumsverkstedene i museet i Bjørvika. I løpet av uken utforsket barna utendørs eksperimentell tegning med kull og blekk, ekspressivt maleri både inne og utendørs, og ulike typer tresnitt med tre profesjonelle kunstnere: Jannicke Schønning, Christian Berg Gravningen og Johannes Borchgrevink Hansen. Barna besøkte også utstillingen *Gi meg et navn* på Tøyen. Der fikk de snakke med ansatte i konserveringsavdelingen,

lære om hva en konservator gjør, og komme tett på Munchs malerier som var til behandling i konserveringsatelieret. I løpet av uken var det også en rekke innslag av dans og bevegelsesøvelser med danser Venke Sortland både forskjellige steder i bygget og utendørs. Uken ble avsluttet med feiring der familiene ble invitert til en utstilling av barnas bilder utenfor museets hovedinngang.

Konseptutvikler publikumsverksted Julie Knoff Smith hadde hovedansvar for tilbudet i samarbeid med Team barn og unge på MUNCH og de eksterne utøverne. To ungdommer fra Stovner bydel jobbet også sammen med teamet. Rekrutteringen av ungdommene var et samarbeid med bydel Stovner om å gi ungdommer fra bydelen arbeidserfaring.

Foto: Ole-Martin Sandness © Munchmuseet

Verksteder i nytt museum

Høsten 2021 ble det arrangert fem verksteder for omkring 60 deltakere med grafikkverkstedene *Munchs trykk* og *Munchs puslespill* i de nye verksted-lokalene i Bjørvika.

Verkstedene ble innledet med en kort omvisning i grafikkutstillingen *Inntil* og etterfølgende verksted. Verkstedene ble ledet av konseptutvikler publikumsverksted Julie Knoff Smith og kunstner Anders Kjellesvik.

Løvhytta – Barnas velkomstvogn

Barnas velkomstvogn ble plassert sentralt i lobbyen i det nye museet og holdt åpent utvalgte ukedager på ettermiddagene og i helgene fra åpningen og frem til desember. Verkstedet på vognen var bemannet og det var åpent for drop-in for barn 3-12 år sammen med voksne. Vognen ble også brukt til å dele ut brosjyrer til barnefamiliene med informasjon om aktiviteter for barn på museet.

Kunstneren Gunvor Nervold Antonsen inviterte i samarbeid med MUNCH til vandrende verksted, der barna fikk bidra til et kunstverk som skulle vokse og gro. I Munchs kunst er skogen en møteplass som gir ly, men også et bilde på krefter i menneskene og naturens kretsløp. Antonsen deler Munchs fasinasjon for det upolerte og lekne i sin kunst. I samarbeid med MUNCH inviterte hun barna til å bidra til et kunstverk, som skulle vokse fra åpningen av museet og to måneder frem i tid. Barna fikk lære litt om teknikken tresnitt, en arbeidsmetode som Munch likte godt, og som gjenspeiler hans fasinasjon for trær.

I tråd med Edvard Munchs lidenskap for grafikk, klippet barna ut blad-former, tegnet motiver i trykksverten og trykket på bladene gjennom monotypi. Løvtaket vokste gradvis gjennom

perioden. Vogna var altså både inspirert av trærne i Munchs motivkrets, og av hans interesse for grafikk.

Verkstedet var særlig godt besøkt i helgene og anslagsvis 800 barn deltok.

Mobilizing Citizenship – verksted for ungdom 13-17 år.

I samarbeid med Stavanger kunsthall og kunstnerne WALK OF SHAME (WOS) avholdt museet verkstedet *Mobilizing Citizenship*. Naturlandskap, klubbkultur – overforbruk og søppel var viktige visuelle temaer når dette kunstnerkollektivet gjestet museet. Arrangementet skulle egentlig vært gjennomført som høstferieverksted, men ble utsatt på grunn av sykdom og åpning av nytt museum. Dessverre ble også flere av deltagerne som var påmeldt syke. Totalt 5 ungdommer deltok på verkstedet.

4. Tilbud til skoler og barnehager

Tross pandemien har MUNCH opprettholdt et fast tilbud om utstillingsbesøk med formidler for hele skoleløpet samt barnehage. Den siste utstillingen på Tøyen, *Gi meg et navn*, var særlig egnet for skolebesøk og vakte stor interesse hos ungdomsskole og videregåendelever. Til utstillingen utarbeidet vi et dialogbasert utstillingsbesøk med formidler hvor tema som rasisme, representasjon og titlers betydning ble diskutert. Med flyttingen av museet har vi gått fra en/to til syv parallelle utstillinger høsten 2021. Vi har derfor hatt behov for å utvikle helt nye rutiner og logistikk så vel som innhold i vårt tilbud til skoler og barnehager. Arbeidet har resultert i nye formater som vil iverksettes i 2022.

Zeenat Amiri, foto: Kilian Munch © Munchmuseet

Den kulturelle skolesekken

Den nasjonale ordningen for profesjonell kunst i skolen, Den kulturelle skolesekken (DKS), har MUNCH som et fast tilbud i Oslo. Det innebærer at hele Oslos befolkning besøker MUNCH det året de fyller 12 år. DKS er med andre ord den flaten vi treffer flest ikke-brukere og kan gi dem en personlig og engasjerende inngang til museet. Med erfaring fra nedstengingen i 2020 forberedte vi en direktesendt, digital sending fra museet på Tøyen våren 2021, *Memes med Munch*. Vi opplevde stor suksess med produksjonen som førte til at vi også kunne tilby skoler langt utover Oslos grenser et museumsbesøk de ellers aldri ville opplevd. Produksjonen ble nominert til Norsk Tipping sin pris, *Gullsekken 2021*. Nominasjonsjuryen trakk frem følgende i sin begrunnelse:

«Det slående med Memes med Munch er ikke bare det tekniske, men hvordan dette spiller på lag med innholdet. Fremfor å fokusere på Edvard Munchs relevans for elevene, snur Memes med Munch problemstillingen på hodet og starter med noe elevene kjenner godt fra før: memes. Gjennom ikoniske bilder av Munch fokuserer Memes med Munch på sammensetning av bilde og

tekst. Det gir mulighet for nye tolkningsrom både når det gjelder memes og malerier. Kunst som elevene ikke trodde angikk dem, har blitt levendegjort og flyttet inn i de unges hverdag.»

I løpet av høsten 2021 har vårt tilbud til skoler og barnehager blitt gjennomført fysisk i museet i Bjørvika så langt restriksjonene har tillatt det. De minste barna har fått lete etter monster i Munchs bilder gjennom en bevegelsesorientert og leken runde i *Edvard Munch: Uendelig* med påfølgende verksted. Skoleklasser har i nevnte utstilling fått alderstilpasset sitt utstillingsbesøk med formidler hvor vi har lagt vekt på ulike tematikk i utstillingen. DKS har hatt et tredelt besøk hvor vi har besøkt utstillingene *Skygger*, *Monumental* og *Skrik-rommet* i *Edvard Munch: Uendelig*. Som følge av erfaringene vi har gjort oss den første tiden i nytt museum har vi også utviklet nye formater rettet mot skolen.

#MittRom

#MittRom er et formidlingstilbud til ungdomskolen hvor elevene selv får velge mellom tre kunstneriske uttrykksformer for å løse en kreativ oppgave. Opplegget egner seg som forberedelse til et fysisk museumsbesøk eller som et uavhengig undervisningsopplegg på skolen, i Kunst og håndverk, Norsk, Samfunnsfag eller KRLE. Oppgavene er utviklet i samarbeid med forfatter Hanna Asefaw, fotograf Duy Nguyen og billedkunstner Morten Jensen Vågen. Tilbudet har vært en pilot høsten 2021 og vil tilgjengeliggjøres i sin helhet våren 2022.

Lærerlørdag

Lærere er blant MUNCHs superbrukere og er en gruppe vi vil knytte nærmere til oss i arbeidet med å styrke vårt skole- og barnehagetilbud. Høsten 2021 arrangerte vi for første gang en fagdag forbeholdt lærere hvor vi presenterte tilbudet vårt samt ga de en omvisning i *Edvard Munch: Uendelig* og publikumsverkstedet. Vi benyttet også sjansen til å gjennomføre en undersøkelse for å kartlegge hva de hadde behov for og hvordan de så for seg relasjonen mellom MUNCH og utdanningssektoren fem år frem i tid. Arrangementet ble raskt fullbooket, men var dessverre begrenset til 40 deltagere på grunn av restriksjoner. Lærerlørdag er planlagt som et format to ganger i halvåret i 2022.

Audioguide for barn og ungdom

Vi opplevde stor interesse for skolebesøk i løpet av høsten 2021, langt flere enn vi kan betjene med formidlere. Behovet for å tilby tilrettelagte utstillingsbesøk også for skoleklasser uten formidler førte til utarbeidelsen av to audioguideformater. I samarbeid med barnebokforfatter og illustratør Lene Ask utviklet vi manus for en audioguide for barn på 4. til 7. trinn som vil gå i produksjon våren 2022. For ungdom produserte vi i samarbeid med forfatter, musiker og skuespiller Fredrik Høyen en audioguide som vil tas i bruk tidlig 2022.

Lærermanus for utstillingen Edvard Munch: Uendelig

For ytterligere å styrke tilbudet til skoleklasser som besøker museet utviklet vi i samarbeid med barnebokforfatter og illustratør Lene Ask et lærermanus for utstillingen *Edvard Munch:*

Uendelig. Lærermanuset vil publiseres som brosjyre og på nett våren 2022 og inneholder utstillingstekster tilpasset aldersgruppen og spillkort elevene kan bruke under utstillingsbesøket.

Samarbeid med Edvard Munch VGS

Edvard Munch Videregående skole har vært en samarbeidspartner over flere år som har gitt oss verdifull innsikt om denne aldersgruppen. Høsten 2021 samarbeidet vi med billedkunstner og danser Helle Siljeholm om et prosessløp hvor elevene fikk tilbud om å gjennomføre sin undervisning i Kunst, design og arkitektur (KDA) på MUNCH fem mandager på rad. Gjennom dramapedagogiske øvelser og observasjoner i museet undersøkte elevene relasjonen mellom museet og byen fra sitt ståsted. Prosjektet ble avsluttet med visning av en performance for formidlingsavdelingen på MUNCH og Den Norske Opera & Ballett i museets Amfi.

Samarbeid med Nydalen VGS

Nydalen Videregående skole har vært en samarbeidspartner i utviklingen av vårt tilbud til videregående, *Skriv med Munch*, som vil tas i bruk som et fast tilbud til aldersgruppen i 2022. Sammen med skolens lærere har vi utviklet skriveoppgaver som tar utgangspunkt i Edvard Munch sin kunst og tema som stadig engasjerer ungdom i dag.

5. Tilbudet til barn og unge i åpningsutstillingene

Utstillinger med faste tilbud til barn og unge:

- *Edvard Munch uendelig*. I denne utstillingen er det plassert ut seks forskjellige kikkhull, integrert i utstillingsveggene, hvor barna kan titte inn og se en scene med to figurer, et lite barn og en hund. Ved hjelp av skruknopper plassert under kikkhullene kan lys (lysstyrke og farge) forandres, og slik forandres stemningen og uttrykket i scenene. Kikkhullene er basert på en rekke korte historier skrevet spesielt til

Foto: Michael Ray Vera Cruz Angeles © Munchmuseet

- denne utstillingen av barnebokforfatteren Lene Ask, og utformet av utstillingens arkitekter, manthey kula. Tekstene til Ask er også tilgjengelig i en brosjyre som deles ut til barnefamilier. Innholdet tar utgangspunkt i utstillingens inndeling i forskjellige temaer, og har som mål å oversette tre av temaene (to per kikkhull) på barns premisser, videre gir leken med lys og farger en konkret erfaring med noen av de ekspresjonistiske virkemidlene Edvard Munch brukte i sin kunst.
- *Edvard Munch monumental*. «Munchs universitet» er et aktivitetsbord hvor barn får en spesialtilpasset inngang til de monumentale maleriene som vises. Bordet er delt i tre

kammer, hvert kammer viser til et maleri og innholdet er elementer hentet fra naturen (mineraler, sommerfugler og skjell og koraller). Bordet er utformet av utstillingens arkitekter, manthey kula.

- *Edvard Munch Skygger*. Denne biografiske utstillingen forteller livshistorien til Edvard Munch gjennom hans personlige eiendeler, interaktive aktiviteter og dokumentarisk materiale. Flere små musehull viser kunstnerlivet fra et museperspektiv. Laget av Yoke og Expology.
- *Inntil*. Et frottagebord med figurer hentet fra tresnittene som stilles ut lar publikum få leke med den enkle trykketeknikken frottage. Eksempler på Munchs frottager vises også i utstillingen. I løpet av den første åpningsuken hadde hele 20 000 publikummere benyttet seg av tilbudet.

6. Andre tiltak

Rekruttering

Museet mener det er en viktig del av mangfoldsarbeidet og arbeidet mot ikke-brukere at vi sikrer fremtidige ansatte med ulik kompetanse og bakgrunn. Vi kontrakterte derfor en rekke ungdommer i ulike stillinger i 2021. Vi hadde 2 ungdommer fra bydel Stovner ansatt i 3 uker på sommerskolen, 8 jenter mellom 15 og 18 år på sommerjobb i kunstprosjektet HORDE, som hadde premiere under åpningen av nye MUNCH og 8 ungdommer fra Stovner og Holmlia som en del av stimulab-prosjektet.

Museet engasjerte totalt 18 ungdommer mellom 13 og 18 år som arbeidet på MUNCH i 2021. I tillegg hadde vi en rekke studenter fra ulike fagretninger innom på praksis.

Samarbeid med Oslo kulturskole

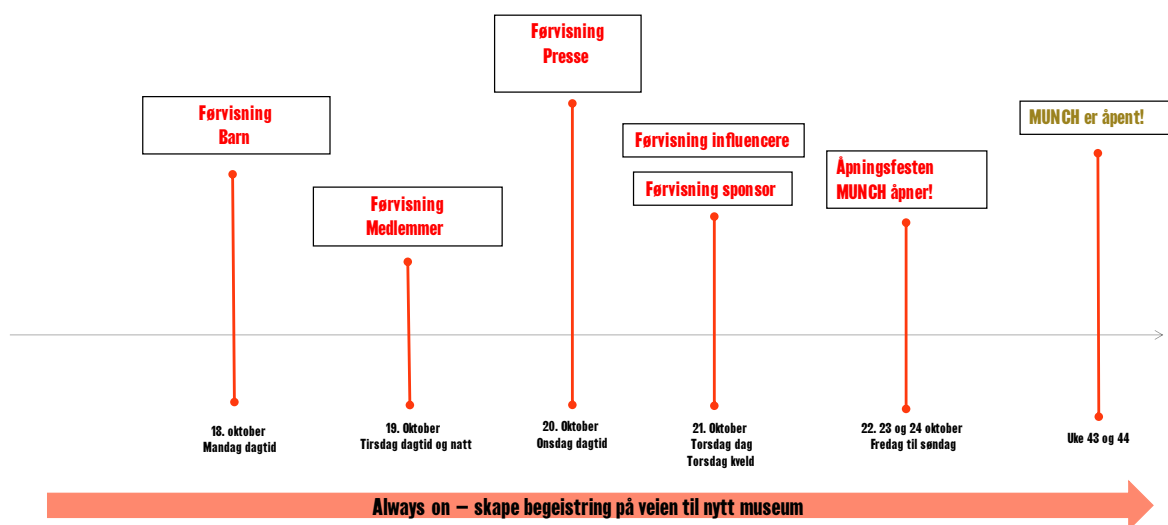
MUNCH ønsker å bidra til at flere barn og unge får oppleve kunst og kultur. I 2021 videreførte vi samarbeidet med Oslo kulturskole og det ble arrangert en testgruppe i det nye museet med elever fra aktivitetsskolen ved Lysejordet skole og kunstner Christian Gravningen.

I tillegg gjennomførte Oslo kulturskole fem egne kurskvelder med kunstner Marianne Darlèn Solhaugstrand i november og desember. Arrangør fra MUNCH var formidlingskoordinator Hilde Ødegaard, mens arrangør fra Oslo kulturskole var assisterende rektor Patrick Ekberg Sørensen.

Vinteren 2022 skal elever fra ulike aktivitetsskoler bistå med å bygge utstillingsprosjektet Hjernelabyrinten i samarbeid med kunstner Jennie Bringaker.

III. Åpning nytt museum

TIDSLINJE ÅPNING NYE MUNCH

Førvising for skolebarn fra nærskolene

119 elever og 21 lærere fra 4. trinn på nærskolene Gamlebyen, Vahl og Tøyen ble de aller første som fikk besøke nye MUNCH på en storstilet VIP-åpning i museets festsal med taler av Byråd for kultur, idrett og frivillighet Omar Samy Gamal og direktør Stein Olav Henrichsen.

I festsalen fikk gjestene servering og premiere på filmen HCNUM laget av DeWangen-produksjoner. I tillegg hadde DeWangen regi på åpningsøyeblikket og overrumplet de høytidelige talene med moro og ablegøyer, til barnas store fornøyelse. En av karakterene, bukken Bucky og de to vaktene, dukket opp rundt omkring i museet og skapte stort engasjement hos barna.

I tillegg fikk de oppleve bygget og utstillingene, et verksted ved MUNCHs assosierte kunstner Fredrik Floen og avsluttet med bespising i museets lobby.

Digital sending i samarbeid

MUNCH inngikk i 2020 et samarbeid med Cappelen Damm Skole. Målet var å skape innovativt, digitalt innhold om Edvard Munch rettet mot barneskolen og ungdomstrinnet. På Cappelen Damms digitale plattform for skolen ble det publisert en rekke oppgaver med fokus på å gjøre Edvard Munch relevant i vår tid. Til åpningen av det nye museet utviklet vi nytt Munch-innhold sammen og gjorde det tilgjengelig for skolebarn i hele Norge med en digital sending kl. 11.

Førvisning for medlemmer

MUNCH medlemmer ble invitert til en eksklusiv førvisning i museet tirsdag 19.10. Det kom 6 864 medlemmer gjennom hele dagen.

Sponsoraften

Torsdag 21.10 var ledelsen hos museets hovedsponsorer, Idemitsu, Aker BP, Deloitte, Canica, Bergesenstiftelsen, Viking, Sparebankstiftelsen, Polestar og Multiconsult, invitert til en lukket visning og en mottakelse på museet, der MUNCHs ledergruppe var vertskap. Gjestene fikk nyte en mottakelse og opptreden i festsalen, deretter et besøk i museets utstillinger og avsluttet i toppsalen i 12. etasje for en avsluttende mottakelse.

Åpningsarrangement

Åpningen av MUNCH var en feiring for hele Oslo som startet fredag 22. oktober kl. 17:00 og fortsatte frem til søndag kl.18:00.

Foto: Kilian Munch © Munchmuseet

Fredagen samlet ca. 3 500 personer seg utenfor museets for å oppleve og delta i åpningsseremonien. Kongeparet sto for den offisielle åpning ved å erklære museet for åpent og klippe snor sammen. Kronprinsparet, Byrådslederen, Ordføreren, Byrådet for kultur samt Statsministeren, Kulturministeren og Utenriksministeren også til stede sammen med mange andre.

Komponisten Koka Nikoladze fremførte et lydverk, spesielt komponert for anledningen.

På fredag kveld kom 4 150 personer med billetter inn i museet, på lørdag 7 654 og søndag 5 784.

Programmet ute på to scener fredag kveld: Operakoret, Maiko, Musti, Bendik Baksaas og Fredrik Høyer, Tøyen Holdning og Niilas.

Programmet inne: live konserter eller performance med Karin Krog, Musti, Camille Norment og HORDE.

IV. Konservering

Konserveringsområdet ved MUNCH er organisert i to seksjoner og har i 2021 fortsatt å arbeide for at museets samling skal bevares på best mulig måte. Den daglige operasjonen har vært knyttet til behandling av kunstverk for å støtte museets utstillings- og utlånsprogram, kurerreiser i forbindelse med utlån av kunsten, og klargjøring av samlingen for flytting til det nye museumsbygget i Bjørvika. Sistnevnte omfatter konservering og stabilisering av samtlige malerier, grafiske verker, tegninger, brev, fotografier, skissebøker, kunstverker i stort format,

skulpturer, litosteiner og trykkplater, samt originale møbler, som inngår i museet samling. De mange verkstypene har behov for ulike typer behandling, og museets konservatorer har bistått flytteprosjektet med å utarbeide sikre og skreddersydde metoder for pakking og transport av museets samlinger. Det er også gjennomført studier som bidrar med grunnlag for beslutninger om ivaretagelse av kunstverkene i de planlagte utstillingene i Bjørvika og i fremtidig magasinering. I tillegg har konservering bistått inn i en rekke andre sentrale prosesser på museet, herunder gjennomføring av forskningsprosjekter innen konservering; vurdering av verkstilstand ved forespørsler om utlån; befaringer ved deponier på bl.a. Rådhuset ; utvikling av kunstverkdatabase (TMS CS); ekspertiser av både maleri og papirverk; digitalisering av konserveringsområdets arkiver.

Foto: Munchmuseet

Det har i 2021 vært et særskilt fokus på å øke formidlingen av konserveringsrelevante forhold og problemstillinger i både presse og sosiale medier. Medarbeidere i konservering har derfor bidratt inn i museets egne produksjoner til hjemmeside/sosiale medier samt film i forbindelse med åpning av nytt museum. Flere konservatorer har også vært tett involvert i NRKs dokumentar *Munch på flyttefot*, der de utdyper de konserveringsmessige utfordringene ved flyttingen til Bjørvika. Konservering har i tillegg deltatt i produksjoner angående ranet av *Skrik* og *Madonna* i 2004, bl.a. dokumentarfilm produsert av LionTV for BBC2, dokumentarfilm produsert av Monster films samt VG's *Krimpodden*.

Faglig utvikling innenfor konservering er et høyt prioritert område for MUNCH, og de to seksjonene inngår i en rekke nasjonale og internasjonale nettverk og faglige fora. Situasjonen i 2021 har lagt begrensninger på mulighetene for fysisk deltakelse, og mange konferanser og faglige arrangementer er blitt kansellert. MUNCHs konservatorer har likevel deltatt ved flere arrangementer, både fysisk og digitalt.

Konserveringsseksjonene deltok på følgende arrangementer:

- 14. og 16. januar, *Short seminars on Thermo Scientific FTIR basics training*, organisert av Nerliens Meszanski, digitalt
- 14. januar, *Materials used in storage and exhibition*, webinar organisert av Heritage Research and Conservation Centre ved the University of Engineering and Technology (UTECH), Lima, Peru, i samarbeid med the Canadian Conservation Institute, CCI, digitalt
- 28-29. Oktober, *The artist's interview workshop. Awareness as a preventive conservation strategy*, 21st Masterclass, 20|21 Porto
- 24-26 mars, *Transformation Digital Art symposium. LIMA annual symposium*, digital kurs om dokumentasjon av digital kunst
- 21-22. Oktober, *Research and Review –Advancements in conservation and assessment of previous experiences*, IIC Nordisk gruppe: XXII NKF Congress, Stockholm, digitalt
- 29-30 November, *Agar Spray: New Applications of Rigid Ge For The Treatment of Large Surfaces*, Ambra Giordano/20th Masterclass, 20|21 Porto

- The 19th ICOM-CC Virtual Triennial Conference, Beijing 2021, on the theme of *Transcending Boundaries: Integrated Approaches to Conservation*
- 28. September, *Soiling removal from painted mock-ups: Evaluation of novel surface cleaning methods on oil paint and chalk-glue ground in the context of the unvarnished Aula paintings by Edvard Munch*, Lena Porsmo Stoveland ved Institutt for arkeologi, konservering og historie, UiO, forsvar avhandling for graden philosophiae doctor (ph.d.), Gamle festsal, Oslo

Konserveringsseksjonene arrangerte selv følgende:

- International conference MUNCH2022, *Understanding MUNCH and the art at the turn of the centuries: from the museum to the lab*, 21- 23. mars 2022, MUNCH, Oslo, (call for papers and correspondence launched in 2021)
- Delingsforum om *Edvard Munch sketches: an interdisciplinary approach to the study of their materiality and degradation mechanisms*, arrangert av Munchmuseet, Oslo, 30. november
- Juni 2021, *From raw materials to the final art object*, 2 grupper barn (8-12 år) på sommerskolen på MUNCH

V. Kommunikasjon og markedsføring

Presse og media

Det er en enorm interesse for MUNCH og Edvard Munch. Pressedekningen nasjonalt og internasjonalt har vært massiv, og museet har vært svært synlig i alle viktige medier nasjonalt og internasjonalt i forkant, under og etter åpningen. MUNCH har vært omtalt i 5 375 presseoppslag til sammen nasjonalt og internasjonalt, mot 3 736 i 2020. I 2021 ser vi en fantastisk økning i omtaler om Edvard Munch, hvor omtalen øker i både nasjonale og internasjonale medier med 18 012 i 2021, mot 13 521 i 2020.

Rundt åpningen var det utelukkende gode omtaler og feiring av det nye museet. Spesielt ble dette lagt merke til i de internasjonale mediene, med utelukkende stor begeistring. Vi hadde mer enn 100 tilreisende fra internasjonal presse til åpningen, og med pressedekning i alle de viktigste medier internasjonalt som Wall Street Journal, The Guardian, The Arts Newspaper, The Independent, El Pais, Le Monde, TIMES m.fl. I tillegg til omtrent 200 som fulgte livesendingen fra pressevisningen. MUNCH samarbeidet med ambassader over hele verden som sendte flere av sine viktigste medier til Norge for å dekke åpningen, dette var i all hovedsak fra UK, Tyskland, Frankrike, Spania, Danmark, Island

og Portugal. Vi led fremdeles under Covid-restriksjoner som førte til at flere land ikke kunne sende medier, dette gjaldt land som Japan, Kina, Brazil, USA og Russland. Flere av de landene som ikke kunne bidra med å sende medier til Norge markerte åpningen på en eller annen måte lokalt ved ambassadene og vi arrangerte en rekke pressemøter digitalt (teams) hvor vi i samarbeid med ambassadene inviterte til møte med Stein Olav Henrichsen, og i noen tilfeller arkitektene.

Tall og medier Norge:

I 2021 ble det registrert 2 780 artikler med omtale av Munchmuseet i norske redaksjonelle medier. Artiklene er publisert i 449 unike kilder og har hatt en potensiell rekkevidde på rundt 419 millioner. Av de 2 780 artiklene om MUNCH er åpningen omtalt i 1 420 av dem. Omtalen har hatt en potensiell eksponering på nærmere 232 millioner.

I forbindelse med åpningen utkom det flest artikler på nett (56 %), mens trykte kilder publiserte 34 prosent av artiklene. I tillegg ble det registrert 140 innslag over eteren (10 %).

Det er flest registrerte artikler om åpningen i riksdekkende kilder (40 %), Oslostunge medier som Aftenposten og Dagsavisen. Deretter følger omtale i lokale medier (35 %), 18 % av omtalen er publisert i kildetypen «annet». Denne kategorien omfatter event-nettsider, magasiner, fagtidsskrifter og organisasjonsnettsider mm. Syv prosent av omtalen var å finne i regionale medier.

Tall og medier Internasjonalt

I 2021 ble det registrert 2 599 artikler med omtale av MUNCH i internasjonale redaksjonelle medier. 1 805 av disse artiklene omtaler åpningen av det nye museet.

Rangert på land ser vi at det er kilder fra Tyskland som har publisert flest artikler som omtaler åpningen. Deretter følger kilder fra USA, etterfulgt av Sverige.

Nettside

I 2021 har vi eskalert satsningen på digitalt innhold, med gode resultater. Tidligere var museets nettside et sted for basisinformasjon knyttet til vårt museumstilbud, men i 2021 har vi for alvor begynt å bygge ut et berikende innholdsunivers, med fokus på narrativt engasjerende innhold og funksjonelt, publikumsorienterende innhold, både relatert til programmeringen vår, kunstneren Edvard Munch, samlingen, og til museets fasiliteter og generelle tilbud.

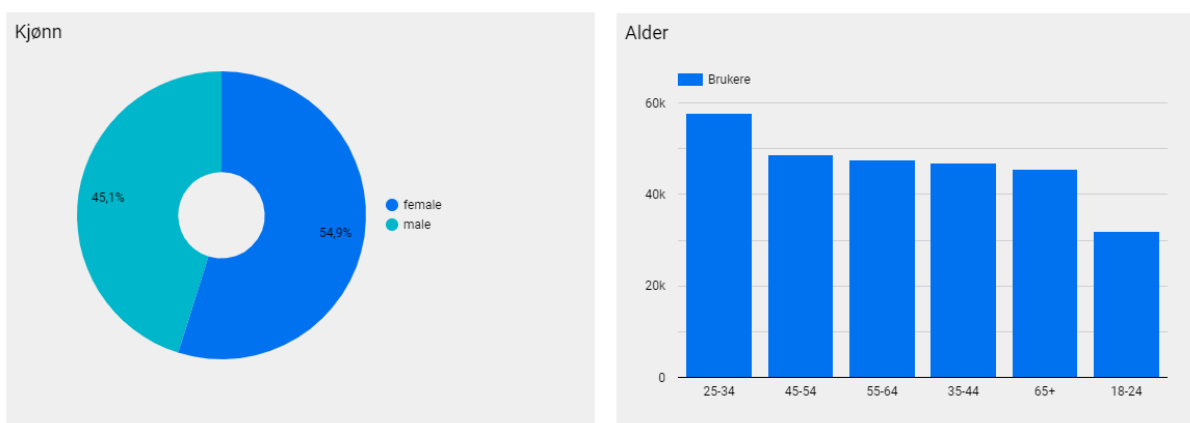
Nettsidens nye fleksible malverk, lansert i mai 2020, har vært hjem til alt fra den nettbaserte utstillingsserien *Contemporary Art Digital Shorts (CADS)*, til video-omvisninger, kuratortekster og rike tekstsaker om Edvard Munchs liv og kunst. I samarbeid med Knowit har vi også videreutviklet siden, fra små justeringer til et nytt oppsett for publikumsguider, og brukertestet sidens overordnede navigasjonsløsning med fokus på brukeroppgaver og funksjonalitet.

I tillegg har vi i 2021 gjort et større arbeid med å integrere samlingsdatabasen i nettsideløsningen, og utviklet et nytt brukervennlig grensesnitt, med museets visuelle identitet, som fyller gjeldende krav til universell utforming og er søkemotoroptimalisert. Løsningen er i siste testfase og vil være lanseringsklar i starten av 2022.

Vi har i 2021 satt flere rekorder når det gjelder trafikk på nettsiden. I oktober og november måned alene har vi hatt flere brukere enn vi har hatt noe år tidligere, med henholdsvis 426 240 og 419 898 brukere. Totalt for 2021 har vi hatt nesten 4 ganger så høyt antall brukere som det tidligere rekordåret 2019. Det samme gjelder antall sidevisninger. Igjen ser vi trenden med at nettsidebesøket øker i forbindelse med museumsbesøk.

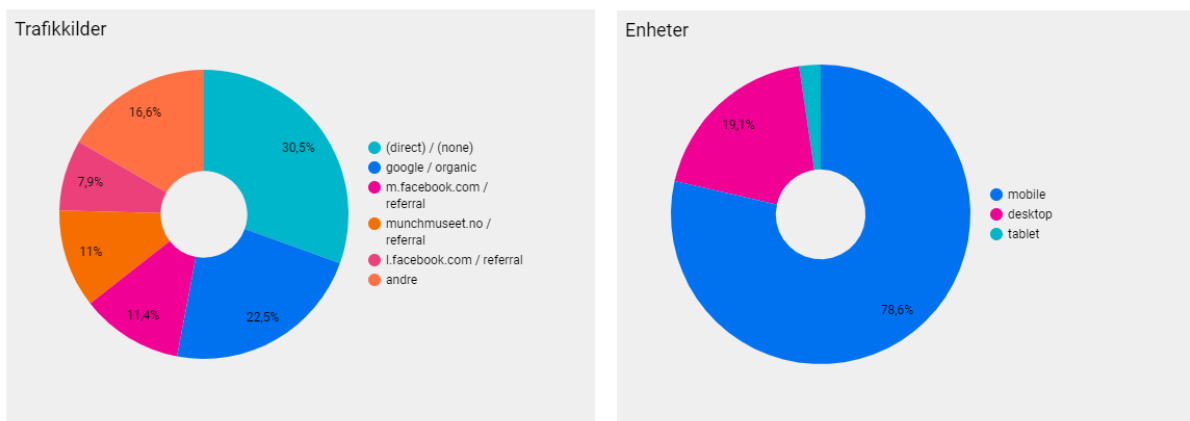
	2021	2020	2019	2018
Brukere	1 299 576	284 298	346 912	222 829
Sidevisninger	4 205 998	881 687	1 231 816	776 752

Blant brukerne har vi fortsatt en overvekt av kvinner (55 %), men lavere andel enn vi har hatt tidligere og trenden er synkende (2020: 60 %, 2019: 64 %, 2018: 66 %). Vi ser også en jevnere spredning i alder enn tidligere, hvor gruppen 25-34 år fortsatt er størst.

Når det gjelder trafikkilder og enhetsbruk ser vi også endring fra tidligere år, hvor Google (23 %) ikke lenger er den største trafikkdriveren, men er forbigått av direkte trafikk (31 %). Trafikk fra sosiale kanaler, organisk og betalt, vokser stadig og er oppe i over 19 % for 2021. Det er et uttalt mål at vi skal drive trafikk fra sosiale kanaler til nettsiden for å vise frem mer av tilbudet vårt og tilby et fordypende og engasjerende innholdsunivers.

I 2021 ser vi også en mobilandel vi aldri har sett før, med hele 79 % av trafikken. De nye nettsidene er betydelig bedre optimalisert for mobil og i tillegg kan det tyde på at mobilandelen øker i takt med økt museumsbesøk, da det tydeligste skiftet i mobilandel kom i forbindelse med åpningen av nye MUNCH.

Nyhetsbrev

Etter dataangrep på e-postlistene våre i 2020 har fokus i 2021 vært å rydde opp i lister, revidere påmeldingsprosess og rekrutterer nye mottakere. Ved inngangen av 2021 hadde vi 10 764 mottakere etter vask av listene. Etter et begivenhetsrikt år hvor vi hadde flere tiltak for å rekruttere nye mottakere, bl.a. pop-up på nettside og poster i sosiale medier, med oppfordring om å motta nyheter først via nyhetsbrev, så gikk vi ut av 2021 med 23 796 nyhetsbrevmottakere. Dette er totalt for alle våre tre brev: Nyhetsbrev norsk, Nyhetsbrev engelsk og Medlemsbrev. Totalt har vi økt antall mottakere i 2021 med 13 032 mottakere, og dermed mer enn doblet antall mottakere.

Vi har nådd rekrutteringsmål for både norsk nyhetsbrev og medlem, men kom ikke helt i mål med engelsk brev. En årsak kan være pandemien og at interessen fra internasjonale tilreisende ikke var like stor som vi håpet.

Til tross for dobling av listene har vi klart å holde på høye åpnings- og klikkrater. Gjennomsnittlig åpningsrate for 2021 var på 53 %, og snitt klikkrate på 15 %. Dette viser at vi har relevant innhold som mottakerne ønsker å lese.

Etter vask av lister har vi nå en god liste med mottakere som ønsker innhold fra oss. Dette må vi bygge videre på i 2022. Nyhetsbrev er en viktig driver for trafikk til nettsiden, samt en viktig kanal for kjøpsutløsende innhold. Her når vi kjernepublikummet vårt direkte med innhold som oppleves som relevant for dem.

NYHETSBREV NO	*RESULTAT 2020	MÅL 31.12.21	RESULTAT 2021
NYREKRUTTERINGER	-	10 000	10 124
SNITT ÅPNINGSRATE	17 %	25 %	47 %
SNITT KLIKKRATE	14 %	16 %	14 %

NYHETSBREV ENG	*RESULTAT 2020	MÅL.31.12.21	RESULTAT 2021
NYREKRUTTERINGER	-	1 000	412
SNITT ÅPNINGSRATE	3,9 %	22 %	51 %
SNITT KLIKKRATE	11,1 %	15 %	15 %

MEDLEMSBREV NO	RESULTAT 2020	MÅL 31.12.21	RESULTAT 2021
NYREKRUTTERINGER	2 000	3 000	2 999
SNITT ÅPNINGSRATE	56 %	60 %	61 %
SNITT KLIKKRATE	15 %	18 %	16 %

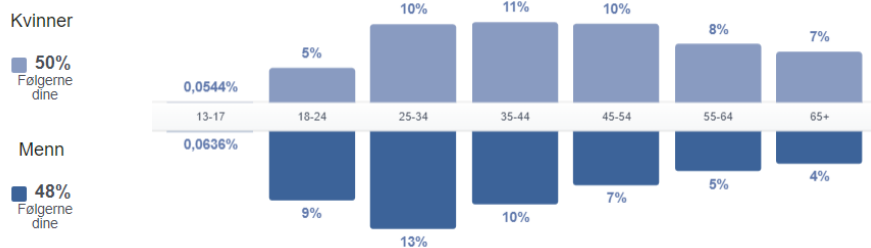
Sosiale medier og digitalt innhold

Museet har satset stort på sosiale medier i 2021 for å øke synlighet, begeistring og kjennskap til det nye museet. I tillegg er some en viktig kanal for kunnskapsformidling og for å bevege mennesker over hele verden med Edvard Munchs kunst.

Den 31.12 hadde museet 487 424 organiske følgere til sammen i kanalene Facebook, Instagram og Twitter. Våre største kanaler er Facebook og Instagram og de som følger oss kommer fra hele verden. I 2021 har vi økt andel følgere i aldersgruppen 18-44, noe som er viktig for å bygge

kunst og kulturinteresse i den yngre delen av befolkningen. I tillegg har følger-skaren nasjonalt, og spesielt i Oslo, økt siden 2020.

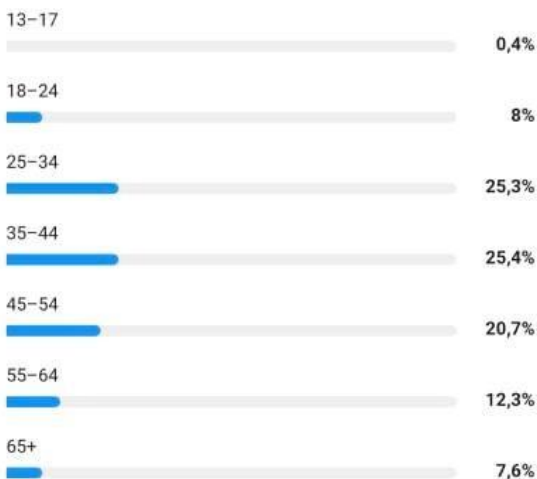
Følgere organisk Munchmuseet – Facebook:

Land	Følgerne dine	By/sted	Følgerne dine	Språk	Følgerne dine
Norge	30 756	Oslo	15 482	Engelsk (USA)	29 514
Brasil	5 760	Antananarivo, Madaga...	1 464	Norsk (bokmål)	21 344
USA	5 700	Mexico City, Distrito Fe...	1 400	Fransk (Frankrike)	11 453

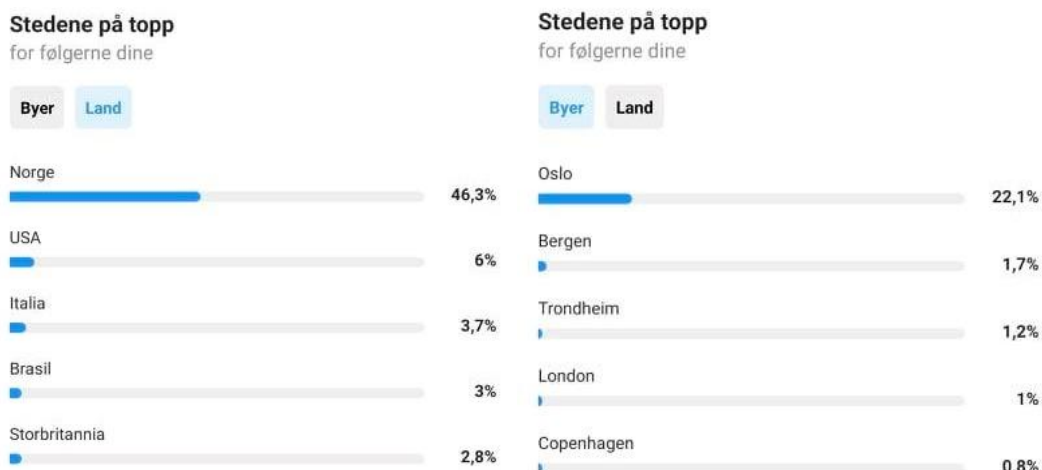
Følgere organisk Munchmuseet – Instagram:

Alder

Kjønn
for følgerne dine

Museets strategi innenfor sosiale medier gir svært gode resultater, og når mange nye brukere både nasjonalt og internasjonalt.

I 2021 hadde vi en total rekkevidde (både betalt og organisk) på 37,6 mill. mennesker, hvorav 1,45 mill. av disse var i Norge. Av disse var 450 582 i Oslo, noe som tilsvarer over 71 % av den totale befolkningen i hovedstaden.

Innholdet skaper stort engasjement og i 2021 har vi fått over 12 mill. reaksjoner (delinger, kommentarer, likerklipp o.l) på det vi har delt. Det betyr at vi har økt engasjementsfrekvensen vår fra fjoråret med hele 17 %. Å øke engasjement ved å nå en mer relevant målgruppe, var et av målene våre for 2021. En annen indikator for å måle engasjement er «lenkeklikk». Her har vi hatt en økning på over 1 mill. klikk.

Målet for 2021 var også å øke «tid brukt på innhold». Ved å lage innhold som er tilpasset mediet, som engasjerer og som treffer en bredere målgruppe, har vi økt andel av video spilt av til 50% eller mer. Hele 36,78 % av alt videoinnhold fra MUNCH er spilt av mer enn 50 % inn i videoen. Benchmark for lignende innhold i some er 8,3 %. Antall videoer spilt av til 50 % har en økning på 244 % fra 2020 til 2021. Gjennomsnittlig avspillingstid for video har økt med 57 % fra 2020 til 2021.

Grunnet sporingsbegrensninger som trådte i kraft i starten av 2021 har vi ikke kunnet spore direkte konverteringen. Indikator «kjøp» gir oss derfor ikke så gode svar på om vi har oppnådd ønsket konvertering eller ei. En annen indikator for konvertering, «visninger av landingsside» har økt fra 9 225 til 444 804 – en økning på 4 722 %. Med utgangspunkt i dette kan vi si at vi har truffet en målgruppe som er interessert i å utføre en handling på nettsiden.

Resultatene viser at vi har truffet riktig målgruppe. Innholdet har engasjert dem og fått dem til å agere. Vi hadde trodd at ved mer segmentering, så ville kostnadene (CPC og CPTP) øke, men kostnadene har holdt seg lave, noe som viser at vi treffer med relevant og godt innhold og at Facebook gir oss god «relevans-score».

I 2021 har MUNCH bygget opp et internt produksjonsteam for digitalt innhold. Teamet har jobbet tett med tverrfaglige team internt, og med eksterne leverandører av videoproduksjon og foto.

Hovedområdene det er produsert videoinnhold for er utstillingen *Gi meg et navn*, konservering og flytteprosessen til nytt museum, åpningen av nye MUNCH, samtidskunst, livearrangement, og barn og unge. Det er også produsert noe for sponsorer og medlemmer. Produksjonsteamet har vært involvert i hele produksjonsrekken, fra forarbeid, opptak og etterarbeid, i ulikt omfang. Flere av filmene er også delt og klipp er vist av tv- og filmprodusenter nasjonalt og internasjonalt, og innhold ble vist i utstillingen *LAMBDA FILES* av estudio Herreros på La Rambla i Barcelona i høsten 2021.

MUNCH har totalt produsert 75 videoproduksjoner i 2021

- Intern idé og konseptualisering
- Bestillingsverk av ekstern regissør, Gabriella Moses, i anledning utstillingen *Gi meg et navn*
- Sitatfilmer til some på 6 språk, norsk, urdu, somali, engelsk, fransk og tysk
- Samarbeid med NRK og Høyden ved den spektakulære flyttingen av Monumentalverkene
- Teater til film i samarbeid med Claire de Wangen- produksjoner, i filmen HCNUM.
- Samarbeid med Cappelen Damm om digital barneåpning.
- Nye konsepter for samtidskunst som intervjuet med Helle Siljeholm
- Mangfold i teamene bak og foran kamera

MUNCH har levert innhold på de ulike kanalenes og målgruppenes premisser, bak kulissene filmer, timelapse av utpakking og montering av Solen, one-take omvisning i utstillingen *Gi meg et navn på Tøyen*, kunnskapsfilm til skoleklasser, some tilpasset innhold i høyde, breddeformater og lange versjoner til Youtube, åpningsfilm for det nye museet, innhold til skjermer/boards i lobby, green screen opptak i studio, nettsidebanner, film til projisering i utstillingsrom, kunstnerintervjuer til bokmessen i Frankfurt, opptak av samtaler og konserter, direktesendte fagseminarer og case filmer.

Vi har levert over målene som var satt for videoinnhold i 2021. Over 4 mill. videoavspillinger til 50 %, og over 1,7 mill. fullførte videoavspillinger er resultater vi er meget fornøyd med.

NRK har fulgt flytteprosessen tett siden oktober 2019, og dette har resultert i en serie i 8 episoder som viser det omfattende arbeidet med å flytte et kunstmuseum. En rekke av museets medarbeidere har bidratt til dette arbeidet. Serien har fått god mottakelse.

YouTube

YouTube har blitt brukt som en kanal der man finner alt av videoinnhold, og plattform for videoer som bygges inn på nettsiden. Her har vi et stort potensial som vi i dag ikke greier å ta ut med eksisterende ressurser. Kanalen har hatt 70 494 avspillinger i 2021, en økning på 43 % i forhold til 2020. Rekkevidden er på 506 430, noe som er en økning på 6 % fra året før. De fleste som har sett har ikke abonnement, 56 % menn og 44 % kvinner. 55 % er mellom 25 og 44 år.

Twitter

Museets konseptuelle målgruppe er ikke så godt representert på Twitter som på Instagram og Facebook, vi har derfor ikke valgt å prioritere denne kanalen i like stor grad. Twitter er derimot viktig for presse. Posten med videoen fra flyttingen av Monumental har gjort det best med 9 775 visninger og 158 i engasjement. Vi har 8 769 følgere på Twitter ved utgangen av året.

LinkedIn

Museet har benyttet LinkedIn i nettverks- og sponsorarbeid, og vi ser at det også fungerer godt som en kanal for å vekke interesse og tydeliggjøre museets profesjonalitet på business- og fagrelaterte områder. Siden vi startet aktivering i juni 2020, har vi nå 2 270 følgere, og vi ser en økt interesse fra beslutningstakere/seniorer og flere bransjer både nasjonalt og globalt.

Medlemsprogram

Munchmuseets medlemsprogram er et tilbud til de som er interessert i Edvard Munchs kunst og program for øvrig, og som ønsker å få et tettere forhold til museets aktiviteter. Medlemsmassen telte 7 008 medlemmer ved utgangen av 2021, som tilsvarer en vekst på 56 % fra 2020 (mot en vekst på 17 % i 2020). Veksten i antall medlemmer sees i sammenheng med oppmerksomheten knyttet til åpningen av nytt museum siste kvartal. Helt siden pandemien kom til Norge har medlemmer dratt nytte av en rekke digitale kunstopplevelser og egne medlemsarrangement på museet og utendørs i tråd med retningslinjer for smittevern. Medlemmer ble involvert i museets aktivitet på nye måter, invitert til å brukerteste og medvirke i et innovativt digitalt utstillingskonsept, "Giftig". Medlem ble invitert til eksklusiv føråpning av museet den 19. Oktober 2021 der de fikk oppleve kunsten før offisiell åpning. 6 638 billetter ble hentet ut av medlemmer i forkant av arrangementet. Alle medlemmer mottar digitalt medlemsbrev med en snitt-åpningsrate i 2021 på 61 % (økning på 12 % ift. 2020). Det er en økning på 12 % fra 2020. Vi opplever en jevn vekst i medlemsmassen siden åpning, og tilpasser medlemstilbudet kontinuerlig for å imøtekomme nye og eksisterende medlemmer.

Sponsorer og samarbeidspartnere

Samarbeidet mellom kunst, kultur og næringsliv er viktig, og MUNCH har solide samarbeidspartnere og sponsorer som bidrar til gjensidig verdiskapning. I 2021 er det inngått avtale med to nye Hovedsponsorer; Multiconsult og Polestar Automotive Norway. Det er også inngått ny avtale med Viking Cruises. Museets hovedsponsorer er med dette Idemitsu Petroleum Norge, Canica, Viking Cruises, Aker BP, Deloitte, Multiconsult og Polestar, samt Bergesenstiftelsen, Sparebankstiftelsen DNB og Talent Norge som støttespillere. Museet har også Avinor Oslo Lufthavn, Fritt Ord, Kulturrådet og Stiftelsen UNI som tilskuddspartnere.

MUNCH har jobbet med å styrke profilen som et attraktivt sponsorobjekt, blant annet ved å synliggjøre virksomhetsområdene, nye satsinger og resultater inn mot attraktive målgrupper. Museets nye profil, nettsider og tilstedeværelse og innhold i digitale kanaler, samt pressesaker nasjonalt og internasjonalt, bidrar positivt. Etter hvert som også utstillingsprogram, live-program, nye sponsorkonsepter og aktiveringsprogram tar form, er også dette med på å legge til rette for avtaler fremover.

Museet benytter også LinkedIn i nettverks- og sponsorarbeid, og vi ser at det fungerer godt som en kanal for å vekke interesse og tydeliggjøre museets virksomhet og resultater på business- og fag-relaterte områder. Siden vi startet aktivisering i juni 2020, har antall følgere vokst fra 357 til 2 270, og vi ser en økt interesse fra beslutningstakere/seniorer både nasjonalt og globalt. I tillegg følges potensielle partnere opp gjennom spesialtilpassede nyhetsbrev, samt klassisk networking og oppfølging.

Det er viktig for museet å levere på avtalene med eksisterende partnere, og utsatt åpning og Covid-19 har medført utfordringer med hensyn til dette. Vi har gjennom dialog med den enkelte partner funnet alternative løsninger for aktivisering underveis, men en viktig milepel for både oss og våre partnere var selvsagt åpningen og dermed muligheten til å endelig kunne bruke selve museet (se beskrivelse under Sponsorpleie).

I samarbeidet med Avinor, leverer MUNCH en utstilling med to originale verk hvert år til OSL. Ny utstilling kom på plass i desember 2021, og ble fulgt opp med en enkel lansering. Vi håper på at flere reisende i 2022 gjør at enda flere får en smak av Edvard Munchs kunst.

For øvrig har vi en lang liste samarbeidspartnere: Aktivitetshuset K1, Andreas Engesvik og Jonas Stokke, Bjørvikforeningen, CAFA, China Academy of Fine Arts, Cappelen Damm Forlag, Centre for Art Technological Studies and Conservation, Danmark, CNR-INSTM, MOLAB, Italia, CNRS-Louvre, MOLAB, Frankrike, Color Line, CSGI Consortium, Università degli Studi di Firenze, Cultural Heritage Agency of Netherlands, Nederland, Den kulturelle skolesekken, Det statlige Tretjakov-galleriet, Edvard Munch videregående skole, Eller med a, estudio Herreros, Flytoget, Getty Conservation Institute, Grand Hotel, H. Aschehoug & Co, Hercules Centre – Evora University, HiOA – Fakultet for samfunnsvitenskap, HiOA – Fakultet for teknologi, kunst og design, Institutt for maskin, elektronikk og kjemi, Innovasjon Norge, Institutt for arkiv-, bibliotek- og informasjonsfag, Jassbox, Jennifer Mass & Co, Bard College, Kagge forlag/J.M. Stenersen forlag, King Abdulaziz Center for World Culture (Ithra), Kirkens Bymisjon, KODE, Kulturtanken, Kunsthall Oslo, Kunstsammling Nordrhein-Westfalen, Labwerk, Landing – stedsspesifikk scenekunst, Magne Magler Wiggen/mmv arkitekter, Manthey Kula arkitekter, Marmottan Monet Museum, Mercatorfonds, Ministry of Culture, Government of the Republic of India, Munchstedene: Fredrikstad kommune, Horten kommune, Kragerø kommune, Løten kommune, Moss kommune, Vestby kommune, Vågå kommune og Edvard-Munch-Haus Warnemünde, Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design, Nazionale di Ottica, CNR-INO, Italia, Next Game, Next Signal, North design, London, Norwegian Russian Chamber of Commerce, NTNU – Color Science Laboratory, Nydalen videregående skole, Opificio delle Pietre Dure, Archlab, Orfeus Forlag, Oslo kulturskole, Oslo Pride, Oslo S Utvikling, Oslo-Filharmonien, Queen Sonja Print Award, Ramme Billedgalleri, Røde kors, SAS Group, Shanghai Museum, Skeiv Verden, Skira, Snøhetta, Sparebankstiftelsen DNB, Statens Museum for Kunst, Stiftelsen Edvard Munchs Atelier, Supervisuell – Tegnspråklig filmproduksjon, Teknisk Museum, Thames & Hudson, The Arts+, Frankfurter Buchmesse, The British Museum, The GIFT-project, The Japan Norway Society, The National Institute of Optics, Thon Hotels, Tons of Rock Università di Napoli Federico II, University of Chemical Technology, Utenriksdepartementet, Vilhelm Christensen, VisitNorge, VisitOslo, Visit Oslo region, Werner Murrer Rahmen, Xynteo Exchange og Øyafestivalen.

Nettverk for Munch-stedene

Munchnettverket består av ni steder i Osloregionen som Edvard Munch hadde tilknytning til i løpet av sitt liv. Nettverkets mål er å øke antall besøkende ved å utvikle og formidle opplevelser i Munchs fotspor ved å gi mulighet for å oppleve stedene han levde og arbeidet. I løpet av 2021 har nettverket videreutviklet opplevelsene, og presentert det for reiselivsbransjen nasjonalt og internasjonalt gjennom digitale møter. Opplevelsene markedsføres gjennom kampanjer med Visit Oslo Region og Innovasjon Norge.

Munch-opplevelser har i 2021 også blitt presentert på digitale workshops med Innovasjon Norge, og i direktekontakt med B2B-markedet. Nettverket fikk i 2019 innvilget støtte fra Sparebankstiftelsen på 4,7 millioner. Dette har blitt benyttet til skilting og formidling på hvert enkelt sted, slik at Munchstedene fremstår mer helhetlig og gjenkjennelig for de besøkende. Skiltene ble montert i 2021. Nettverket har også utviklet formidlingsprosjektene Munch LÆR, en digital læringsplattform for ungdomsskoletrinnet, og et profileringsprosjekt med fokus på Munch & Mat. Det er også inngått samarbeid med Oslo MET, for å forske på Munchs betydning for stedene. Munchnettverkets arbeid har styrket alle stedene, og gjort dem bedre rustet til å motta besøkende når pandemien er over. www.munchinosloregion.com

Museumsbutikk

Butikken har tredoblet salget i 2021 og fikk en vareomsetning på 5,8 mill., langt under budsjett på 13,1 mill. Budsjettet tok ikke høyde for Covid-19 og var basert på et høyere besøkstall.

Ved åpning av ny butikk ble det lansert flere nye produkter og kolleksjoner med design-samarbeid som har vært svært vellykket. Til tross for dette har snittkjøpet pr besøkende gått ned fra 41,7 til 34,0. Vi har sett at snittkjøp øker når vi har en større andel av utenlandske besøkende og vil tro at de manglende turistene er en del av forklaringen.

Bestselgere i 2021:

1. Postkort
2. Reproduksjoner
3. Magnet Skrik
4. Blyant MUNCH
5. Fargeblyant Magic

Nettbutikk

Omsetningen nettbutikken endte på 423 298 i 2021. Snittkjøp i nettbutikk var 343,0 i 2021 mot 360,5 i 2020 per handlekurv. Nettbutikken vil utvikles videre i 2022.

Serveringssted Muma

Museets serveringspartner Muma åpnet servering i cafeteria i 1. etg. i august og i restaurant) 12. og i bar i 13. etg i september. Det har vært stor interesse for særlig stedene i 12. og 13. etg. Muma opplever at det er utfordringer knyttet til å rekruttere personell og derfor har det vært noe begrenset åpningstid. Muma serverer også catering til arrangementer og står for mat til de ansatte i kantinen.

Utleie

MUNCH hadde sitt første utleiearrangement 12. november. Mellom den 12. november og 13. desember, gjennomførte MUNCH 22 utleiearrangementer for en totalomsetning på 2,1 mill. Utleievirksomheten ble negativt påvirket av COVID-19 tiltakene som ble innført 3. desember og trappet opp 7. desember. Syv arrangementer måtte avlyses da de ikke lenger kunne gjennomføres i tråd med det nye regelverket.

MUNCH samarbeidet også med Nordisk Film i forbindelse med innspilling av filmen *Olsenbanden – Siste Skrik* der flere scener ble tatt opp på museet i mai og juni 2021.

Publikasjon

Munchmuseet har arbeidet videre med satsningen på publikasjoner og distribusjon av bøker, og har i 2021 utgitt 8 nye titler, og til sammen 19 utgivelser på forskjellige språk. Blant disse er katalog til utstillingen *Tracey Emin / Edvard Munch. The Loneliness of the Soul* som åpnet på Royal Academy of Arts i London i desember 2020 og deretter på MUNCH i oktober. De tre utgavene av boken som ble utgitt i forbindelse med utstillingen har totalt solgt oppunder 6 800 bøker. Totalt har museets utgivelser solgt nasjonalt og internasjonalt ca. 7 600 bøker.

I 2021 publiserte Munchmuseet følgende utgivelser:

- *Edvard Munch. Kunsten og livet.* Boken er skrevet av Nikita Mathias og ble i oktober utgitt på 7 språk: fransk, spansk, russisk, arabisk, japansk, kinesisk og tysk (norsk og engelsk i 2020). På knappe to måneder har bøkene solgt over 600 med vekt på tysk utgave.
- *Det eksperimentelle selvet. Edvard Munchs fotografier.* Utgitt på både norsk og engelsk. Ble premiert i Årets vakreste bøker i kategori kunstbøker. Boken ble solgt i museumsbutikken til Willumsen museum i Danmark da utstillingen var der. Boken har solgt nasjonalt og internasjonalt oppunder 500 eksemplarer.
- *Tracey Emin / Edvard Munch. The Loneliness of the Soul.* Utgitt i forbindelse med utstillingen på Royal Academy of Arts, London og som åpnet på MUNCH i oktober 22. De tre utgavene som MUNCH utga i forbindelse med utstillingene har solgt nesten 6 800 eksemplarer.

- Suksessen *Edvard Munch. 1863-1944* som opprinnelig ble utgitt til jubileumsutstillingen i 2013 har blitt redesignet og trykket på nytt i samarbeid med det italienske forlaget Skira og Nasjonalmuseet har rukket på to måneder å selge 250 eksemplarer.
- *Edvard Munch Uendelig* – museets samlingsbok ble omsider utgitt i desember 2022. 22 skribenter skrev om 150 verk. Museet har i mange år jobbet for å få ut en bok som ga et nytt blikk på samlingen hvor vi oppfordrer via godt skrevne tekster til at leseren selv skal gjøre opp sin mening om Munchs kunst. I tillegg var det et ønske fra museets side å ha åpne tekster som inviterer til egenrefleksjon og nysgjerrighet.
- ~~*Bare et øyeblikk*~~ ble utgitt i forbindelse med den årlige festivalen Tekst på MUNCH vol I, i september 2021. Munchs tekstarbeid er i fokus både i bok og for festivalen. 14 bidragsytere fra et vidt spekter av kunst- og kulturfeltet ble invitert til å respondere på Munchs notat fra Nice i 1892. Resultatet var bidrag fra bl.a. Gunnhild Øyehaug, Arif, Morten Strøksnes, Constance Tenvik, m.fl. Boken fikk en flott anmeldelse i Klassekampen.
- *Kunnskapens tre på godt og vondt* ble utgitt i forbindelse med utstillingen *Alt er liv*. Boken er en gjengivelse av Munchs opprinnelige album ved samme tittel. I tillegg var det et essay av kurator og kunsthistoriker Nora Ceciliedatter Nerdrum. Boken ble veldig godt mottatt og årets overraskelse.
- Museets store suksess med sitatboken *Som et spøkelse forlader jeg dig* forsetter med utgivelse av japansk, kinesisk og arabisk språkutgaver.
- *Levende linjer. Fem samtidskunstnere om Edvard Munchs tegninger* var den fysiske avslutning på digitaliseringsprosjektet av Munchs tegninger. Kunstnerne Marlene Dumas, Terje Nicolaisen, Nalini Malani, Georg Baselitz og Tracey Emin har gjort et utvalg blant Munchs 7 700 tegninger, et intervju og et eget verksutvalg som utgjør praktboken *Levende linjer* i to språk.

Munchmuseets utgivelser har totalt solgt 1 900 bøker i museumsbutikken, som med tanke på stort sett stengt museum gjennom hele 2021 er gode resultater. Nasjonalt og internasjonalt har MUNCHs utgivelser solgt ca. 5 700 bøker i 2021. Munchmuseets publikasjoner opplever stor interesse internasjonalt. Ved god internasjonal distribusjon gjennom Thames & Hudson når vi bredt ut. Nasjonalt er det etablert god distribusjon i samarbeid med Kontur forlag.

VI. Forskning, utvikling og innovasjon

MUNCHs strategi 2021 - 2025, utviklet gjennom en bred og reell involvering av organisasjonen, setter tydelige og systematiske føringer for forskning, utvikling og innovasjon. Forskning og utviklingsarbeid (FoU) er avgjørende for at MUNCH skal kunne fylle sine grunnleggende oppgaver som museum, det å bevare samlingene og formidle kunst. Forskning skal sikre at museet har den oppdaterte kunstfaglige spisskompetansen som museet trenger, og til det er også tverrfaglig forskning over faggrensene avgjørende. Forskning og utviklingsarbeid omfatter grunnforskning, anvendt forskning, utviklingsarbeid og innovasjon innen kunsthistorie, formidling, konservering og

museologi. Særlig viktig er forskning på museets samlinger og Edvard Munchs kunst, samt kunnskap og metoder om andre relevante problemstillinger knyttet til museets virksomhet.

MUNCH skal etablere en kultur som evner å systematisk drive fram innovasjon, og være kjent for nyskapende kunstopplevelser med brukerne i sentrum. Innovasjon hos MUNCH betyr å skape verdi for våre brukere gjennom nye eller vesentlig forbedrede opplevelser, produkter og tjenester. Det handler også om våre prosesser og hvordan vi organiserer oss for å kunne jobbe innovativt, innsiktsbasert og behovsdrevet. I dette ligger evnen til å kunne drive frem innovasjon i samarbeid med andre aktører. Innovasjon i MUNCH skal alltid ta utgangspunkt i reelle behov og være basert på reell innsikt.

Ved å gjøre en strategisk prioritering av FoU fram mot 2025 målsetter MUNCH ambisjonen om å ha en tydelig posisjon som en nyskapende forsknings- og kunnskapsinstitusjon i den internasjonale museums- og kunstsektoren. Samtidig øker MUNCH sitt kunnskapsgrunnlag og utfordrer hvordan vi bedre kan skape verdi, med og for vårt publikum.

Innovasjon handlingsplan

For å være relevant, og for å nå våre ambisjoner, må vi sette oss selv i stand til å kunne realisere effektene av nytenking, og til å ta dette ut i konsepter, tjenester og forretningsmodeller som skaper verdi både for publikum, samfunn og for MUNCH. Som en del av MUNCH sin strategiske prioritering av innovasjon har det blitt utviklet en overordnet handlingsplan med tiltak som tar for seg både strategiske, strukturelle, metodiske og kulturelle aspekter for å systematisk øke MUNCH sin innovasjonsevne. Arbeidet har blitt drevet frem av en dedikert innovation task force. Denne gruppen har bestått av et utvalg sentrale meningsbærere og interessenter fra MUNCH, samt en ekstern representant som har bidratt med prosesstøtte. Gruppen har gjennomført en rekke intervjuer med interne og eksterne interessenter for å danne et godt situasjonsbilde og analyse av mulighetsrom, barrierer og muliggjørere. Handlingsplanen balanserer behovet for å øke vår kollektive innovasjonsmodenhet med behovet for å drive frem konkrete innovasjoner og suksesshistorier.

Utvikling og innovasjonsaktiviteter

MUNCH Publikumslab

I februar 2021 ble MUNCH Publikumslaben etablert for å skape engasjerende teknologibaserte opplevelser for og med mennesker fra alle slags bakgrunner og i Edvard Munchs oppfinnsomme og inkluderende ånd.

Det tverrfaglige teamet bak MUNCH Publikumslab samarbeider med kunstnere, designere, forskere og finansieringspartnere, for å nevne noen. I Labens eksperimentelle praksis blir publikum og offentligheten deltagere og medskapere.

Målene til MUNCH Publikumslab er å:

- engasjere og skape sammen med et bredt og mangfoldig publikum
- være eksperimentelle, fengslende, lekne og inkluderende
- øke rekkevidden og relevansen av Edvard Munchs kunstnerskap
- utforske brukerbehov og skape nye opplevelser og teknologier
- generere ny kunnskap og forskning
- utvikle nye forretningsmodeller og samarbeid på tvers av fagfelt

Giftig: En Edvard Munch opplevelse

Giftig er en teknologibasert og immersive Edvard Munch opplevelse og det første prosjektet utviklet i MUNCHs nyetablerte Publikumslab. Denne sanselige opplevelsen er basert på Edvard Munchs billedserie *Det grønne værelset*. Her er rommet et eget vesen, noe ustabil og

Foto: Kilian Munch © Munchmuseet

urovekkende, som tar publikummet med til de mørke dybdene av Munchs kunstnerskap, inn i en malerisk verden uten stabile fortellinger og holdepunkter. Dette gjøres ved hjelp av gulv-til-tak videoprojeksjoner, AI-genererte bilder, bevegelsessporing, eksperimenter med lys og et romslig lyd- og klangbilde. *Giftig: En Edvard Munch* er utviklet i samarbeid med forskningsavdelingen til det eksperimentelle kunstkollektivet Random International. Komponisten Martin Horntveth (bl.a. Jaga Jazzist, The National Bank) har bidratt med musikk og lydeffekter.

Edvard Munch skygger

Utstillingen *Edvard Munchs Skygger* er en banebrytende interaktiv museumsopplevelse. I denne samlingsbaserte dokumentarutstillingen om Edvard Munchs liv og tid vises hverdagslige og kuriose objekter fra Munchs besittelse og hjem Ekely. Her gjenreises kunstnerhjemmet i en multimedial installasjon hvor lys, lyd og levende bilder forteller historier fra Munchs liv. Gjennom en spesialbygget utstillingsvegg kommer publikum tett på tingene Munch eide og brukte i hverdagen.

Munchs minner

I denne interaktive installasjonen i museets lobby inviterer vi barn til å tre inn i Munchs egen kropp og bli en del av hans verden, enten det dreier seg om et bohemunivers i Berlin, et klinikkopphold i København eller et kjærlighetsmøte ved Oslofjorden. Sentrale situasjoner fra Munchs liv skildres med humor og overskudd i scener hvor vi blant annet møter en tiger på sykebesøk, en seilende hest og Munch som danser med rockering. Ved hjelp av et lerret med

usynlige sensorer kan barna selv styre Munchs bevegelser og bestemme hvordan han skal slå seg løs. Er flere barn sammen, kan man bebo flere karakterer i Munchs univers – for eksempel den forførelseriske musen Dagny Juel, den temperamentsfulle forfatteren August Strindberg eller Munchs første kjærlighet, Milly Thaulow. Eller hva med å innta kroppen til en tedrillende tiger? I Bjørvika gir vi barn i alderen 5-12 år en helt spesiell og morsom digital velkomst, hvor Munchs omgivelser og hans omgangskrets får leve videre på deres premisser.

StimuLab: Brukerorientert og designdreven utvikling med ikke-brukere

Kulturrådet i samarbeid med MUNCH ble i 2021 tildelt StimuLab midler fra Digitaliseringsdirektoratet og DOGA for å undersøke om tjenstedesign kan bidra til å nå de som sjeldent eller aldri benytter seg av museenes tilbud. Prosjektet har blitt utviklet i samarbeid med leverandør på tjenstedesign, PwC.

Prosjektet har testet en modell for radikal samskapning der en gruppe ungdommer var med på å utvikle et museumstilbud de mente ville være relevant for seg og sine. Samtidig har prosjektet hatt som mål å sikre metodeutvikling for brukerorientert og designdreven utvikling som kan implementeres bredere i museumssektoren.

I alt ble 8 ungdommer ansatt som MUNCH-designaktivister, og eksperter på å være ung. I tett samskapning med museets formidlere, har designaktivistene arbeidet seg igjennom en designprosess fra idégenerering til å levere et event på MUNCH for seg og sine den 4. desember 2021. Utviklingsprosessen har vært åpen og gitt plass til de unge som premisgivere for hva et alternativt museumstilbud kan være.

Graden av Brukerinvolvering er betydelig styrket i museumssektoren i Norge, og MUNCH har her en tydelig posisjon som en innovasjonsaktør. Ved å kombinere denne kunnskapen med tjenstedesign, har prosjektet bidratt til å tydeliggjøre en metodikk: Et vokabular, strukturer, prosesser og eksempler på brukerdrevet innovasjon som kan være til nytte for hele sektoren. Mer spesifikt gir utforskningen av designaktivistrollen et konkret eksempel på hvordan man kan løfte involveringen av brukere slik at den gir eierskap i både innovasjonsprosessen og til resultatet. Slik utfordres eksisterende maktbalanser mellom publikum og institusjon, og man ser nye muligheter for hva et museum kan være.

Innsiktdrevet prototyping med ikke-brukere fra generasjon Z

Den akselererende veksten i teknologisektoren og den raskt voksende brukeradopsjonen har skapt en mulighet for nye kulturopplevelser. Unge mennesker i dag søker opplevelser gjennom digitale kanaler og plattformer. Spesielt Generasjon Z (alle født mellom midten av 1990-tallet og begynnelsen av 2010-tallet) er fordypet i å tilbringe mange timer på nettet for å lytte til musikk, se videoinnhold, bli informert og spille dataspill. Det er mulig å leve et tilfredsstillende kulturliv uten noen gang å sette sin fot innenfor et museum. Denne generasjonsutfordring skaper et presserende behov som museer må svare på, dersom de ønsker å være relevant og spille en meningsfull rolle i de kommende generasjonene sine liv. «Innovate or die» er dermed ikke bare en melodramatisk frase, men en gjenspeiling av museenes langsiktige perspektiv, og dermed det potensielle tapet av den viktige kulturarven fra kunstnere som Edvard Munch. Museumssektoren

må tilpasse seg, innovere og lære raskt for å utvikle nye opplevelser, tjenester og forretningsmodeller som gjør kunst relevant for de neste generasjonene. Noe som mest effektivt og bærekraftig gjøres med brukere, grunnet i deres opplevelser, ønsker og engasjement.

Dette var rammeverket for samarbeidet med 120 studenter fra Westerdals på Høyskolen Kristiania. De fikk utfordringen med å svare ut hvordan MUNCH kan innovere og engasjere ikke-brukere fra generasjon Z gjennom digital-fysiske (blended) opplevelser som er relevante, attraktive og som har en potensiell forretningsmodell. Studentene, delt opp i 20 tverrfaglig prosjektgrupper, gjorde et grundig arbeid med å forstå Munch og hans kunst, museet og opplevelsen for de som bruker stedet (både før, under og etter besøket). Innsiktsarbeidet, utført gjennom observasjoner og intervjuer på museet, og eksternt med ikke-brukere fra Generasjon Z, avdekket interessante perspektiver. Ut ifra dette grunnlaget valgte gruppene problemstillinger som de genererte kreative løsningsforslag mot. Løsningsforslagene ble testet mot målgruppene og presentert til MUNCH. Ønsket er å bruke dette som en metodikk for å engasjere Generasjon Z og bedre forstå hvordan et museum kan være relevant for denne målgruppen. Samtidig er dette en prosess hvor museet kan lage plass for unge voksne i utviklingen av nye idéer og opplevelser.

PhD-samarbeid med IT-Universitetet i København

Gjennom vår deltagelse på EU-forskningsprosjektet GIFT har vi etablert en god og langsiktig relasjon til IT-Universitetet i København. Som resultat av dette har vi startet opp et ytterligere samarbeidsprosjekt – en samfinansiert PhD-utdannelse innen interaksjons- og digitaldesign der vi angriper en stor utfordring for feltet digital formidling: å dyrke designkompetanse internt på museet. Christian Sivertsen er dansk og har bakgrunn innen interaksjonsdesign, både som underviser og designer i det kommersielle og kunstneriske feltet. Under doktorgradsprosjektet sitt har han bodd et år i Oslo og bidratt inn i publikumslabben og Giftig-opplevelsen, der MUNCH stiller med bi-veileder (Nikita Mathias) i prosjektet. Vi forlenger samarbeidet med IT Universitetet i 2021 og økte med ny doktorgradsstudent, som har oppstart i 2022.

Gjesteforsker ved University of the Free State, Bloemfontein, Sør Afrika

Siden januar jobber Nikita Mathias, senior konseptutvikler ved MUNCH, som gjesteforsker (research fellow) ved University of the Free State, Bloemfontein, i Sør Afrika. Avtalen varer i 3 år.

Mastersensurering ved OsloMet

Nikita Mathias (senior konseptutvikler) jobbet som ekstern sensor til en students masteravhandling og mastereksamen ved OsloMet.

Samarbeid med Screen Cultures (master) ved Universitetet i Oslo

I 2021 fortsatte MUNCH det gode samarbeidet med masterprogrammet *Screen Cultures* ved Universitetet i Oslo. Samarbeidet innebærer gjennomføring av masteravhandlinger og andre

forskningsaktiviteter, i tillegg til avtaler om praksisplasser ved museet. I 2021 hadde MUNCH gleden av å samarbeide med to dyktige studenter fra programmet, Dina Patey og Jack Pocaluyko, som bidro til museets initiativer på feltene digitale opplevelser (publikumslab), F&U og innovasjon.

Kunsthistorisk forskning

Den kunsthistoriske forskningen i Utstilling og samling foregår langs tre hovedakser:

- Forskning på samlingen i form av oppdatering av TMS, katalogisering og vurdering og dokumentasjon av ukjente mulige verk av Munch
- Anvendt forskning rettet mot utstillingsprosjekter og i forbindelse med artikler
- Grunnforskning på Edvard Munchs kunst og liv i vid forstand.

Mht. Samlingsforskning drives det kontinuerlig en løpende oppdatering og supplering av informasjonen om enkeltverk i TMS. Dette inkluderer bl.a. samlingen av originaltekster i tilknytning til det vi kaller eMunch med referanse til den digitale katalogen av Munchs tekster. Det har i 2021 særlig vært arbeidet med Munchs brev. Hovedvekten av arbeidet har ligget på kronologisk ordning av Munchs brev og tekster i forbindelse med Ivo de Figueiredos biografiprojekt. Denne grunnforskningen er blitt utført av museets fast ansatte konservator som har ansvar for museets samling av originaltekster av Munch og andre. Mange tidligere udaterte eller bredt daterte tekster blir plassert mer presist inn i kronologien.

Man kan også se henvendelsene museet får om å vurdere så langt mulige ukjente verk av Edvard Munch. Museet har i 2021 særlig hatt henvendelser vedr. to verk som det er grunn til å tro kan være av Munch og som ikke er med i de publiserte verkkatalogene. Det ene er et maleri og det andre er en pastell som er blitt diskutert av en ekspertgruppe. Kommuneadvokaten har imidlertid gitt pålegg om at museet ikke kan gi formelle ekthetsbevis i noen form.

Mht. forskning rettet mot utstillinger er det særlig følgende utstillinger som har krevet en særlig forskningsinnsats: *Gi meg et navn, I villskapens øye, Munch's Goya og Transforming Nature*. Signe Endresen har bidratt til den interaktive opplevelsen *Giftig / Poison* som forskningsrådgiver med bakgrunn i sitt doktorgradsarbeid. Skrivning av verktekster til samlingsboken *Edvard Munch Uendelig* har nødvendiggjort forskning fra mange fagpersoner på museet. Det samme gjelder publikasjoner for utstillinger som *I villskapens øye* (Lars Toft Eriksen) og *Sjelens ensomhet* (Kari Brandtzæg).

Mht. forskning på Munchs kunst og liv mer generelt har bibliotekar Lasse Jacobsen og konservator Trine Otte Bak Nielsen gitt bidrag til Ivo de Figueiredos forskning i forbindelse med hans biografiprojekt.

Forskning innen konservering

Forskning innen konserveringsområdet gjør det mulig å støtte et langsiktig program for forskningsaktiviteter som belyser de viktigste behovene til museets samling. Fokuset er å forstå materialer brukt av Munch og utarbeide bærekraftige løsninger for å bevare og beskytte

samlingen på lang sikt.

Munchs eksperimentering med kunstmaterialer og ulike teknikker, samt kunstnerens egne uegnede oppbevaringsforhold har ført til store utfordringer for bevaring av samlingen. Mange av verkene i samlingen viser tydelige tegn på nedbrytning (f.eks. ustabile malingslag, misfarginger, saltutslag, porøs grundering og fargelag) som innen konserveringsfeltet er sentral forskningstematikk. Derfor dreier forskningen innen konservering seg om følgende kjerneoppgaver:

- Beskrive teknikker og identifisering av materialer Munch har brukt i sine malerier, tegninger og trykk (oljetuber, pasteller, fargekritt, akvarellfarger, paletter, lerreter, papir, papp, grundering, grafikkverktøy) som grunnlag for konservering og behandlinger, og også den kunsthistoriske forståelse av samlingen.
- Studere og overvåke aldriings- og nedbrytningsprosesser, men prioritere dem som er til hinder for tilgjengelighet og visning av samlingen. Dette vil bli lagt til grunn for prioriteringen i konserveringen av samlingen. Tilretteleggingen av museets utstillings- og utlånsprogram er førende.
- Utvikle og teste nye behandlinger for å forsinke nedbrytingen av verk og gjøre det mulig å bruke dem i utstillings- og utdanningsprogrammer.

Konservering forskningsprosjekter og -samarbeid

- MOLAB og FIXLAB Transnational Access som del av prosjektet *COLOUR CHANGES IN MUNCH PAINTINGS AND STUDY OF THE ARTIST'S PAINTING MATERIALS*. MUNCH fikk i fire uker tilgang til MOLAB (mellom september og november 2021) for å analysere fem malerier fra Munchs Warnemunde-periode. Materialer fra tre malingstuber (ultramarine, koboltblå og red lakes) analyseres ved *IPANEMA synchrotron facility* i Paris.
- Samarbeid innen IPERION netværket - WP 5.1, IPERION HS joint research activities (2020-2023). Fire underprosjekter, der I. C. A. Sandu fra MUNCH leder det ene (fortsatt).
- Digitalisering av analyseresultater og tekniske data for samlingen, internt prosjekt som sikrer digitalisering og database for alle forskningsresultater (fortsatt).
- *THE SCREAM - Touchstone for Heritage Endangered by Salt Crystallization, a Research Enterprise on the Art of Munch – 2018 - 2022*, Co-Pi med Hercules Centre, University of Evora, med finansiering fra FCT-MCTES, Portugal (fortsatt).
- *Mechanical loads caused by handling, storing in deposit, and in exhibition, with main focus on Munchs porous paintings*. Et forskningsprosjekt mellom MUNCH maleriseksjon og OsloMet Fakultet for teknologi, kunst og design, Institutt for bygg- og energiteknikk.
- Konserveringsprosjekt, Edvard Munchs malerier på KODE. Tilstandsvurdering og dokumentasjon av KODEs Munch-samling og utarbeidelse av prosjektbeskrivelse for senere konservering. Etterfølgende behandlingsprosjekt med utgangspunkt i MUNCH's tilstandsvurderinger og anbefalinger til behandling og tiltak.

Forskningspresentasjoner og andre faglige foredrag ved museets ansatte

- L. PUSKAR, I. FLÅTE, I. C. A. SANDU, U. SCHADE & H. KUTZKE, *Synchrotron far-infrared spectroscopy as a tool for studying historical pigments: new insights, prospects and limitations*, BESSY@HZB User Meeting, desember, muntlig presentasjon
- I. C. A. SANDU, *Art reference materials collection of Edvard MUNCH: an original asset for research and innovation*, ICCROM "Discovering Samples Archives - Online Poster Session and Roundtable Webinar", digitalt, 29. November, muntlig presentasjon
- I. C. A. SANDU, *Multi technique and multiscale approaches to the study of ancient and modern paintings*, *Diagnosis in Heritage Science: 3. Focus on paintings*, Summer School at the University of Pisa, Italy, 10. september, muntlig presentasjon
- L. PUSKAR, I. C. A. SANDU, U. SCHADE, H. KUTZKE, *Pigments from the legacy of Arnold Böcklin and Edvard Munch studied by synchrotron far-infrared spectroscopy*, IRUG Infrared and Raman Users Group Conference, 3. Juni, muntlig presentasjon
- I. C. A. SANDU, *A coleccao de Edvard Munch: estudo de casos e potencialidades, O exame e analises da coleccoes: Contributos para o seu Estudo e Gestao*, online seminar organized by Master Degree in Museology at the Faculty of Letters of Porto University and the Hercules Centre of Evora University, 8th February 2021 (oral presentation);
- Kari J. Brandtzæg, foredrag. *Kjødets lyst og sjelens ensomhet – om Tracey Emins kunst*, Frogner Kino, 9. september.
- Kari J. Brandtzæg, kuratorsamtale med Tracey Emin. *Om kunst og ærlighet*, Festsalen, Munchmuseet 30. oktober
- Kari J. Brandtzæg, Introduksjon til filmprogrammet *Bekjennelser til kameraøyet - Tracey Emin's filmer 1995–2017*, Toppsalen, Munchmuseet, 9. november.
- Kari J. Brandtzæg, Moderator for samtale med Hilde Østby og Peder Kjøs om ensomhet, aldring, frykt og lyst, Festsalen, Munchmuseet, 11. november
- Kari J. Brandtzæg, Introduksjon til filmprogrammet *Bekjennelser til kameraøyet - Tracey Emin's filmer 1995–2017*, Toppsalen, Munchmuseet, 23. november
- Kari J. Brandtzæg, Introduksjon til regissør John O'Rourke før visning av BBC dokumentaren *Between the Clock and the Bed*, amfiet, Munchmuseet, 28. september
- Kari J. Brandtzæg, deltakelse i NRK-dokumentaren *Vi flytter Munch*, regi Hilde Skofterud, Oslo 2021/22
- Trine Otte Bak Nielsen, åpning av museet: deltatt på pressekonferanse og et stort antall intervjuer med journalister, radio og tv i forbindelse med åpning
- Trine Otte Bak Nielsen, åpning av museet: deltatt i promoteringsfilm for det nye museet og nye utstillinger (regi: Shruti)
- Trine Otte Bak Nielsen, oppfølging av NRK til dokumentarserien «Vi flytter Munch»
- Tominga O'Donnell, paneldeltaker i *Samtale om representasjon og Lorck Schive Kunstpris*, Trondheim Kunstmuseum, 14. januar (online)
- Tominga O'Donnell, moderator for *Museums as Catalysts for Change*, Malmö Konstmuseum, 22. januar (online)
- Tominga O'Donnell, Digital Artist Talk: *Andreas Angelidakis in Conversation with Tominga Hope O'Donnell*, Fotogalleriet, 25. mars (online)
- Tominga O'Donnell, seminarpresentasjon, *Cross-border connectivity in Nordic-Baltic Art in the late 19th and 20th centuries*, Swedish Institute, Paris, 17. mai (online)

- Tominga O'Donnell, moderator for Art as a Catalyst for Change, Malmö Konstmuseum, 19. Mai (online)
- Tominga O'Donnell, innledning til Sommernatt ved stranden – en filmkabaret av Kirsten Astrup & Maria Bordorff, Kunstnernes Hus Kino/Kunstakademiet avgangsutstilling, St Olavsgate 19. mai.
- Tominga O'Donnell, foredrag, Hvordan forstår vi utstillingsarkitektur? på ROM for kunst og arkitektur, 1. september.
- Tominga O'Donnell, Bok(s)lansering for Munchmuseet i bevegelse med Marthe Ramm Fortun og Pedro Gómez-Egaña, MUNCH, 11. september
- Tominga O'Donnell, seminarpresentasjon, Aesthetic Agency: Please Engage Me!, på Statens Museum for Kunst, København, 29. september
- Tominga O'Donnell, kunstnersamtale Helle Siljeholm, MUNCH, 27. oktober
- Tominga O'Donnell, kunstnersamtale Camille Norment, MUNCH, 24. november
- Tominga O'Donnell, Maryam Jafri in conversation with Tominga O'Donnell, Fotogalleriet, 8. desember (online)
- Jon-Ove Steihaug, "Kuratering, subjektivitet og meningsproduksjon", forelesning i serien Kuratering, kritikk og modernismens kulturarv, IFIKK, Universitetet i Oslo, 4. november
- Lars Toft-Eriksen og Mohamed Abdi, *En riktig tiltalende neger*, VG, 2. juni
- Lars Toft-Eriksen og Mohamed Abdi, *Munch og kulturkrigerne*, VG, 20. juni
- Lars Toft-Eriksen, *Edvar Munch og slaveriets historie*, Munchmuseet.no, 18. februar
- Nikita Mathias, *Beyond the Museum Visitor. Why MUNCH Develops Immersive Experiences*, FELT 4th Renewable Futures Conference, Oslo Met, 4-6. november (online)
- Nikita Mathias, foredrag om utstillingsprosjektet *Gi meg et navn* ved konferansen Exploring Language Education (ELE) 2021, 10. juni
- Amiri, Zeenat: Innlegg på Kulturrådets Årskonferanse, *Nære på - Kunst og fellesskap*, 23. november
- Amiri, Zeenat: Innlegg på konferansen *Glokale stemmer* i regi av TekstLab. 18-30. oktober
- Mørland, Gerd Elise: Foredrag på seminaret: *Snakk om utstillingsarkitektur* arrangert av ROM for KUNST og Historisk Museum i Oslo. 18. november
- Mørland, Gerd Elise: Foredrag på NPU-Webinaret *Digital omstilling og forretningsutvikling* på Zoom, 17. mars
- Mørland, Gerd Elise: *Når publikum har verdi*. Foredrag for Ytringsfrihetskommisjonen, MUNCH. 2. desember
- Rønsen, Benedikte: Foredrag om formidling til barn og unge. Arrangert av DKS-Lab Agder. Kristiansand Kunsthall 6. september
- Stein Olav Henrichsen, deltakelse i NRK-dokumentaren *Vi flytter Munch*, regi Hilde Skofterud, Oslo 2021/22
- Stein Olav Henrichsen, intervju ved Det humanistiske fakultet Universitetet i Oslo, innspill til strategisk plan for neste tårsperiode, Oslo 15.januar
- Stein Olav Henrichsen, velkomsttale og introduksjon av program del 2 under Xynteo Exchange, MUNCH Oslo, 18.januar
- Stein Olav Henrichsen, velkomsttale og presentasjon under webinar med The Artist Museum Network, *The social role of museums: how do we deal with societies most urgent problems? What must we do to be part of the solution?*, 19. januar

- Stein Olav Henrichsen, digital lederpresentasjon til nyansatte, Munchmuseet Tøyen, 22.januar
- Stein Olav Henrichsen, digital samtale med Kristin Skogen Lund (Schibsted), Technology for the benefit of all, SXSW 18. mars
- Stein Olav Henrichsen, Scandinavia: Re-Thinking Mobility, Munch & Green biz, 20. mars
- Stein Olav Henrichsen, TV-intervju om MUNCH's deltakelse under SXSW 2021, God Morgen Norge TV2, MUNCH Oslo, 18.mars
- Stein Olav Henrichsen, filmet intervju til NTW (Norwegian Travel Workshop) i regi av Visit Oslo, *The new Munch Museum*, MUNCH Oslo, 26.mars
- Stein Olav Henrichsen, deltakelse i film og direktesending av overtakelse MUNCH, MUNCH Oslo, 9.april
- Stein Olav Henrichsen, digital samtale med Kjell Magne Veivaag om veien mot nytt museum, digitalt opptak til dokumentasjonsprosjektet, 13.april
- Stein Olav Henrichsen, Instagram live med Sarah Belmont, *Introducing the new Munch Museum*, 15. april
- Stein Olav Henrichsen, digital hilsen til lansering av webchat i Kina og MUNCH-konto, Munchmuseet Tøyen, 27.april
- Stein Olav Henrichsen, digital hilsen til Idemitsu Petroleum Norge ifbm. Hanami, Munchmuseet Tøyen, 27.april
- Stein Olav Henrichsen, foredrag under digital morgenkaffe for aksjonærer og partnere i VisitOSLO, *Det nye MUNCH*, 5.mai
- Stein Olav Henrichsen, digitalt 17.mai-arrangement for det diplomatiske korps UD, live-sending fra MUNCH Oslo, 17.mai
- Stein Olav Henrichsen, presentasjon av visjon for sideprogrammet for MUNCH LIVE's programkomité, MUNCH, 20.mai
- Stein Olav Henrichsen, innledning til digital strategi-workshop med eksterne samarbeidspartnere: «Hvordan vil nye MUNCH i Bjørvika være verdifullt for deg?», 27.mai
- Stein Olav Henrichsen, digital samtale med Max Hollein direktør på The Met New York: «Challenges and opportunities for future museums» under strategi-workshop med eksterne samarbeidspartnere, 27.mai
- Stein Olav Henrichsen, filmet live-intervju under presselansering av nye MUNCH, Oslo, 27.mai
- Stein Olav Henrichsen, deltakelse i fredagspanelet NRK Radio, NRK Marienlyst, 4.juni
- Stein Olav Henrichsen, velkomsttale under digital sending fra MUNCH av infomøte i regi av Bjørvikaforeningen, 10.juni
- Stein Olav Henrichsen, presentasjon av nye MUNCH for Familie- og kulturkomiteen Stortinget, MUNCH Oslo, 15.juni
- Stein Olav Henrichsen, deltakelse i debatt: «Må kultursektoren være digital for å være relevant?», Kulturytring Festival, Drammen, 21.juni
- Stein Olav Henrichsen, introduksjon til debatt: «Spørretimen: kulturinstitusjonenes rolle i et samfunn i voldsom endring», Kulturytring Festival, Drammen, 21.juni
- Stein Olav Henrichsen, samtale m/Ytringskommisjonen: innspillsmøte med kunstnere, Kulturytring Festival, Drammen, 23.juni

- Stein Olav Henrichsen, innlegg under panelsamtale med Oslo Arkitekturtriennale: «Hvordan leger vi byene våre til rette for nabolagskultur? Hva er kvaliteter i et godt nabolag? Hva betyr kulturinstitusjoner for nabolag?», Kulturytring Drammen, 16.juni
- Stein Olav Henrichsen, presentasjon til Nobel Center Stockholm, Munchmuseets erfaringer, digitalt strategimøte, 23.juni
- Stein Olav Henrichsen, presentasjon «The new MUNCH» og Q&A under digitalt pressemøte med den norske ambassaden i Tokyo, 24.juni
- Stein Olav Henrichsen, filmet hilsen Viking TV, flyttingen av monumentalverkene, 5.juli
- Stein Olav Henrichsen, intervju i D2, «Munch-direktøren faster to ganger i året», 11.august
- Stein Olav Henrichsen, ledet debatten «Kunst, kultur og privat kapital på skinner», Arendalsuka, Arendal Bibliotek, 17.august
- Stein Olav Henrichsen, innledet debatten: «Makt og inkludering i museer», Arendalsuka, Jubileumsscene, 19.august
- Stein Olav Henrichsen, deltakelse i debatt: «Kunsten å eie», Arendalsuka, Jubileumsscene, 19.august
- Stein Olav Henrichsen, filmet digital hilsen til Agnes Moxnes (i regi av NRK), MUNCH, 27.august
- Stein Olav Henrichsen, digitalt intervju m/The Wall Street Journal, «The new MUNCH Museum», 2. september
- Stein Olav Henrichsen, deltakelse i radioprogrammet «Stanghelle på fredag», tema: nye MUNCH, NRK Marienlyst, 10.september
- Stein Olav Henrichsen, velkomsttale, Uferdig-festival, Tekst på MUNCH, 10.september 2021
- Stein Olav Henrichsen, deltakelse i rundebordskonferanse for toppledere, Oslo Science City, Næringslivets Hus, NHO, 22.september
- Stein Olav Henrichsen, intro under styremøte med Stiftelsen Edvard Munchs Atelier, 22.september
- Stein Olav Henrichsen, foredrag: «Munchs iscenesettelse i det offentlige rom», Kunstweekend Geilo, 25.september
- Stein Olav Henrichsen, filmet tale ifbm. åpning nytt museum til skjermene under åpningsuken, 27.september
- Stein Olav Henrichsen, deltakelse i podcasten «Kunstpratene», Hegnar Media, 1.oktober
- Stein Olav Henrichsen, deltakelse i podcasten «Drivkraft», NRK P2, 6.oktober
- Stein Olav Henrichsen, presentasjon av nytt museum under digital pressekonferanse med den norske ambassaden i Hanoi, Vietnam, 5.oktober
- Stein Olav Henrichsen, foredrag, Nordisk Orkesterkonferanse: «New program strategies – new audiences», Operaen, 14.oktober
- Stein Olav Henrichsen, deltakelse i Fredagspanelet, NRK Marienlyst, 15.oktober
- Stein Olav Henrichsen, tale til barna under åpning av nye MUNCH, 18.oktober
- Stein Olav Henrichsen, åpning av museet: deltatt på pressekonferanse og et stort antall intervjuer med journalister, radio og tv i forbindelse med åpning, oktober
- Stein Olav Henrichsen, åpning av museet: deltatt i promoteringsfilm for det nye museet og nye utstillinger (regi: Shruti), oktober
- Stein Olav Henrichsen, deltakelse under pressekonferanse med den norske ambassaden i Seoul, Sør-Korea, presentasjon av nye MUNCH og Q&A, 1.november
- Stein Olav Henrichsen, foredrag for Oljemuseet, MUNCH, 3.november

- Stein Olav Henrichsen, velkomsttale Aker BP Høstkonferanse, MUNCH, 3.november
- Stein Olav Henrichsen, velkomsttale under AKER BP's Kick-off, MUNCH, 4.november
- Stein Olav Henrichsen, videohilsen til UD, promotering av MUNCH i Kina, MUNCH, 5.november
- Stein Olav Henrichsen, videohilsen til medlemmer, MUNCH, 5.november
- Stein Olav Henrichsen, videohilsen til Future-Built og Kultur- og Idrettsbygg: «MUNCH: bygget for fremtiden», 12.november
- Stein Olav Henrichsen, deltakelse i panelsamtale: «Fri kunst – men bare for de privilegerte?», Kulturrådets årskonferanse, MUNCH, 23.november
- Stein Olav Henrichsen, innlegg: «MUNCH, åpning og presse» under Topplederforum Bjørvikaforeningen, MUNCH, 24.november
- Stein Olav Henrichsen, intervju m/TV2 Nyhetskanalen om åpningsmåned, 28.november
- Stein Olav Henrichsen, velkomsttale, NMF lederseminar, MUNCH, 28.november

Artikler ved museets ansatte

- C. Salvador, I.C.A. Sandu, E. G. Sandbakken, A. Candeias, A. T. Caldeira, Biodeterioration in Art: a case study of Munch's paintings, EUR. PHYS. J. PLUS, doi: 10.1140/epjp/s13360-021-02187-0, 2021
- J. La Nasa, F. Sabatini, C. Braccini, I. Degano, F. Modugno, C. Miliani, B. Doherty, F. Rosi, F.T.H. Broers, J. Moles Matinero, I.C.A. Sandu, L. Cartechini, Integrated analytical study of crayons from the original art materials collection at the MUNCH museum in Oslo, SCIENTIFIC REPORTS, 11: 7152, doi.org/10.1038/s41598-021-86031-6, 2021
- Kari J. Brandtzæg, *Kunsten å overleve – om Edvard Munch og spanskesyken, Klassekampen, 25.mai, 2021*
- Kari J. Brandtzæg, *Edvard Munch og Solen, Klassekampen, 12.april, 2021*
- Kari J. Brandtzæg, *Med Munch...Alltid med Munch...Aldri forlate Munch*, (om Tracey Emin kunst) Klassekampen, 25. oktober
- Kari J. Brandtzæg, *Kunsten å overleve – om Edvard Munch og spanskesyken, Klassekampen, 25.mai, 2021*
- Kari J. Brandtzæg, *Edvard Munch og Solen, Klassekampen, 12.april, 2021*
- Kari J. Brandtzæg, *Med Munch...Alltid med Munch...Aldri forlate Munch*, (om Tracey Emin kunst) Klassekampen, 25. oktober
- Kari J. Brandtzæg, verktekster i *Edvard Munch Uendelig*, red. Tor Eystein Øverås (Oslo:MUNCH, 2021) *Vår i almeskog* (s.398); *Nordlandspiken* (s. 326); *Pikene på broen* (s. 208), *Liklukt* (s. 105); *Vår i almeskog* (s. 84); *Blodfossen* (s. 82)
- Kari J. Brandtzæg, *Sjelens ensomhet. Tracey Emin møter Edvard Munch. Et essay om ensomhet, seksualitet og aldring*, i Tracey Emin. *Sjelens ensomhet. Edvard Munch* (Oslo, MUNCH, 2021), s. 8–23
- Kari J. Brandtzæg, *The Loneliness of the Soul. Tracey Emin meets Edvard Munch. An essay on loneliness, sexuality and ageing*, in Tracey Emin. *The Loneliness of the Soul. Edvard Munch* (Oslo, MUNCH, 2021), s. 8–23
- Hilde Bøe, verktekster til *Edvard Munch Uendelig*, red. Tor Eystein Øverås (Oslo:MUNCH, 2021): *Jeg gikk langs veien med to venner, Edvard Munch uendelig* (s.136); «Laura Munch», «Karen Bjølstad» (s. 268); «Bølger» (s. 388).

- Bøe, Hilde: *Filologen og den flytende teksten, bare et øieblik*, red. Heidi Bale Amundsen, MUNCH, Oslo 2021, s. 18-23
- Bøe, Hilde: *The Philologist and the Fluid Text, only an instant*, red. Heidi Bale Amundsen, MUNCH, Oslo 2021, s. 18-23
- Signe Endresen, *Når rommet har hovedrollen / When the Room is the Main Character*, munchmuseet.no
- Signe Endresen, *Astri Welhaven Heiberg og de nakne kvinnene i landskap*, foredrag for Kunsthistorisk forening 9. september
- Signe Endresen, *Harriet Backers kvinnelige elever*, foredrag på Kunsthistorisk forenings konferanse 29-30. oktober.
- Ute Kuhlemann Falck, fagredaktør samt en rekke seksjonstekster og verktekster til *Edvard Munch Uendelig*, red. Tor Eystein Øverås (Oslo:MUNCH, 2021): *Å dø* (seksjonstekst), *Døden i sykeværelset*, *Skrik* (seksjonstekst), *Skrik*, *Alene* (seksjonstekst), *Melankoli*, *Selvportrett mot grønn bakgrunn / Tulla Larsen*, *Selvportrett med naken overkropp*, *Variasjoner* (seksjonstekst), *Strandmystikk*. (s.93-5, 104-5, 119-121, 130-135, 139-141, 152-3, 244-5, 328-9, 331-343, 386-7)
- Lasse Jacobsen, *Edvard Munchs testamente og gave til Oslo kommune*, I *Edvard Munch Uendelig*, red. Tor Eystein Øverås (Oslo:MUNCH, 2021)
- Trine Otte Bak Nielsen, fagredaktør samt seksjons- og verktekster til *Edvard Munch Uendelig*, red. Tor Eystein Øverås (Oslo:MUNCH, 2021): *Kjønn* (s.161); *Ute* (s.371); *Monumental* (s.401); *Vampyr* (s.222); *Alfa og Omega* (s.250); *Dagny Juel Przybyszewska* (s.270); *Stanislaw Przybyszewski* (s.272); *Sommernatt. Stemmen* (s.182).
- Jon-Ove Steihaug, fagredaktør og tekstbidrag til *Levende linjer. Fem samtidskunstner om Edvard Munchs tegninger*. Marlene Dumas. Terje Nicolaisen. Nailini Malani. George Baselitz. Tracey Emin (Oslo: MUNCH, 2021): *Introduksjon. Edvard Munchs tegninger I perspektiv* (s.9-12), *Man trenger ikke lenger noe landskap. Georg Baselitz intervjuet av Jon-Ove Steihaug* (s.145-153), *Ekte tegning er som hjerteslag. Tracey Emin intervjuet av Jon-Ove Steihaug* (s.183-191)
- Jon-Ove Steihaug, fagredaktør samt seksjonstekster og verktekster til *Edvard Munch Uendelig*, red. Tor Eystein Øverås (Oslo:MUNCH, 2021): *Seg selv* (s.24-25), *På overflaten* (s.64-66), *Kjærlighet* (s.212-214), *De andre* (s.262-264), *I bevegelse* (s.346-347)); *Kunstneren og hans modell* (s.44), *Selvportrett foran husveggen* (s.48), *Selvportrett ved vinduet* (s.54), *Amor og psyke* (s.76), *Rødt og hvitt* (s.86), *Pubertet* (s.306), *Gråtende akt* (s.308), *Naken kvinnerygg* (s.320), *Modell ved kurvstolen* (s.324), *Arbeidere på hjemvei* (s.366)
- Nikita Mathias, *Brosjen. Eva Mudocci / Salome*, Edvard Munch Uendelig, red. Tor Eystein Øverås (Oslo: MUNCH, 2021)
- Sørvåg, Tove. Mørland, Gerd Elise: *Et nært møte med MUNCH* i Morgenbladet, 12.11.21.
- Thue, Sivert: en rekke verktekster til *Edvard Munch Uendelig*, red. Tor Eystein Øverås (Oslo:MUNCH, 2021): *Selvportrett i helvete*, *Selvportrett med torskehode på tallerkene*, *Parklandskap*, *Fortvilelse*, *Blødende mann og solsikke*, *To mennesker. de ensomme*, *Friedrich Nietzsche*, *Jappe Nilssen*, *Togrøyk* (s.38, 56, 88, 148, 196,232,282,288, 354)
- Valla, Kristin: *Hvem var han egentlig, den afrikanske mannen som stod modell for Edvard Munch i 1916?*, Munchmuseet.no. 26.05.21
- Amiri Zeenat: *Å ta sin plass i kunsten*, Trap, våren 2021. <https://trap.no/uploads/10u.21.pdf>
- Amiri, Zeenat: *Stol på din egen stemme*, essay på munchmuseet.no, 13.12.2021

- Døskeland, Tora: *Munch og melankolien*, artikkel basert på utdrag fra samlingskatalogen Munch Udendelig. munchmuseet.no, høst 2021

VII. Samlingsforvaltning og bibliotek

Digitalisering, forskning og kvalitetssikring av innhold i museets samlingsdatabase

I 2021 satte avdeling Utstilling og samling i gang et arbeid med komplettering av samlingsdatabasen. Arbeidets mål er kunnskapsoverføring fra gamle digitale kilder og kilder på papir til samlingsdatabasen samt intern faglig utvikling og samkjøring.

Antall malerier i samlingen:

En tverrfaglig gruppe bestående av tidligere samlingsdatabaseansvarlig, konservator, kuratorer og registrar har arbeidet med å sette opp kriterier for hvordan Munchs malerier bør registreres og telles.

Veiledning av praktikanter

Utstilling og samling tok imot to studenter i praksis høsten 2021, en student fra museologi ved UiO og en fra kunsthistorie ved Utrecht University. Siden 2012 har 13 studenter blitt veiledet i avdelingen av Ute Kuhlemann Falck. De har på forskjellig vis primært arbeidet med samlingsforvaltning.

Tekstprosjekt/eMunch.no

Arbeidet med tekstene har blitt videreført i 2021. Hovedvekten av arbeidet har ligget på kronologisk ordning av Munchs brev og tekster i forbindelse med Ivo de Figueiredos biografiprosjekt. Denne grunnforskningen er blitt utført av museets fast ansatte konservator som har ansvar for museets samling av originaltekster av Munch og andre. Mange tidligere udaterte eller bredt daterte tekster blir plassert mer presist inn i kronologien.

Digitalisering av arkiv for papirarbeider i privat eie

I avdeling for Utstilling og samling er det blitt satt i gang et prosjekt for å digitalisere det fysiske arkivet over privateid Munch-grafikk, og importere det til TMS. Første fase av prosjektet består i å konsolidere all informasjon som museet har over privateid grafikk (arkivmapper, utførte ekspertiser, eksportsøknader og auksjonsresultater). I høst 2021 har en student i praksis fra museologi ved UiO begynt å systematisere informasjon som finnes i historiske auksjonskataloger. Hun har komprimert 26 esker med ca. 30 hyllemeter kataloger til en ekse, som – i neste skritt – skal innlemmes i arkivet. Historisk verdifulle kataloger ble donert til Nasjonal-museets bibliotek.

Samlingsdatabasen, The Museum System (TMS)

I 2021 har det generelt vært fokus på å ferdigstille mange av de nye systemene MUNCH har etablert i Bjørvika. Samlingsdatabasen (TMS) er et av kjernesystemene i museet og har integrasjoner mot mange andre systemer, blant annet for optimal overvåking av hvor kunsten befinner seg. I tillegg til å få på plass robuste løsninger for integrasjon ble det i 2021 satt i gang et arbeid for å sikre en mer stabil og fremtidsrettet drift ved å flytte dette systemet til Oslo kommune sine sentrale driftsplattformer. Dette vil i tillegg gi større rom for integrasjon mot andre sentrale systemer.

Biblioteket

Biblioteket har vært stengt mesteparten av året grunnet forberedelser til flytting inn i nytt museum. Edvard Munchs boksamling ble flyttet i august. Flyttingen av hovedbiblioteket foregikk i august/september og 25 oktober kunne biblioteket åpne dørene for publikum. Det nye biblioteket består av et stort hovedrom med 12 studieplasser og lesebord for tidsskrifter og aviser med 4 leseplasser. Her finnes også 4 studieceller og bibliotekarkontor. Edvard Munchs boksamling befinner seg nå i et eget rom. I tillegg finnes det et lukket arkivrom. Ved inngangen er det garderobe for besøkende. Antall eksterne besøkende etter åpningen: 64. Tilvekst til boksamlingen: 176

Biblioteket har bidratt med 222 poster gjennom året på den offisielle Edvard Munch-siden på Facebook.

Delingsforum for digital formidling

Kultursektoren står overfor en digital transformasjon som best kan realiseres gjennom samarbeid og forening av ressurser. MUNCH tok initiativ til et tverrfaglig delingsforum for små og store kulturaktører i 2019 og inviterte i 2020 til en rekke fysiske og digitale møter hvor ulike behov for erfaringsdeling knyttet til digital publikumsvirksomhet ble kartlagt. På grunn av åpning av nytt museum og pandemi har delingsforum ikke gjennomført samlinger i 2021. Museet vil gjenoppta aktiviteten i 2022.

VII. Nytt Munchmuseum

Bakgrunn

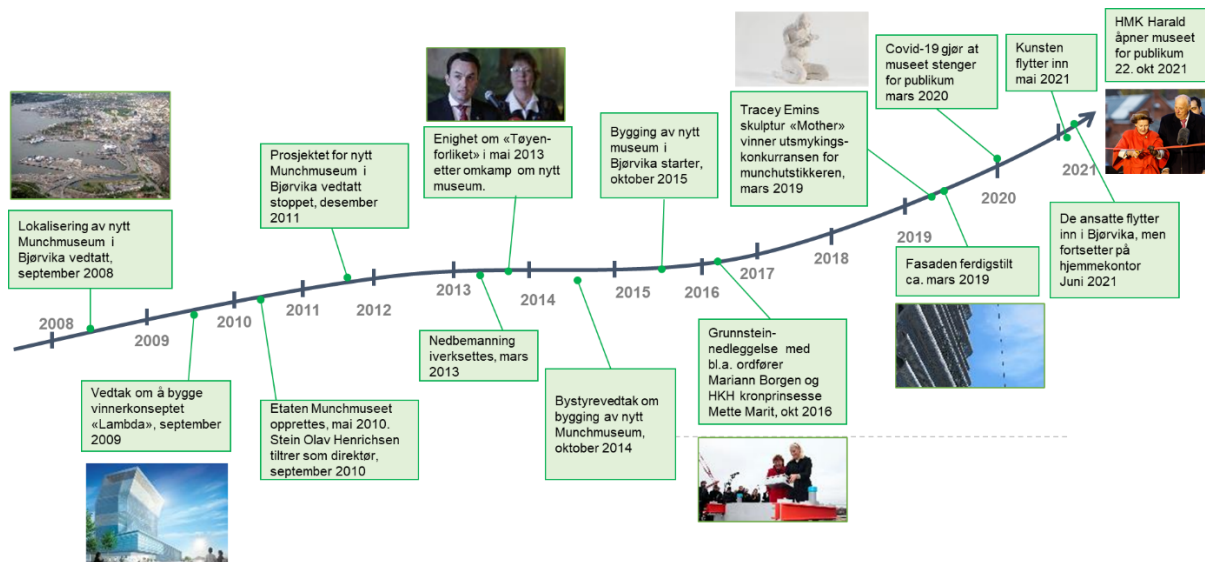
I oktober 2014 vedtok bystyret bygging av nytt Munchmuseum i Bjørvika og i november samme år vedtok bystyret reguleringsplan for Munch-området i Bjørvika.

Byggingen av det nye Munchmuseet startet opp i oktober 2015 og grunnarbeidene pågikk det meste av 2016. I 2017 ble råbygget så godt som ferdig. Innvendige arbeider og montering av fasade startet opp i 2018. I utgangspunktet skulle Munchmuseet overta bygget fra medio desember med åpning i mai 2020, men byggeprosjektet ble forsinket og overtakelse ble satt til 1.1.2020, deretter 11.2.2020. Kultur og idrettsbygg Oslo KF (KID) tok delvis over bygget fra HENT 28. august og gjorde en endelig overtagelse den 18. desember 2020. Det var ved

overtagelse fortsatt vesentlige mangler, bl.a. knyttet til kapasitet og stabilitet i klimasystemer. Munchmuseet overtok bygget 9.4.2021 og cafe og bar åpnet 2. august. Museet åpnet for publikum 22.10 og hadde 17 588 besøkende i utstillingene den første helgen.

I planleggingsprosessen for bygging av nytt museum har Munchmuseet deltatt som operativ bestiller og gitt føringer for hvilke prioriteringer som bør gjøres i det nye museet.

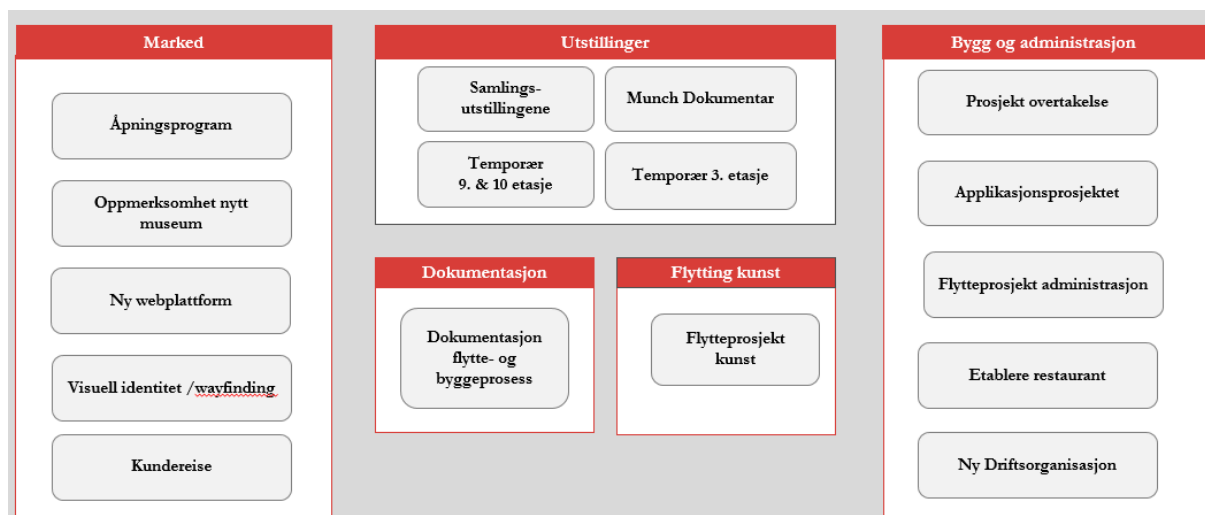
Illustrasjonen nedenfor viser den historiske utviklingen i arbeidet med nytt museum.

Program nytt museum

Program nytt museum har bestått av 13 prosjekter i tillegg til utstillingene vi åpnet med. Prosjektene rapporterte til styringsgruppen for nytt museum, som består av ledergruppen, sikkerhetsansvarlig og hovedverneombud.

I de påfølgende avsnittene oppsummerer vi arbeidet og resultatene i de enkelte prosjektene i 2021.

Program nytt museum - prosjektoversikt

Bygg/bruker

Prosjektet fulgte opp museets behov i byggeprosjektet og opp mot aktører i nærområdet. Arbeidet kan overordnet beskrives i tre hovedområder:

1) Brukerkoordinering byggeprosjekt

Munchmuseet spilte inn museets krav og behov til det pågående byggeprosjektet som var ledet av Kultur- og idrettsbygg Oslo KF (KID) (Oslobygg, OBY etter 1.9).

I 2021 har museet hatt møter med prosjektledelsen (KID/Advansia) annenhver uke. I tillegg var det møter med OBY ca. en gang i måneden. Etter overtakelse 9.4.2021 ble det gjennomført ukentlige møter knyttet til arbeidet med å øke klimaanleggets robusthet, samt reklamasjoner og mangler.

Det har for brukerrollen vært langt mer arbeid knyttet til å avdekke, melde inn og følge opp byggeprosjektets leveranser enn det som var forutsatt og planlagt. Det har medført at museet internt har måttet bygge opp en betydelig kompetanse innenfor bygg for å sikre at leveransen er i tråd med museets behov og bestillingens forutsetninger.

Munchmuseet har også bidratt med å spesifisere behov inn i ulike anskaffelser i regi av byggeprosjektet og fulgt opp leveransene.

2) Anskaffelser i regi av Munchmuseet

Munchmuseet gjennomfører også egne anskaffelser til det nye museet. I 2021 har det blant annet vært gjennomført anskaffelser av effektbelysning for fasaden, solskjerming, overvåkningskameraer og IT-skjermer. Det har i tillegg vært gjennomført mange mindre anskaffelser.

3) Oppfølging av uteområder

Munchmuseet er opptatt av at områdene rundt museet blir godt ivaretatt og at de besøkende får en god totalopplevelse. Hav Eiendom har arbeidet med reguleringen av tomten syd for Operaen og Munchmuseet har vært opptatt av at dette området opparbeides slik at det støtter museets arkitektur og bidrar til å heve områdets kvalitet og attraksjon. Det er en utfordring at det her vil pågå byggearbeider i lang tid og dette har foreløpig vært til hinder for etablering av hc-plasser til besøkende.

Montering av skulpturen The Mother av kunstneren Tracey Emin, der Kulturetaten har prosjektledelsen, har stadig blitt utsatt på grunn av pandemien og er nå planlagt oppført sommeren 2022 .

Prosjektet ble avsluttet i 2021.

Servering og utleie

Det nye Munchmuseet har flere serveringssteder som en viktig del av opplevelsen og tilbudet til publikum. I 2019 inngikk Munchmuseet avtale med MuMa for leie av restaurantarealene i det nye Munchmuseet og i 2020 har serveringsstedene og kjøkkenene blitt utformet og innredet i samarbeid med Brandl, Stokke & Engesvik og Håndverkskompaniet. Deli'en i 1. etasje åpnet for publikum 2.8.21, Skybaren åpnet 6. august og restauranten i tolvte åpnet 13. september. Serveringsstedene har hatt stengt ved slutten av året på grunn av Covid-19-restriksjoner.

Prosjektet ble avsluttet i 2021.

Flytteprosjekt kunst

Prosjektet er ansvarlig for en forsvarlig flytting av alle objekter i samlingen til nytt museumsbygg i Bjørvika, samt å planlegge og sikre gode magasinforhold i nytt museumsbygg.

I mai ble Monumentalverkene flyttet til Bjørvika. Flyttingen foregikk etter plan. I august og september ble alle verk til åpningsutstillingene flyttet. Fra oktober har aktiviteten hovedsakelig vært knyttet til øvrige samlingsobjekter med fokus på forsvarlige pakkemetoder og kunsttransporter. Miljøvennlige løsninger er i forkant av flyttingen utarbeidet med gjenbruk av frakt- og magasineringsemballasje. I Bjørvika er effektiv og forsvarlig magasinering gjennomført hvor samlingsobjektene har fått fast plassering, med forskriftsmessig registrering i den museale databasen. Mange verk i malerisamlingen har fått nye L-list, padding og bakplater. Verk i papirsamlingen har fått syrefri emballasje samt at alle registreringer relatert til papirsamlingen er kvalitetssikret.

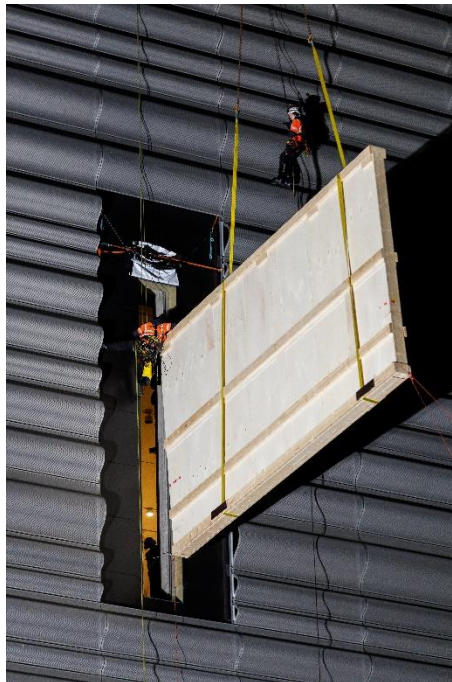

Foto: Kilian Munch © Munchmuseet

Covid-19 og noen tekniske utfordringer i nybygget har forårsaket forsinkelser. Disse har prosjektet overkommet ved å omprioritere oppgaver og ressurser, og innen 2021 var flyttingen av hele Stenersen- samlingen, alle litosteinene, alle store verk på rull samt 90% av papirsamlingen ferdigstilt.

Prosjektet avsluttes sommeren 2022.

Flytteprosjekt administrasjon

Flytteprosjektet administrasjon er ansvarlig for å flytte det som skal gjenbrukes til nye lokaler, og avklare hva som skal kastes, selges og/eller gis bort. Prosjektet er også ansvarlig for å tilbake stille museet på Tøyen til nye leietakere. I 2021 har prosjektet flyttet alle arbeidsplasser fra Tøyen til Bjørvika og transportert store mengder utstyr og materiell, i tillegg til avhending av inventar. Det gjenstår fortsatt å flytte noe utstyr, som foto og papirkonservering. På grunn av Covid-19-restriksjoner ble det en gradvis innflytting av ansatte våren 2021.

Prosjektet avsluttes sommeren 2022.

Applikasjonsprosjektet

Applikasjonsprosjektet leverte de ikke-byggavhengige IKT-applikasjonene til det nye Munchmuseet. I 2020 implementerte Munchmuseet ny løsning for bl.a. billettsalg, butikk/lager,

medlem og booking. Det nye systemet ble tatt i bruk på Tøyen mai 2020, og man har siden da fått kompetanse og erfaring med systemet. I 2021 ble det nye systemet tatt i bruk i Bjørvika, speedgatene ble etablert og salg via webshop ble satt opp. En viktig aktivitet har vært å sikre at systemet var klart for åpning av det nye museet.

Andre systemer det har vært arbeidet med under applikasjonsprosjektet er videreutvikling av nettsidene, oppsett av RFID for sporing av samlingen, Bridge for e-læring, ACOS websak for arkivering og CIM for å støtte sikkerhetsarbeidet. Prosjektet er overført til linjen i januar 2022.

Åpningsprogram

Munchmuseet gjennomførte et åpningsprogram i forbindelse med den offisielle åpningen. Programmet startet mandag 18.10.21 med forvisning for barn hvor de fikk oppleve museet som de første gjestene. Tirsdag var medlemsdag, mens onsdag og torsdag var presse, sponsorer og influencere invitert. Den offisielle åpningshelgen startet fredag med deltakelse fra Kongehuset, åpningsseremoni og performance både i monumentalsal og lobby, konserter i festsal og amfiteateret, i tillegg til andre arrangement.

Oppmerksomhet nytt museum

Munchmuseet ønsker å øke kjennskap og kunnskap om det nye Munchmuseet internasjonalt, nasjonalt og lokalt. Formålet med prosjektet er å sikre engasjement og begeistring gjennom målrettet kommunikasjon og formidling til utvalgte målgrupper. Prosjektet har utarbeidet en kommunikasjonsplan og medieplan og avholdt pressekonferanser nasjonalt og internasjonalt for annonsering av åpningsprogrammet. I 2021 har det vært registrert 2 776 artikler med omtale av Munchmuseet i norske redaksjonelle medier. Artikkelen er publisert i 443 unike kilder og har hatt en potensiell rekkevidde på rundt 418 millioner. Perioden med flest saker var i perioden for åpning av museet.

Visuell identitet og wayfinding

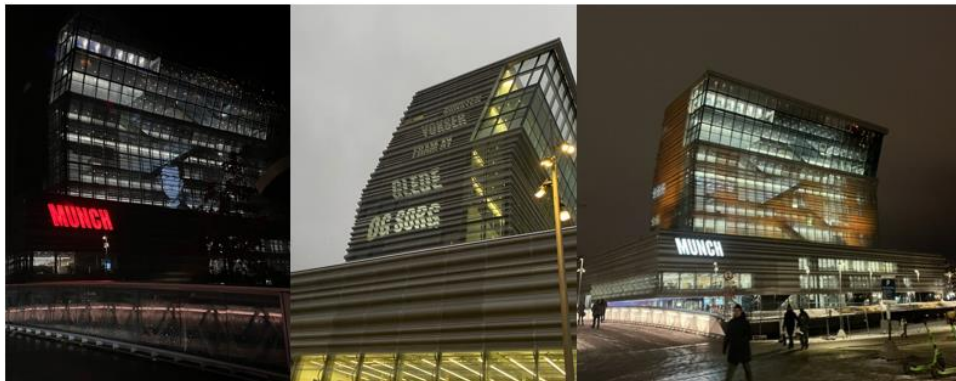
MUNCHs nye visuelle identitet (lansert mai 2020) er gjennom 2021 blitt godt implementert i organisasjonen, og benyttes i dag i alle av museets egne kanaler. I løpet av 2021 har mer enn 500 skilt blitt montert i museet, i tillegg til en rekke lcd-skjermer i dynamisk sone, led-vegger i lobby og tre utendørsskjermer plassert i området rundt museet.

North har vært ansvarlig for design av det omfattende skiltprogrammet for MUNCH. FocusNeo har produsert og montert alle skilt. Skjermene er montert av Bright.

I 2021 søkte MUNCH plan- og bygningsetaten (PBE) om tillatelse til å belyse deler av fasaden med såkalte gobo-armaturer plassert på podiet/sedum-taket. MUNCH fikk seks måneders midlertidig tillatelse til å kunne teste lampene. I oktober ble seks lamper montert på taket på vest siden av bygget. Bilde A. Målet med belysning på fasaden er å gjøre bygget transparent med tanke på at det som skjer inne i museet skal gjenspeiles på utsiden. Man ønsker å bringe kunsten ut. Fra åpning av museet i oktober til desember 2021 ble det projisert flere sitater (tekst) og portretter av Edvard Munch, samt belysning av fasaden i forskjellige farger og mønster. Bilde B. En arbeidsgruppe utvikler prinsipper for bruk av belysningen i forbindelse med

utstillinger, og testing vil fortsette utover våren i før man eventuelt beslutter å søke PBE om en permanent løsning.

Prosjektet er avsluttet og oppgavene følges nå opp i linjen.

Ny webplattform

I 2019 utviklet museet nye nettsider sammen med digitalbyrået Knowit som ble lansert i 2020. Formålet har vært å skape en brukerorientert løsning som setter publikum i sentrum og støtter opp under museets målsettinger. Vi har sikret oss en fleksibel, driftssikker og fremtidsrettet teknisk plattform, som er solid rustet for integrasjoner og videreutvikling av digitale opplevelser og tjenester.

Nettsiden svarer på publikums kjerneoppgaver og har ambisjon om å berike opplevelsen gjennom hele publikumsreisen, før under og etter museumsbesøket. Det arbeides videre med å ta en ledende posisjon i å formidle Edvard Munch og hans kunst til de som ikke skal besøke oss, og løfte frem samlingen digitalt.

Gjennom en smidig prosess har en tverrfaglig gruppe fra museet vært med på å jobbe frem innsikt og definere segmenter og kjerneoppgaver, som deretter har vært testet mot brukerne underveis. I utviklingsfasen har vi jobbet iterativt i sprinter, etter Scrum-metodikk. Løsningen er bygget på Episerver DXC.

Parallelt med utvikling av ny nettside har museet jobbet med å utarbeide en ny digital innholdsstrategi, der vi ønsker å skape et innholdsunivers hvor vi aktualiser alt det museet har å by på og deler av kunnskapen vi har. Munchmuseet har bred og god fagkompetanse og stor formidlingsglede, og vi ønsker å ta ut mer av vår kunnskap og refleksjon digitalt. Den nye nettsiden legger til rette for å produsere mer innhold som engasjerer, inspirerer og berører, både de som besøker museet og andre som vil oppleve Edvard Munch, hans kunst og andre kunstnere i museets samlinger og program.

Prosjektet er avsluttet og oppgavene følges nå opp i linjen.

Dokumentasjon nytt museum

Munchmuseet ønsker å sikre god dokumentasjon og arkivering av flytte- og byggeprosessen til ettertiden. I 2021 har museet arbeidet med dokumentasjon av viktige interne og eksterne

milepæler i flyttestrekket, blant annet intervju med politikere som har hatt en sentral rolle i avgjørelsen om å bygge nytt museum i Bjørvika og arkitektene av bygget fra estudio Herreros.

Strategiprojekt 2021

Våren 2021 utarbeidet MUNCH strategi for perioden 2021 – 2025. Hele organisasjonen ble invitert med i prosessen og deltok i tverrfaglige arbeidsgrupper som arbeidet i sprinter. Formålet med tilnærmingen var å forankre strategien i hele organisasjonen. Et viktig grep i arbeidet var å knytte strategiske mål og tiltak til museets leveranser til publikum og samfunnet. Leveransene ble delt inn i *strategiområder* og de dekker bl.a. publikasjoner, utstillinger, forskning og utvikling, kommersielle aktiviteter og samlingsbevaring. Et annet grep var å peke ut *fokusområder* som skal til for å lykkes og disse vil fremover legge føringer for utvikling av kompetanse, kapasitet og internprosjekter.

Gjennom høsten har organisasjonen jobbet med operasjonalisering av strategien. Formålet er å sikre gode rammer og organisering for å lykkes med å nå målene og tiltakene i strategien.

Et førende prinsipp for arbeidet har vært å sikre tydelig skille mellom strategisk og operativ ledelse slik at flere operasjonelle beslutninger tas ute i organisasjonen og tid frigjøres til strategisk lederarbeid. Museets bi-årlege 10-faktorundersøkelse har pekt på en slik utvikling; behov for autonomi og rolleklarhet er trukket frem som de viktigste prinsippene for godt arbeidsmiljø og mestringsklima.

Tverrfaglig arbeid var viktig i utarbeidelse av strategien og dette er videreført i operasjonaliseringen. Det er ikke nytt at det jobbes tverrfaglig på MUNCH; både med utstillinger og i aktiviteter knyttet til «nytt museum» er det arbeidet i prosjekter på tvers av museets avdelinger. Denne måten å jobbe på gir store gevinster ved at de ulike fagmiljøene utfordrer hverandre og bygger på hverandres kunnskap for gode resultater. For hvert av de identifiserte strategiområdene vil det opprettes tverrfaglige komiteer og arbeidsgrupper. De har et samlet ansvar for å levere på definerte mål og rapporterer inn til dedikerte beslutningsfora bestående av representanter fra ledelsen.

Sikkerhet

Sikkerhetsstaben ved MUNCH har gjennomført flere prosjekter i 2021 for å nå målene for god ivaretagelse av sikkerhet og publikumsopplevelse, og som samsvarer med organisasjonens strategi og verdier.

Gjennom et målrettet samarbeid med vår leverandør av vektertjenester har det på tross av pandemien og et vanskelig arbeidsmarked blitt rekruttert over 100 vektere som har sin arbeidshverdag på MUNCH. Mangfold, språk og service har vært prioriterte målparametere. Resultatet vises i arbeidsstokken som til sammen behersker over 20 språk, har et aldersspenn på 19-61 år og består av hele 14 % læringer og 47 % kvinner i et ellers mannsdominert yrke.

Fokuset har ligget på læring og samhold for å oppnå den kunnskapen og kvaliteten som MUNCH ønsker fra sine sikkerhetsmedarbeidere. Vekterne er inkludert i organisasjonens e-læringssystem, seminarer, bruk av fasiliteter og sosiale sammenhenger – både i og utenfor jobb. Strategien har resultert i lave sykdomstall, høy trivsel og en mer kompetent, helhetlig og effektiv sikkerhetsorganisasjon ved MUNCH.

2.2 Måloppnåelse

Munchmuseets overordnede mål har vært realisert gjennom tiltak som vi i årsberetningen har valgt å kategorisere etter aktivitetene fremfor målene, fordi de forskjellige aktivitetene bygger opp under realiseringen av flere mål og strategier. Det er derfor redegjort for aktivitetene i avsnitt 2.1. Situasjonsbeskrivelse.

Resultatindikator	Resultat 2019	Resultat 2020	Måltall 2021	Resultat 2021	Avvik 2021
Antall besøkende	283 452	44 947	350 000	201 765	- 148 235
Antall barn og unge som besøker museet	30 194	9 096	15 000	18 460	3 460

I 2021 har museet på Tøyen vist utstillingene På vei ut og Gi meg et navn. Utstillingene ble sett av 28 287 besøkende. Museet har vært stengt på grunn av Covid-19 i perioden fra 9. november 2020 til 25. mai 2021. Det ble også vesentlig redusert besøk denne sommeren på grunn av få turister til Oslo på grunn av koronasituasjonen. Museet på Tøyen stengte for godt 30. september.

Museet i Bjørvika åpnet for publikum 22. oktober og utstillingene Uendelig, Monumental, Skygger, Inntil, Sjelens ensomhet og Alt er liv ble sett av 172 856 besøkende i 2021. På grunn av utsettelsen av åpningen av nytt museum og pandemien ble billettinntekter og salgsinntekt i butikk lavere enn budsjettert, men tapte inntekter ble dekket av de reviderte budsjettene.

Til sammen ble besøket på Tøyen og Bjørvika 201 143.

Besøksmålet på 350 000 forutsatte at 20 000 skulle besøke Tøyen fram til det skulle stenge i mai og at 330 000 skulle besøke museet i Bjørvika fra det skulle åpne i mai 2021. Dette målet tok ikke høyde for redusert besøk som følge av Covid-19.

I Den kulturelle skolesekken (DKS) og det faste tilbudet Kjenner du Munch? for 7. trinn har det vært gjennomført 195 omvisninger både på museet og digitalt med 4 758 deltakere. I tillegg har det blitt gjennomført 83 omvisninger for grunnskolen utenfor DKS, 53 omvisninger for videregående skoler og 1 omvisning for barnehaver. I tillegg arrangerte museet 57 formidlingsarrangementer rettet mot barn og unge. Totalt for både voksne og barn har museet hatt 577 omvisninger og formidlingsarrangementer med 13 426 deltagere i 2021.

Munchmuseet har gjennomført 51 arrangementer under programmet MUNCH Live! Museet har hatt 21 arrangementer gjennomført av leietakere i museets lokaler og 19 arrangementer under åpningsuken i oktober. I tillegg er det gjennomført et medlemsarrangement.

2.3 Styring og kontroll

Munchmuseet har også i 2021 gjennomført risiko- og sårbarhetsvurderinger. Det har ikke vært behov for ekstraordinære tiltak. Det har vært fokus på god sikkerhet knyttet til aktivitetene rundt flytting av samlingen og informasjon knyttet til dette.

Risiko på informasjonssikkerhetsområdet har vært tema på ledermøter og det er tatt opp i forbindelse med ledelsens gjennomgang. Temaet har også vært oppe på allmøte for alle ansatte for å øke bevisstheten på området.

De periodiske internkontrollgjennomgangene har ikke avdekket vesentlige avvik. Virksomheten har hatt løpende opplæring på anskaffelsesområdet for å redusere risikoen for feilanskaffelser og å øke bevisstheten rundt hvordan man kan redusere kostnader.

Det har vært utviklet gode verktøy for digital opplæring i rutiner og det er laget nye intranettsider der rutinene er lagt ut. Vi har også implementert verktøy for sikkerhetsstyring (CIM) som også er tatt i bruk for avviksmeldinger via intranett.

3. SAMMENLIGNING AV BUDSJETT OG REGNSKAP

3.1 Driftsregnskap

Artsgrupper	Regnskap 2021	Dok. 3 2021*	Regulert bud. 2021	Regnskap 2020	Avvik 2021 (III-I)
000-099 Lønn og sosiale utgifter	131 762	84 616	127 186	112 067	- 4 576
100-299 Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm.tj.produksjon	162 414	214 088	252 678	104 816	90 264
300-399 Kjøp av tjenester som erstatter komm.tj.produksjon	114 005	99 408	118 800	10 285	4 795
400-499 Overføringsutgifter	- 98		-	423	98
500-599 Finansutgifter og finanstransaksjoner	11 671		-	401	- 11 671
Sum driftsutgifter	419 753	398 112	498 664	227 992	78 911
600-699 Salgsinntekter	- 44 635	- 70 241	- 66 322	- 20 364	- 21 688
700-799 Overføringsinntekter med krav til motytelse	- 2 365	- 1 499	-	- 3 619	2 365
800-899 Overtøringsinntekter uten krav til motytelse	- 7 571		-	- 25 200	7 571
900-999 Finansinntekter og finanstransaksjoner	- 11 651		-	- 399	11 651
Sum driftsinntekter	- 66 223	- 71 740	- 66 322	- 49 583	- 99
Kapitlets nettoresultat	353 531	326 372	432 342	178 409	78 811

* Bystyret vedtar kun sum driftsutgifter, sum driftsinntekter og nettoresultat pr. kapittel, jf. Dok 3.

Nettoresultat ble i 2021 for Munchmuseet 353,5 mill., 78,8 mill. lavere enn regulert budsjett. Det er ubrukte øremerkede midler på 61,3 mill. som skal overføres til 2022. Munchmuseet har dermed et mindreforbruk på 17,5 mill.

Det har vært stor usikkerhet knyttet til besøkstallene, konsekvensene av pandemien og driftskostnadene i nytt bygg. Budsjettet for 2021 ble i flere omganger justert for å ta høyde for utsatt overtagelse av nytt museum i Bjørvika og konsekvenser av koronasituasjonen. Regulert budsjett forutsatte overtagelse av nytt museum 1.4.2021 og åpning av nytt museum i Bjørvika 1.11.

Sammenlignet med regulert budsjett forklares resultatet med følgende:

- Konsekvensene av utsettelse og korona ble begrenset slik at kompensasjonen oversteg de reelle ekstrakostnadene med 3,3 mill. Kompensasjonen var på 22,6 mill. mens de reelle konsekvensene ble følgende avvik:
 - Kostnader til flyttestyrt av kunst ble 1,2 mill. høyere
 - Kostnader for formidlingsaktiviteter 1,6 mill. lavere
 - Inntekter for inngangsbillett og varesalg i butikken og publikasjoner ble lavere enn budsjett med 24,9 mill.
 - Inntekter til formidlingsaktivitet ble 0,8 mill. lavere

- Resultatet for utleievirksomhet ble 1,2 mill. lavere
- Resultatet for driften av kaféen på Tøyen ble 0,6 mill. høyere
- Sikkerhetsutgifter i Bjørvika ble 11,2 mill. lavere
- Drift og sikkerhet på Tøyen ble 4,6 mill. høyere

I tillegg har følgende avvik påvirket resultatet:

- Husleie på Tøyen ble budsjettet for høyt med 4,6 mill.
- Byggeprosjektet refunderte kostnader til PC og museumsutstyr for 4 mill.
- 5,6 mill. av mindreforbruk overført fra 2020 ble ikke allokert i 2021

3.2 Selvkostkapitlene

Ikke aktuelt

3.3 Investeringsregnskap

	I	II	III	IV	V
Artsgrupper	Regnskap 2021	Dok. 3 2021*	Regulert bud. 2021	Regnskap 2020	Avvik 2021 (III-I)
000-099 Lønn og sosiale utgifter					0
100-299 Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm.tj.produksjon	9 553		75 190	45 312	65 637
300-399 Kjøp av tjenester som erstatter komm.tj.produksjon					
400-499 Overføringsutgifter					
500-599 Finansutgifter og finanstransaksjoner					
Sum investeringsutgifter	9 553	-	75 190	45 312	65 637
600-699 Salgsinntekter					
700-799 Overføringsinntekter med krav til motytelse			- 19 985		- 19 985
800-899 Overføringsinntekter uten krav til motytelse					
900-999 Finansinntekter og finanstransaksjoner					
Sum investeringsinntekter	-	-	- 19 985	-	- 19 985
Netto finansieringsbehov	9 553	-	55 205	45 312	45 652

* Bystyret vedtok sum utgifter (sum finansieringsbehov), sum inntekter (sum finansiering) og resultat (netto finansieringsbehov) pr. kapittel

På grunn av utsettelsen av overtagelsen av nytt museum i Bjørvika er også investeringer utsatt. Det gjenstår fortsatt store investeringer på applikasjonsprosjektet. Det er også noen utsatte investeringer i utstyr og belysning på grunn av utsatte utstillinger og ekstra lang leveringstid ifm. pandemien.

3.4 Investeringsregnskap på prosjektnivå

Investeringsregnskap på prosjektnivå									
Investeringsprosjekter for kap. 504 Munchmuseet									
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Prosjektnavn	Prosjekt-nummer	Arts-gruppe	Bystyre-vedtatt ferdig (kv/år)	Faktisk/forventet ferdig (kv/år)	Dok 3 2021	Regulert budsjett 2021 (inkl. y.disp. fra 2020)	Regnskap 2021	Avvik (VII-VIII)	Kommentarer/årsak til avvik
Erverv av kunst	11306001	100-299			-	1 560	233	1 327	Budsjettet vil benyttes når det kommer interessante verk på markedet
Munchmuseet - Applikasjonsprosjektet	11704301	100-299			-	4 558	-	4 558	Periodisering. Samme prosjekt som 11801801
Applikasjonsprosjektet	11801801	100-299		kv 4/2023	-	66 760	5 421	61 339	MUM bokfører kostnader eks. mva. I revidert budsjett ligger mva kompensasjon i artsgruppe 900-999. Årsak til avviket er periodisering av investeringen.
Belysning og inventar	11903901	100-299		kv 4/2022	-	11 428	3 899	7 529	MUM bokfører kostnader eks. mva. I revidert budsjett ligger mva kompensasjon i artsgruppe 900-999. Årsak til avviket er periodisering av investeringen. Behov for justering av utstillingsbelysning etter åpningen av museet
Sum kap.504 Munchmuseet						75 190	9 553	65 637	

* Budsjett- og regnskapstall skal kun være sum investeringsutgifter, dvs. sum artsgruppene 000-599

	1. Periodiserings-avvik, men innenfor vedtatt tidsramme	2. Reelle netto besparelser på ferdige prosjekter	3. Reelle forsinkelser iht. vedtatt tidsplan	4. Uforutsigbare avsetninger	Sum prosjekt
11306001 Erverv av kunst				1 327	1 327
11704301 Munchmuseet – Applikasjonsprosjektet	4 558				4 558
11801801 Applikasjonsprosjektet	46 213				46 213
11903901 Belysning og inventar	2 669				2 669
Sum	44 324				45 651

Prosjekt 11306001 Erverv av kunst ble opprettet i forbindelse med Byrådssak 1113/2013 Budsjettjusteringssak - Bytteavtaler vedrørende kunstverk av Edvard Munch.

Prosjektet gikk i null i 2013. I 2015 er det foretatt en budsjettjustering på kr 595 000 til prosjektet. Jfr. Byrådssak 1005/2015 Budsjettjustering – kjøp av verk til Munch-Museets samling. Justeringen ble tildelt med bakgrunn i kjøp av kunst som ble utgiftsført i driftsbudsjettet i 2014.

I 2016 er det foretatt en budsjettjustering på kr 1 205 000 til prosjektet. Jfr. Byrådssak 10/2016 KORREKSJON AV TIDLIGERE BUDSJETTJUSTERING VEDRØRENDE BYTTE (KJØP OG SALG) AV KUNSTVERK AV EDVARD MUNCH.

Prosjektnumrene 118018 og 117043 gjelder samme prosjekt: Applikasjonsprosjektet. Museet har brukt 5,4 mill. av disponible midler i 2021 og har lagt en investeringsplan der 26 mill. vil bli brukt de første to årene, 2022 og 2023.

Prosjektet 11903901 Belysning og inventar har disponible midler som vil bli anvendt i 2022. Etter åpningen i oktober i Bjørvika ble det avdekket mangler og andre behov som må dekkes, men dette ble ikke levert i 2021 på grunn av ekstraordinært lang leveringstid.

3.5 Noter i regnskapet

Note 23 Øremerkede midler

1. Bruk og overføring av særskilt øremerkede midler fra 2021 til 2022

I hele kroner									
Kapittelnummer	Kapitlets navn	Prosjektnummer	Prosjektets navn	Gruppe 1 eller 2	Grunnlag for øre-merking	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik	Merknad
504	Munchmuseet	35040010	VERKSKATALOG OG DIGITALISERING	1	Private	5 308 000	-1 584 862	6 892 862	
504	Munchmuseet	35040040	MEDLEMSPROGRAM	1	Private	641 000	100 000	541 000	
504	Munchmuseet	35040050	INTERNASJONALT SAMARBEID	1	Private	536 000	0	536 000	
504	Munchmuseet	35040070	EDVARD MUNCH ART AWARD	1	Private	13 000	0	13 000	
504	Munchmuseet	35040080	SYMSUR	1	Private	8 000 000	0	8 000 000	
504	Munchmuseet	35040090	Biografi om Munch	1	Private	292 000	-708 000	1 000 000	
504	Munchmuseet	35040100	Restaurering og Fly gel	1	Private	3 673 000	784 000	2 889 000	
504	Munchmuseet	35040110	Spesifikke utstillinger – ikke offentlig	1	Private	2 382 000	-6 181 175	8 563 175	
	Munchmuseet	35040120	Digital storsatsing	1	Private	0	-1 854 082	1 854 082	
504	Munchmuseet	35042110	Monet	1	Private	6 226 000	0	6 226 000	
504	Munchmuseet	35042120	Åpning og oppmerksomhet nytt museum	1	Private	6 830 000	6 830 000	0	
504	Munchmuseet	35042126	Talent Norge	1	Private	6 000 000	-1 500 000	7 500 000	
Mellomsom gruppe 1						39 901 000	-4 114 119	44 015 119	
504	Munchmuseet	25040002	Munch, oppfølging immaterelle rettigheter	2	Sak 1 og Dok 3 for budsjett 2013, og vedtatt i bystyresak 332/2012.	1 273 000	46 189	1 226 811	
504	Munchmuseet	25040004	Relokalisering av Stenersenmuseet	2	Tilleggsinnstillingen for budsjett 2014, byrådsak 203.1/2013 og bystyresak 388/2013	1 609 000	1 609 000	0	
504	Munchmuseet	25040005	Etablering nytt museum	2	Revidert budsjett og Byrådsak 148/19. Budsjettjustering og byrådsak 320/19	21 000 000	4 900 000	16 100 000	
Mellomsom gruppe 2						23 882 000	6 555 189	17 326 811	
Totalsum						63 783 000	2 441 070	61 341 930	

Museet inngikk en gaveavtale med Bergesen Allmennting stiftelse i 2013 som gjør det mulig å virkeliggjøre en verkskatalog over Edvard Munchs tegninger samt å gjøre fotografier tilgjengelig på nett. Museet inngikk en ny gaveavtale med Bergesen Allmennting stiftelse i 2017 som har bidratt til arbeidet med en komplett katalogisering, digitalisering og digital publisering av Munchmuseets samlinger og andre av Munchs verker. I 2021 ble det mottatt 2 mill. fra Bergesenstiftelsen og 0,17 mill. i gaveforsterkning fra Kulturdepartementet. Prosjektet har hatt 0,58 mill. kostnader i løpet av året. Disponible midler på 6,9 mill. anvendes til videreføringen av prosjektet.

Munchmuseet mottok i 2015 2 mill. fra Canica AS til oppstart og utvikling av Munchmuseets medlemsklubb (1 mill.), samt støtte til Munchmuseets internasjonale satsing med hensikt å styrke Edvard Munch og Munchmuseets kjennskap og interesse i en internasjonal sammenheng (1 mill.). Vi har også mottatt 0,48 mill. i gaveforsterkning fra Kulturdepartementet i forbindelse med disse gavene. I 2021 ble det brukt 0,1 mill.

Hvert annet år blir Edvard Munch Art Award utdelt. Prisen eies, styres og administreres av Munchmuseet. Munchmuseets direktør oppnevner prisens jury. Juryen er internasjonalt sammensatt og består av fem meget høyt anerkjente aktører med tung kompetanse på samtidskunst. Disponible midler vil bli brukt ved neste utdeling i 2023.

I 2020 var det planlagt en symbolisme/surrealisme-utstilling (SYMSUR/The Savage Eye) i det nye museet i Bjørvika. Dette blir en stor satsning med kostbare innlån. Til denne utstillingen er det tidligere år satt av 8 mill. som vil benyttes i 2022.

Gaveavtalen med Bergesen Allmennting stiftelse inngått i 2017 vil også bidra til utgivelse av den nye internasjonale Munch-biografien av forfatteren Ivo de Figueiredo. I 2021 ble det brukt 0,125 mill. og mottatt 0,83 mill. i gaveforsterkning fra Kulturdepartementet. Prosjektet er forventet avsluttet i 2023.

En gaveavtale med Bergesen Allmenntilgjengelig stiftelse ble inngått i 2019 for innkjøp av flygel til nytt museum og konservering av 8 Munchverk. I 2019 mottok museet 3,55 mill. som gave og i 2020 0,9 mill. i gaveforsterkning fra Kulturdepartementet. Flygel er anskaffet i 2021 og arbeidet med restaureringen starter i 2022.

Inntekter fra private i 2020 på 2,4 mill. ble øremerket til fremtidige større kostnadskrevede utstillinger som museet ikke kan offentliggjøre navnet på av markeds-strategisk hensyn. Netto resultatet til sponsorvirksomheten i 2021 på 6,2 mill. ble øremerket til samme formål.

Munchmuseet fikk i 2020 tildelt 15 mill. fra Sparebankstiftelsen DNB for å finansiere flere store digitale satsinger. 10 mill. ble allerede mottatt og anvendt i 2020. I 2021 mottok Munchmuseet 2,5 mill. i gaveforsterkning fra Kulturdepartementet. Vi brukte 0,6 mill. i 2021. Disponible midler vil bli anvendt over flere år.

Det er programmert en Monet-utstilling som blir en stor og viktig utstilling med kostbare innlån. Til denne utstillingen er det tidligere år satt av 6,3 mill. som er mottatt som vederlag for utlån og gaveforsterkning.

Forpliktelsene knyttet til sponsorinntekter regnskapsført i 2020 på 6,8 mill. ble brukt som planlagt til å bygge oppmerksomhet i forbindelse med åpningsarrangementene.

Museet inngikk en gaveavtale med Talent Norge (6 mill.) og Canica AS (6 mill.) til finansiering av en samtidskunstutstillingsserie Solo Oslo som har utstilling i 2022. Museet fikk utbetalt gaven fra Canica og mottok 1,5 mill. i gaveforsterkning fra Kulturdepartementet. Gaven vil bli anvendt over flere år.

Da opphavsretten til Munchs verk falt i det fri fikk Munchmuseet øremerkede midler til å sikre sine rettigheter gjennom varemerkeregistrering. Enkelte varemerker er nå registrert og det arbeides videre med å sikre beskyttelse av museets immaterielle rettigheter. De gjenstående øremerkede midlene på 1,2 mill. vil benyttes i forbindelse med oppfølgingen av rettighetene til de registrerte varemerkene og immaterielle rettigheter generelt.

I budsjettet for 2014 (Tilleggsinnstillingen) ble det satt av 14 mill. til lokaliseringsløsning for Stenersenmuseet, som enten innebar rehabilitering eller relokalisering som kunne både ivareta og eksponere samlingen på en mer hensiktsmessig måte i perioden fram til innflytting i nytt museum. Fra 2016 og i perioden frem mot åpning av nytt museum i Bjørvika gjennomføres en rekke kunstprosjekter under prosjektnavnet Munchmuseet i bevegelse (MiB). Saldo på de øremerkede midlene ble brukt i forbindelse med åpningen av MUNCH i Bjørvika.

I Dok 3 2019 ble det øremerket 10 mill. for etablering av nytt museum. Ved utsettelse av overtakelse fra 2019 til 2020 ble det øremerket 11 mill. i tillegg. 4,9 mill. ble brukt i 2021. De gjenværende midlene anvendes i 2022 og 2023 til kunstflytting og utsatte utstillinger.

4. SÆRSKILT RAPPORTERING

4.1 Erfaringer og læring fra koronapandemien

Da pandemien traff Norge for fullt i mars 2020 satte Munchmuseet kriseledelse og vurderte situasjonen løpende i kriseledelsen. Dette arbeidet har i 2021 vært håndtert i linjen og blitt drøftet jevnlig i fora med tillitsvalgte og i ledergruppen.

I 2021 har vi løpende informert de ansatte gjennom oppdatert smittevernplan på intranett, plakater og oppslag på arbeidsplassen og ute i publikumssonene samt gjennom nyheter formidlet på Workplace og i allmøter.

Vi har gjennomført medarbeiderundersøkelse for å undersøke hvordan de ansatte føler seg ivaretatt og for å samle inn tips til forbedringer. Vi har sett at de følte seg godt ivaretatt, og enda bedre i 2021 enn i 2020. Vi ser også at det er en økt andel som opplever at hjemmekontoret fungerer bra og som ønsker å fortsette bruk av hjemmekontor etter pandemien. Det er også en stor andel som ønsker at visse møter bør ha obligatorisk fysisk oppmøte.

Når det gjelder opplevelsen for våre besøkende under pandemien har vi fått gode tilbakemeldinger på at de opplever besøket som trygt. Vi har imidlertid sett at besøket har svinget opp og ned i forhold til den generelle bekymringen i samfunnet. For å unngå trengsel har vi regulert antall billetter som legges ut – dette betyr at vi har hatt flere dager med utsolgt. Det har til tider vært svært lavt besøk fra utlandet.

Vi var nødt til å stenge helt for publikum i perioden 9. november 2020 til 25. mai 2021. Serveringen har vært rammet hardt og Muma som driver serveringen har vært nødt til å permittere mange ansatte. Ved åpningen i oktober var samfunnet åpent og vi hadde motsatt utfordring; det var vanskelig å rekruttere nok folk til servering og vakthold.

Vi har hatt god kommunikasjon med arrangementskontoret i Kulturetaten som har kunnet veilede når det gjelder smittevern og tolkning av regler. Det har vært flere arrangementer som vi har vært nødt til å kansellere og enkelte har blitt gjennomført med færre solgte billetter på grunn av avstandskravene. Det digitale innholdet har vært svært viktig under hele pandemien og vi har sett at vi når langt flere digitalt nå enn tidligere.

Det har løpende vært god kommunikasjon med bydelsoverlegen i Gamle Oslo som vurdert iverksatte tiltak. Da bydelen hadde behov for lokaler til vaksinerings på slutten av 2021 klarte Munchmuseet raskt å tilgjengeliggjøre lokaler i butikk- og serveringslokalene i det gamle museet på Tøyen.

Vi er imponert over hvor godt våre ansatte har tilpasset seg og fulgt de gjeldende anbefalingene fra stat, kommune og ledelsen ved museet. I forbindelse med åpning av nytt museum har det vært høyt arbeidspress og sammen med usikkerheten og fraværet pandemien har skapt har det også vært enkelte tilfeller av overbelastede medarbeidere. Lederne har forsøkt å følge opp sine medarbeidere tett, men det har vært utfordrende å fange opp alle på hjemmekontor.

4.2 Tiltak for å forbedre service overfor innbyggere og næringsliv

Munchmuseet arbeider kontinuerlig med å forbedre tilbudet til de besøkende, samarbeidspartnere og andre, tiltakene er beskrevet under avsnitt 2.1. Situasjonsbeskrivelse.

4.3 Saksbehandlingstid

Munchmuseet følger veiledende frister for saksbehandling i forvaltningsloven.

Virksomheten bestreber å holde seg innenfor en 14 dagers svarfrist for skriftlige henvendelser fra eksterne parter. Virksomheten har rutiner for foreløpig svar på eksterne henvendelser som krever mer enn 14 dagers saksbehandlingstid. Virksomheten gjennomfører jevnlig restansekontroller. Disse kontrollene blir gjennomført seks ganger i året, til planlagte tidspunkt. Den enkelte saksbehandler og leder har ansvar for daglig oppfølging. Virksomhetens arkivleder har en gjennomførerrolle ved periodiske restansekontroller og en rolle i å følge opp saksbehandlere én til én, både daglig og periodisk.

Det er ikke gjennomført kontroller av Kommunerevisjonen i forhold til saksbehandlingstid i 2021.

4.4 Handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse

Å flytte inn i nytt bygg har for publikum nesten utelukkende vært en positiv opplevelse. Utstillingsarkitekturen MUNCH er ansvarlig for oppfyller alle krav til universell utforming, og er utformet slik at alle som besøker oss, uavhengig av fysiske forutsetninger skal ha en god opplevelse.

I etterkant av åpningen hadde vi flere besøk av Handikapforbundet og presse. Her ble det pekt på utfordringer med hc-parkering, tilgang til heis i utstillingsområdene, programmeringsfeil på heisdørene som førte til at disse gikk for raskt opp og igjen (rettet opp nå) og plagsom knirk i gulvene når man kjører rullestol.

Vi får jevnlig tilbakemelding fra publikum på utfordringer knyttet til manglende hc-parkering og vanskelig forflytning mellom de ulike etasjene i bygget grunnet lav kapasitet i publikumsheisene. Det har vært arbeidet med å få Bymiljøetaten til å legge til rette for midlertidig parkeringsplasser frem til de endelige plassene ved Operastranda ferdigstilles. Heisproblematikken forsøker vi å kompensere for ved skilting, og tilstedeværelse med verter og vektere som oppfordrer de som ikke har behov for å benytte heiser til å bruke rulletrappene.

Områder fra handlingsplanen	Ja/nei
Har virksomheten utarbeidet handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse?	Ja
Er det utarbeidet konkrete tiltak på handlingsplanens satsingsområder? 1)	Nei
Tiltak gjennomført i 2021	XXX
1. Dialog med Handicapforbundet om hvordan nytt bygg fungerer og gjennomført befaringer.	
2. Arbeidet for å tilrettelegge for bedre adkomst til museet for bevegelseshemmede, midlertidig parkering opparbeides i 2022 i samarbeid med HAV Eiendom	
3. Utbedret skilting og justert heis.	

4.5 Universell utforming

Den nye museumsbygningen i Bjørvika er universelt utformet. Utstillingsarkitektur, tekst og formidlingstiltak i utstillingene i Bjørvika er universelt utformet. Nettsidene er også tilrettelagt i henhold til god praksis.

Problemstilling	Ja/nei
Har virksomheten utarbeidet handlingsplan for universell utforming?	Nei
Er tiltak i handlingsplanen	
a) Behovsvurdert	Nei
b) Kostnadsberegnet	Nei
Har virksomhetene gjennomført opplæring/deltatt på kurs i krav til universell utforming?	Ja
Er det søkt om tilskudd til evt. tiltak i handlingsplanen?	Nei
Ved JA i spørsmålet over: Kommenter fra hvilken/hvilke tilskuddsordning det i såfall er søkt om tilskudd	

4.6 Tiltak/aktiviteter i tråd med Oslo kommunes folkehelseplan

Enklere tilgjengelighet til kunst- og kulturelle aktiviteter kan bidra til økt deltakelse og kanskje også opplevelse av økt livskvalitet. I 2021 har det vært ekstra viktig å kunne gjennomføre tiltak både digitalt og fysisk.

4.7 Likestillingstiltak rettet mot byens innbyggere

I 2021 har vi fortsatt samarbeidet med Kulturskolen. Museet arbeider for å inkludere byens innbyggere bl.a. ved å tilby gratis inngang til barn og unge under 15 og gratis digitalt innhold. Museet samarbeider også med ulike organisasjoner og frivillige for å nå besøkende som tradisjonelt ikke har vært hyppige brukere av museet. I 2021 samarbeidet vi med Deichman Stovner og Deichman Holmlia, et samarbeid vi også vil videreføre i 2022.

Vi har videreført mangfoldsrådet og programmert strategisk både i utstillingen *Gi meg et navn* og i Munch Live-programmet vårt. Et eksempel er festivalen “Uferdig” som ble avholdt i forkant av åpningen og der både publikummere og utøvere hadde mangfoldsbakgrunn. Vi har også satset tungt på å nå ikke-brukere og gjennomførte derfor prosjektet Stimulab sammen med Kulturrådet. Målet var å utvikle en metodikk for å rekruttere besøkende som vanligvis ikke går på museum. Til sist har vi hatt økt oppmerksomhet knyttet til ansettelse, og hvem som står foran og bak kamera i videoproduksjonene våre, et arbeid som skal styrkes ytterligere i 2022 og sikret god tilgjengelighet i alle utstillinger ved museet.

Med utgangspunkt i Edvard Munchs bilder av Sultan Abdul Karem reiste vi med utstillingen *Gi meg et navn* en rekke spørsmål knyttet til den aktuelle debatten om mangfold, inkludering og rasisme. Se mer om dette under 2.1. Situasjonsbeskrivelse.

		Ja	Nei
Har virksomheten laget en plan for mangfold og likeverd - og mot diskriminering?		X	
Hvis ja - er dette	I en egen plan		X
	I overordnede planer	X	
Hvis ja - gjelder plan og mål tiltak for alle diskrimineringsgrunnlag?			
Hvis nei, gjelder planen (mulig å krysse av flere)?	Ferkulturelt mangfold	X	
	Kjønns- og seksualitetsmangfold	X	
	Funksjonsmangfold /universell utforming	X	
Har virksomheten gjennomført opplæring for sine ansatte?			X
Hvis ja - gjelder dette (mulig å krysse av flere)?	Likeverdige tjenester		
	Representativ rekruttering		
	Holdningsarbeid		
Har virksomheten har oppnevnt en OXLO-kontakt?		X	
Har virksomheten deltatt som mentor i OXLO-mentorordning?			X
Beskriv kort ett (eller flere) eksempel på beste praksis?			
Vi har opprettet et mangfoldsråd med interne og eksterne medlemmer som jevnlig utfordrer ledelsen for å øke mangfold blant ansatte, leverandører og publikum.			

4.8 Rapportering innen HR-området og helse- miljø og sikkerhet (HMS)

Likestilling og mangfold i arbeidsgiverrollen

Ved Munchmuseet er mange nasjonaliteter representert, vi har blant annet medarbeidere fra Nederland, India, Tyskland, Frankrike, USA, Canada, Mexico, Polen, Romania, Litauen, Tsjekkia, Italia, Portugal, Storbritannia, Danmark og Sverige.

Ved nyansettelser vurderes det alltid om det er skjevheter i avdelingen eller fagområdet som man bør forsøke å utjevne.

I toppleders ledergruppe er det nå tre kvinner i en gruppe på seks, inkludert toppleder. Det er rekruttert inn en kvinne som starter i 2022 og da vil kvinnene være i flertall. Organisasjonen har en god kjønnsbalanse og det forekommer ikke diskriminering av grupper.

Det er ikke funnet noen skjevheter i lønn på basis av kjønn.

Tilstandsanalyse	Ja	Nei	Hvis nei, hvorfor ikke?
Har virksomheten i løpet av 2021 undersøkt om det finnes risiko for diskriminering eller andre hindre for likestilling?*	X		

Kategori		Kjønnsbalanse			Lønnsbalanse		
		Menn %	Kvinner %	Total (N)	Menn (kr)	Kvinner (kr)	Kvinner andel av menn %
Totalt i virksomheten	2021	33 %	67 %	209	586 274	584 917	100 %
	2020	35 %	65 %	135	606 686	596 324	98 %
Toppleders ledergruppe inkl. toppleder	2021	50 %	50 %	6	1 186 367	1 136 633	96 %
	2020	50 %	50 %	6	1 133 867	1 004 133	89 %
Konservator/ Førstekonservator	2021	10 %	90 %	30	690 433	659 067	95 %
	2020	11 %	89 %	28	636 233	588 520	93 %
Engasjement	2021	21 %	79 %	19	572 775	608 413	106 %
	2020	13 %	88 %	16	520 025	562 911	108 %
Oppdragstaker	2021	0 %	100 %	2	-	980 200	-
	2020	100 %	0 %	1	358 650	-	0 %

Likestillings- og mangfoldstiltak*	Bakgrunn/tilstand	Mål for tiltaket	Beskrivelse av tiltaket	Status på rapporterings-tidspunktet/måloppnåelse
Tiltak 1 Lønns og arbeidsvilkår	Vurdere bruk av midlertidig ansatte	Prioritere fast ansettelse	Gjennomgang av type ansettelser og bruken av midlertidige ansettelser med tillitsvalgte og AMU	Gjennomført
Tiltak 2 Bruk av deltid		Prioritere fulltid	Gjennomgang av deltidsansatte og bruken av disse med tillitsvalgte og i AMU	Gjennomført
Tiltak 3 Tilrettelegging	Forebygging, mulighet til å kombinere arbeid og familieliv, seniorpolitikk	Gi mulighet for redusert stilling der det er behov (seniorer, småbarnsforeldre etc.)	Redusert arbeidstid, mulighet for hjemmearbeid på kveldstid, stor fleksibilitet i forhold til bruk av fleksitid	Flere med redusert stilling og mulighet for hjemmearbeid, blant annet for å kombinere arbeid med små barn (hoved- sakelig kvinnelige ansatte)
Tiltak 4 Etablering av mangfoldsråd	Å anerkjenne mangfold er å verdsette mangfold som et bidrag til et bedre og rikere samfunn for alle	At ledelsen setter mangfold på agendaen og sikrer at MUNCH understøtter positive inkluderingsprosesser i samfunnet og på museet.	Mangfoldsrådet er etablert, medlemmer valgt og mandat godkjent.	Mangfoldsrådet har gått gjennom status og forslag til tiltak i ledergruppen.
Tiltak 5 Bruke inkluderende språk	Vi ønsker å bruke et inkluderende og ikke-stigmatiserende språk i møte med enkeltpersoner og grupper. Vi må unngå ord og uttrykk som kan oppfattes krenkende eller diskriminerende	De ansatte er i stand til å velge ord og uttrykk som er inkluderende	Utarbeidelse av en veiledning som gjøres kjent for alle ansatte	Veiledningen er utarbeidet og vedtatt og gjort kjent i organisasjonen.

Heltidskultur

Ved museet har vi deltidstillinger som følge av turnuser for butikkansatte, resepsjonister, formidlere, arrangementscrew og verter. I tillegg har vi innvilget redusert stilling eller delvis permisjon for andre som har bedt om dette for eksempel i forbindelse med omsorgsoppgaver i

hjemmet. Av midlertidige har vi flere ansatte på prosjekter, blant annet i prosjektet for flytting av kunst. Vi har også ansatte i vikariater i forbindelse med langtidsfravær og i påvente av rekruttering til ledige stillinger.

	Alle ansatte	Heltid			Deltid			Ufrivillig deltid			Midlertidig ansatte		
	Totalt	Totalt	Menn %	Kvinner %	Totalt	Menn %	Kvinner %	Totalt	Menn %	Kvinner %	Totalt	Menn %	Kvinner %
2021	148	106	33 %	67 %	42	38 %	62 %	0	0 %	0 %	40	40 %	60 %
2020	115	97	38 %	62 %	18	50 %	50 %				28	29 %	71 %

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Ved den årlige HMS-runden er inn klima et tema. Det er mange arbeidsplasser der det ikke er mulig å få et inn klima som er tilfredsstillende uten vesentlig oppgradering av bygget. Videre er det mange arbeidsprosesser som lider av u hensiktsmessige transportveier gjennom bygget.

Da koronasituasjonen førte til at svært mange ble bedt om å arbeide fra hjemmekontor har vi gjennomført mange tiltak for å bidra til et sunt arbeidsmiljø på hjemmekontoret. Vi har også gjennomført en spørreundersøkelse for å fange opp forslag til forbedringer og vurdere hvordan situasjonen oppleves.

Vi gjennomfører ROS-analyse i forkant av hver utstilling med verneombud og bedriftshelsetjenesten for å sikre at vi har et forsvarlig arbeidsmiljø i utstillingssalene.

Vi har gått gjennom alle kjemikalier i flere avdelinger, destruert utdaterte kjemikalier og oppdatert stoffkartoteket for å redusere risiko for uønskede hendelser.

Det er i løpet av 2021 utarbeidet rutiner og opplæring for arbeid i rom med lavt oksygeninnhold. Det var mangler i overlevering av bygget fra leverandør som medførte mangelfulle rutiner ved innflytting. Det er nå godt samarbeid med bedriftshelsetjenesten og også Nasjonalmuseet for å sikre at rutineene er optimale.

Fra 2016 har alle ansatte over 50 år tilbud om å gjennomføre helsetest og individuell samtale med bedriftslege fra BHT, samt oppfølging av spesialist hvis det er spesielle utfordringer. Vi har gjort ekstraordinær opplæring for alle ansatte i hvordan pensjonssystemene i kommunen fungerer.

Vi har ikke hatt noen ulykker eller større nestenulykker i 2021.

Ingen saker mottatt til lokal varslingsordning har avdekket kritikkverdige forhold. AKAN har ikke hatt noen saker i 2021.

Arbeidstid

Munchmuseet har også i 2021 gjennomført opplæring og gjennomgang av regler for arbeidstid. Vi ser at bruddene på Arbeidsmiljølovens regler for arbeidstid først og fremst gjelder tilfeller av fleksitidsarbeid utover grensen for antall timer arbeidet per uke og per fireukersperiode.

Det har vært en ekstraordinær situasjon for mange av våre svært motiverte medarbeidere som har gjort en ekstra innsats i forbindelse med åpningen av det nye museet. Koronasituasjonen har

også bidratt til at enkelte har jobbet ekstraordinært mye i perioder. Vi ser at det har vært flest brudd i perioden før åpningen i oktober.

Vårt viktigste tiltak knyttet til å redusere antall brudd på AML vil bli å implementere ny løsning for registrering av arbeidstid – GAT vil bli implementert fra februar 2022. I forbindelse med ny løsning vil vi også drøfte med de tillitsvalgte hvordan vi kan redusere antall brudd.

	Ja	Nei	Hvis nei, kommentarer
Er det fastsatt oppdaterte mål på HMS-området for 2021?	X		
Med utgangspunkt i målformuleringene, er det utarbeidet tiltaksplaner/handlingsplaner?	X		
Er handlingsplaner/tiltaksplaner innpasset i de årlige budsjetter og økonomiplaner?	X		
ARBEIDSTID			
Har virksomheten etablert rutiner og internkontroll for å sikre etterlevelse av arbeidsmiljølovens arbeidstids- bestemmelser og som fanger opp og retter eventuelle avvik som fremkommer, jf. rundskriv 31/2020?	X		
Har virksomheten løpende kontroll med arbeidstiden, både for å sikre at rammene for arbeidstid blir fulgt og for å sikre en vurdering av at arbeidstidsordningene er forsvarlig?	X		
Virksomheten bes oppgi antall brudd på arbeidsmiljølovens arbeidstidsbestemmelser i 2021.	Antall: 372		Kommentar: Totalt antall brudd med hensyn til overtredelse per uke, hver 4. uke og hver 8. uke.
Hvordan har virksomheten behandlet bruddene i AMU?	Kommentar:		
Har virksomheten involvert vernetjensten i arbeidet med oppfølging av brudd på arbeidstidsbestemmelsene?	X		
TRAKASSERING			
Hva gjør virksomheten for å hindre trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold?	Det har vært tema på workplace, frokostmøte og i ledergruppen.		
VOLD OG TRUSLER			
Har virksomheten gjennomført risikovurdering som omhandler vold og trusler ved utførelse av arbeidet?	X		
Har virksomheten etablert rutiner som sikrer opplæring og øvelse i forebygging og håndtering av vold- og trusselsituasjoner?	X		
Har virksomheten iverksatt tiltak for å redusere risiko for vold og trusler?	X		
Har virksomheten rutiner for å sikre registrering av vold og trusler i HMS-modulen i HR-systemet?	X		Vi anvender CIM for registrering av avvik, ulykker og nestenulykker.
Har virksomheten etablert rutiner som sikrer nødvendig oppfølging av arbeidstaker som har vært utsatt for vold og trussel om vold?	X		
Har virksomheten rutiner for å sikre varsling av dødsulykker og alvorlige ulykker til Arbeidstilsynet og nærmeste politimyndighet?	X		

Sykefravær

Vi har i 2021 hatt et stabilt lavt sykefravær, på nivå med 2020.

Sykefravær i %	Resultat 2020	Mål 2021	Resultat 2021
Menn	4,6	5,5	2,5
Kvinner	2,9		4,3
Totalt	3,6	5,5	3,6

MUNCH har et godt arbeidsmiljø og har de siste årene hatt relativt lavt sykefravær.

Leder går alltid inn i hver enkelt sykefraværssak og ved lengre fravær med bistand fra HR-funksjonen og eventuelt bedriftshelsetjenesten.

Smitteverntiltak iverksatt i forbindelse med pandemien kan også ha redusert smitte av andre sykdommer.

Vi har hatt økt fravær knyttet til omsorgsoppgaver på grunn av hjemmeskole og karantene.

4.9 Bruk av konsulenter

Konsulentbruken ved Munchmuseet har også i 2021 vært begrenset.

Bruk av ekstern konsulentbistand i kommunens virksomheter - DRIFTSREGNSKAPET				
<i>(Sett kryss)</i>				
Har virksomheten utarbeidet en strategi for bruk av konsulenter?		Ja		
		Nei		x
<i>Tall</i>				
Kategori av kjøp / Type konsulenttjeneste	Pålagt ekstern evaluering / behov for uavhengighet		Øvrig ekstern konsulentbistand i stedet for egenrekruttering	
	2020	2021	2020	2021
Prosjektering				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr			0,99	0,68
Byggeledelse				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr			2,03	3,32
Kvalitet og kontroll				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				0,48
IT				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
Organisasjon og organisasjonsutvikling				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr			1,43	2,70
HMS				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
Andre konsulenttenester				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr			3,23	7,35
<u>Kommentarer</u>				
<p>Byggeledelse er relatert til oppfølging av byggeprosjektet og bygging av serveringsstedene i nytt museum.</p> <p>Kvalitet og kontroll gjelder testledelse i forbindelse med virksomhetstester.</p> <p>Organisasjon og organisasjonsutvikling gjelder bistand med strategiarbeid.</p> <p>Andre konsulenttenester gjelder bistand til utvikling av og opplæring i sikkerhetssystemer, bistand med rekruttering, prosjektledelse, wayfinding og visuell identitet og annet insiktsarbeid, blant annet i forbindelse med utvikling av kundereise.</p>				

**Bruk av ekstern konsulentbistand i kommunens virksomheter -
INVESTERINGSREGNSKAPET**

(Sett kryss)

Har virksomheten utarbeidet en strategi for bruk av konsulenter?		Ja		
		Nei		x

Tall

Kategori av kjøp / Type konsulenttjeneste	Pålagt ekstern evaluering / behov for uavhengighet		Øvrig ekstern konsulentbistand i stedet for egenrekruttering	
	2020	2021	2020	2021
Prosjektering				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
Byggeledelse				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr			1,05	
Kvalitet og kontroll				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
IT				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr			3,77	1,92
Organisasjon og organisasjonsutvikling				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
HMS				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
Andre konsulenttjenester				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				

Kommentarer

Utvikling av ny Web, integrasjon av billettsystem mot Unit4 og ACOS

5. MILJØ- OG KLIMARAPPORTERING 2019 [Henrik]

5.1 Kortfattet omtale av miljø- og klimaarbeidet i egen virksomhet

Munchmuseet er miljøsertifisert som Miljøfyrtårnvirksomhet og ble sist resertifisert i november 2021.

Museet leier lokaler i Bjørvika og på Tøyen av Oslobygg KF, tidligere Kultur- og idrettsbygg Oslo KF. En vesentlig del av museets energiforbruk er et resultat av de strenge kravene til inn klima i alle arealer hvor kunstverk vises, lagres eller transporteres. Verdiene for både temperatur og fuktighet må være svært stabile gjennom døgnet og året.

I 2021 har energiforbruket vært høyt da vi har hatt virksomhet i to bygg, der det ene har bygningstekniske mangler, mens det andre er i en innkjøringsfase med opplæring og innjustering av anlegg.

Energiforbruk kWh/kvm	2019	2020	2021
MUNCH Bjørvika	0	0	362
MUNCH Tøyen	366	289	336

Museet leverte kildesortert avfall i 17 fraksjoner.

MUNCH har verken egne eller leide kjøretøy og påvirker ikke miljøet på den måten. 2021 har vært et år med svært lav reiseaktivitet, og etatens klimapåvirkning fra internasjonale flyreiser er betydelig redusert i forhold til et år uten pandemi.

Museet har to vanlige el-sykler og en vare sykkel som brukes til henting av småkolli og transport t/r møter og befaringer i Oslo.

For øvrig bruker de ansatte i stor grad kollektivtransport tur/retur jobb og for møter i Oslo, det har vært økt bruk av bil til og fra arbeid under pandemien for de som ikke har kunnet benytte hjemmekontor.

5.2 Klimabudsjett

Tiltak fra tabell 2.2a og 2.2b i Klimabudsjett 2021	Resultatindikator	Måltall 2021	Status 1.kvartal	Status 2.tertial	Status pr. 31.12.21	Årsak til avvik	Avbotende tiltak
5: Nullutslipp/bærekraftig biodrivstoff i kommunens kjøretøy	Andel nullutslippskjøretøy av total kjøretøypark under 3,5 tonn	100 %				Munchmuseet har ingen kjøretøy	
	Andel kjøretøy som går på bærekraftig biodrivstoff av total kjøretøypark under 3,5 tonn					Munchmuseet har ingen kjøretøy	
	Andel nullutslippskjøretøy av total kjøretøypark over 3,5 tonn	100 %				Munchmuseet har ingen kjøretøy	
	Andel kjøretøy på bærekraftig biodrivstoff av total kjøretøypark over 3,5 tonn					Munchmuseet har ingen kjøretøy	
10: Nullutslipp/bærekraftig biodrivstoff i transport av masser og avfall fra bygge- og anleggsvirksomhet på oppdrag fra Oslo kommune	Andel nye kontrakter som innebærer transport av masser og avfall hvor det stilles krav til utslippsfrie kjøretøy eller kjøretøy som går på bærekraftig biodrivstoff	100 %	100 %	100 %	100 %	Munchmuseet har inngått en avtale for avfallshåndteringen med utslippsfrie kjøretøy for enkelte avfallsfraksjoner	
12: Nullutslipp/bærekraftig biodrivstoff i kommunens maskinpark	Andel nullutslippsmaskiner av total maskinpark	100 %	100 %	100 %	100 %	Alle utstyr er elektriske	
	Andel maskiner som bruker bærekraftig biodrivstoff av total		100 %	100 %	100 %	Alle utstyr er elektriske	
18: Nullutslipp/bærekraftig biodrivstoff i transport ved innkjøp av varer og tjenester	Andel nye kontrakter som innebærer transport hvor det stilles standard miljøkrav til transport	100 %	100 %	100 %	100 %	Mindre anskaffelser i 2021, men miljøkrav er lagt inn systematisk	
23: Nullutslipp/bærekraftig biodrivstoff i maskiner til bygg- og anleggsvirksomhet på oppdrag for Oslo kommune	Andel nye kontrakter som innebærer bruk av maskiner hvor det stilles krav til utslippsfrie maskiner eller maskiner som går på bærekraftig biodrivstoff	100 %				Munchmuseet har ingen slike oppdrag	

5.3 Status for miljø- og klimaarbeidet i Oslo kommune

Energibruk:

Energikilde	Enhet		[kWh/år]	[kg CO ₂ -ekv/år]
Olje, parafin	[liter/år]		0	0
Elektrisitet	[kWh/år]		5 496 576	0
Fjernvarme og -kjøling	[kWh/år]		5 089 585	0
Biofytingsolje	[liter/år]		0	0
Pellets eller annen fast biobrensel	[kWh/år]		0	0
Gass (naturgass)	[Sm ³ /år]		0	0
Biogass	[Nm ³ /år]		0	0
Total	[kWh/år]		10 586 161	0
Oppvarmet areal	[m ² areal > 15°C]	29 819		
Spesifikk energibruk	[kWh/m²/år]		355	

Hva slags tiltak er gjennomført eller skal gjennomføres i virksomheten for å redusere energibruk i bygg?

Energiforbruket følges nøye via automasjon i anleggene og sentral driftskontroll. I Bjørvika er anlegget under innjustering.

Transportkjøretøy:

	Lette (under 3,5 t)	Tunge (over 3,5 t)
Antall bensin- og diesalbiler		
Antall biler med ladbar hybrid		
Antall biler med biodrivstoff		
Antall el-biler		
Antall hydrogenbiler		
Totalt antall transportkjøretøy virksomheten eier eller leaser	0	0
Antall el-sykler	3	

Miljøsertifisering:

Antall tjenestesteder som har gyldig sertifikat i rapporteringsåret	2
Antall sertifiserbare tjenestesteder som gjenstår å sertifisere	0
Antall tjenestesteder som ikke kan sertifiseres pga manglende godkjenning etter Forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager	0
Total antall tjenestesteder	2
Andel sertifiserte av totalt antall tjenestesteder i virksomheten	100 %

Forbruk og anskaffelser:

		Antall	
Antall tjenestesteder med matservering (barnehager, skoler, sykehjem, kantiner, bolig, fritidsklubb osv)	1		
Antall tjenestesteder med matservering som har minst én kjøttfri dag i uken*	1		
Antall tjenestesteder der vegetarisk møtemat er standard	0		
Antall tjenestesteder som gjør konkrete tiltak for å redusere kjøttforbruket	1	Oppgi eksempler:	tilbyr alltid vegetaralternativ
Antall tjenestesteder med matservering som jobber aktivt med å øke andelen økologisk mat**	0		
Antall tjenestesteder med matservering som jobber aktivt for å redusere matsvinn, f.eks. ved å veie matavfallet/matsvinnet jevnlig?***	0		
Antall tjenestesteder som har utført reparasjon/redesign som erstatter nyinnkjøp.	0		
Antall tjenestesteder som har anskaffet noe brukt som erstatter nyinnkjøp****	1		
Antall tjenestesteder med bestillings-/innkjøpsrutine som inkluderer vurdering av reparasjon og gjenbruk før nyinnkjøp	0		
Antall tjenesteder med rutine for ombruk av overskuddsutstyr/materiell*****	1		
Antall tjenestesteder/virksomheter som bruker interne systemer for ombruk av IKT og EE-produkter*****	1		
Har virksomheten en innkjøpsrutine som inneholder tiltakspunkter som reduserer innkjøp av unødvendig engangsplast?	ja		
Har virksomheten igangsatt anskaffelse av substitusjon/alternative produkter til unødvendig engangsplast?	ja	Hvis ja; oppgi eksempler:	porselen, glass og bestikk
Stilles det krav i nye kontrakter med private kantineaktører om å ikke bruke unødvendig engangsplast?	ja		
Hvilke engangsprodukter av plast skal virksomheten jobbe med å fase ut neste år?*			

Kildesortering av avfall:

		Antall tjenestesteder	Antall
Kildesorterer ikke avfall?*	0	For hvor mange tjenestesteder skyldes dette mangelfull fysisk mulighet for tilrettelegging?	
Kildesorterer plast?	2		
Kildesorterer matavfall?	2		
Kildesorterer papp og papir?	2		
Kildesorterer glass og metall?	2		
Kildesorterer elektrisk og elektronisk avfall?	2		
Har rutine for levering av farlig avfall til godkjent mottak?	2		
Leverer gjenstander til ombruk/gjenbruk?	2		
Leverer tekstil til ombruk/gjenbruk?	0		
Antall tjenestesteder med avtale for avfallsinnhenting som ivaretar kildesortering av minimum avfallstypene papp/papir, glass/metall, elektrisk/elektronisk avfall og farlig avfall	2		
Antall tjenestesteder med avtale for avfallsinnhenting som ivaretar kildesortering plast og matavfall	2		

6. OPPFØLGING AV VERBALVEDTAK OG FLERTALLS-MERKNADER

6.1 *Utkvittering av bystyrets verbalvedtak og merknader*

Det er ikke vedtatt verbalvedtak for 2021 som gjelder eksplisitt for etaten.

6.2 *Merknader fra kommunerevisjonen og kontrollutvalget*

Ingen merknader fra Kommunerevisjonen eller Kontrollutvalget er mottatt i 2021.